

El G-7 ha acceptat condonar 70.000 milions de dòlars dels països del Tercer Món

Cada any moren més de 50.000 infants com a conseqüència dels retalls en els serveis sanitaris provocats pel pagament del deute extern. El 23 de juny a la seu de Justícia i Pau (Barcelona) es va fer una valoració de la campanya «Deute extern, deute etern?» i dels acords adoptats pel G-7 pel que fa a la condonació d'una petita part del deute d'alguns països del Tercer Món.

A més a més, Amnistia Internacional (AI) fa campanya «perquè s'aboleixi la pena de mort a tots els estats l'any 2000 i creiem que aquest objectiu és possible». Aquesta entitat va fer pública aquesta crida simultàniament des de les diverses seus que té arreu del món. Jordi Montaner, president d'AI de Catalunya, es va sumar a la crida. Des del setmanari, perquè creiem que el tema del deute extern al Tercer Món i el de la pena de mort estan relacionats (o és que el deute no és una mena de pena de mort lenta, però segura?) unim les dues notícies en primera plana i donem el nostre suport a aquestes iniciatives que s'estan tirant endavant.

Pàgines 5 i 28

Mestres de religió: protesta pels salaris no pagats

Els docents de religió es troben en una situació difícil i compromesa. Els de primària no cobren des del mes de maig i a molts dels que durant anys han treballat eficaçment en la tasca educativa no se'ls renova el contracte perquè el seu perfil no s'adequa a les noves exigències de titulació que requereix el lloc que han ocupat durant tant de temps.

Per a moltes de les persones implicades, aquesta situació suposa una angoixa econòmica i molta incertesa pel que fa al futur laboral. Els mestres i professors de religió no reben, de moment, cap resposta ni cap sou.

Pàgina 22

Nens felïços?

Els nens d'avui seran els homes i les dones que ocuparan llocs de responsabilitat en la societat del proper segle. Molts dels infants del primer món gaudeixen dels avantatges de la societat del benestar, però algunes notícies esgarripen: pares que maltracten els seus fills, violacions, violència... D'altra banda es constata un augment de les malalties psicològiques i psiquiàtriques entre els menors. Els nens occidentals són realment felïços?

I parlant de felicitat, en aquest número també incloem un ampli reportatge sobre el dolor quan es trenquen les relacions de parella i de quina manera superar-ho. Perquè en tot final hi ha un nou començament, una oportunitat de refer la vida amb més profunditat i més maduresa.

Pàgines 15-19

Sumari

«Filtrant»: «Un pallasso rescata 800 nens de les clavegueres»

Jordi Armadans i Francesc Torralba opinen sobre Kosovo

Pàg 20 Recordant Teilhard de Chardin

Pàg 29 M. Ángeles de los Ríos, directora de Novahumanitas

Pàg 30 X Jocs Mundials d'Estiu de Special Olympics

Editorial

«Catalunya Cristiana», adéu

Ha arribat el moment d'escriure l'últim editorial. Perquè aquest és un gest significatiu he decidit signar-lo: és la meua manera de dir-vos adéu. En aquest llarg any que hem passat junts hem viscut molts esdeveniments i els hem viscut intensament. Em sento molt agraïda.

Si faig un balanç de l'experiència de direcció vull dir que és molt positiu. Això no nega que hi ha hagut moments difícils, de pressions, de tensions, d'incomprensions, també. Però són coses inherents al càrrec. I per contra, a l'altra part de la balança, perspectiva de la informació, treball en equip, formidables mostres de suport, la passió de prendre el pols a l'actualitat, la creativitat en l'orientació de la revista, les noves persones que he conegut, el fet que les subscripcions i les vendes augmentessin..., i un llarg etcètera. En veritat, l'experiència es pot resumir en un mot: saviesa. Sóc molt afortunada.

Me'n vaig amb el cor ple de tendresa: he rebut tant! També he donat molt. I em sento feliç d'haver recorregut un camí amb vosaltres més íntim, més quotidià, més proper. A penes he tingut temps de fer tot el que volia fer. Més ben dit tot just començava a fer-ho. Però ja se sap: moltes vegades les coses s'acaben quan un no les preveu i el que veritablement val la pena és la intensitat amb la qual s'ha viscut el que s'ha ofert. Tot el que he fet com a directora us ho ofereixo, perquè us ho mereixeu. Perquè ho he fet per vosaltres.

Agraïxo a totes les persones i als mitjans de comunicació la manera que han tingut de donar suport a la nostra tasca petita i discreta, tan difícil perquè comptem amb pocs recursos. De tot cor, us heu portat tan bé! Estic admirada d'haver desco-

bert tanta gent maca. Valoro molt el que heu fet, sobretot tenint en compte que el remolí de la informació no permet gaire posar atenció als petits esdeveniments. Moltes gràcies. Compteu amb mi.

També vull agrair a Mons. Jarque i a Mn. Malgosa tot el que he arribat a aprendre en el setmanari. Sense ells no m'hauria format en la meua professió i no hauria conegut tan de prop l'Església. Totes les meves contribucions positives us les ofereixo. És la meua manera de donar-vos les gràcies, perquè a *Catalunya Cristiana* he estat molt feliç.

Agrair a tots els companys de l'empresa els anys viscuts junts. Hi ha hagut moments memorables. I agrair de manera especial als meus antics companys de redacció, els que ara ja no són aquí, tot el que vam viure junts i continuem vivint, perquè som amics, sou, de debò, uns grans professionals i unes persones extraordinàries. I finalment... aquí sí que escric amb tristesa, agrair a tot l'equip de redacció i de taller el seu suport incondicional. Ens hem compenetrat molt. I quanta il·lusió hem viscut setmana rere setmana! Sóc molt afortunada d'haver-vos tingut com a col·laboradors i com a amics. Amb persones com vosaltres val la pena tirar empreses endavant i compartir la professió i compartir la vida. Però us ho asseguro, tot el que hem viscut no ha estat en va. Ja ho veureu!

Estimats lectors i lectores, el meu comiat. El meu punt final, com diem en periodisme quan acabem un article. I la certesa que sempre us portaré en el cor i que us estimo.

Havent dit tot això, ja pot caure el teló!

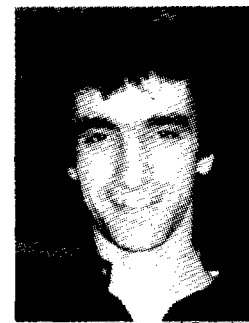
Núria Oriol i Palarea

Sumari

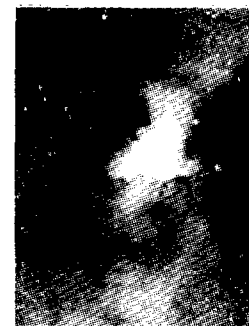
8

«Filtrant»: «Un pallaso rescata 800 nens de les clavegueres»

10

Jordi Armadans i Francesc Torralba opinen sobre Kosovo

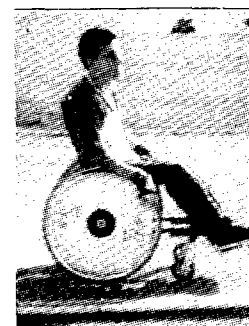
20

Recordant Teilhard de Chardin

29

M. Ángeles de los Ríos, directora de Novahumanitas

30

X Jocs Mundials d'Estiu de Special Olympics

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Manuela Vázquez, MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronati i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giral

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Tot a punt per a una nova guerra al Caixmir

Els europeus fa mesos que no tenim ulls més que pel conflicte de Kosovo. La guerra, sortosament ja acabada, ha centrat tota la nostra atenció i ara seguim amb detall el desplegament de les tropes internacionals i l'evolució de la situació. Però ens està passant per alt que hi ha una nova guerra a punt d'esclatar, i de les grosses, al sud d'Àsia. Des de fa setmanes l'Índia i Pakistan, dos dels estats més poblats del planeta i tots dos amb armament nuclear, acumulen forces militars a la seva frontera comuna del Caixmir i hi ha combats en determinats punts fronterers, amb intervenció de l'artilleria i de l'aviació.

Les arrels del conflicte

El Caixmir és una regió situada al nord de l'Índia i Pakistan que està dividida entre tots dos estats (una petita part està ocupada per la Xina). La seva població és majoritàriament musulmana però el seu rei el 1947 (data de la fi del domini britànic i de la partició de la península indostànica en dos estats: l'Índia per als hindús i Pakistan per als musulmans) era hindú. Va produir-se una revolta musulmana a l'oest del territori, amb intervenció de Pakistan, i el rei va demanar ajut a l'Índia que va enviar tropes i va annexionar-se el regne. El 1949 la guerra va deturar-se i va establir-se una línia d'alto el foc, que és l'actual frontera. Però el 1965 els dos estats van tornar a enfrontar-se amb les armes pel domini del Caixmir, sense que la violència decidís res. El 1971 novament van batallar i la part oriental de Pakistan, situada al golf de Bengala, va independitzar-se amb el nom

Un grup de refugiats era evacuat de Dras, a la frontera índia, cap a zones més segures.

de Bangla Desh.

A partir del 1989 va sorgir al Caixmir un moviment armat musulmà independentista que volia foragitar els indis del país però va ser esclafat. Pakistan va afavorir la creació de noves guerrilles contra el domini indi que van intensificar la seva actuació i van augmentar els seus efectius (es calcula que ara hi ha uns set-cents guerrillers) a partir de la victòria dels talibans (fonamentalistes islàmics) a l'Afganistan, l'any passat. La resposta de Nova Delhi va ser ocupar militarment la regió amb uns 700.000 soldats i actuar com si es tractés d'un territori conquerit. Això ha situat la població en contra seva.

Entre l'espasa i la paret

En els últims mesos els indis s'han trobat que tot un seguit de cims de les muntanyes que fan de frontera han estat

ocupats per la guerrilla (de fet es tracta, bàsicament, de l'exèrcit pakistanès) i des del 9 de maig passat va iniciar una forta ofensiva, amb uns 40.000 soldats, per recuperar les posicions perdudes, situades a cinc mil metres d'altura. L'artilleria i l'aviació índies no han pogut fer fora els ocupants i tots dos estats estan desplegant desenes de milers de soldats de cap a cap dels centenars de quilòmetres de la frontera del Caixmir. Està clar que els militars preparen la guerra. Per la part pakistanesa han estat evacuats tres-cents pobles situats prop de la línia d'alto el foc. Forces especials de l'exèrcit pakistanès que van actuar en la recent guerra de l'Afganistan, ajudant els talibans, es troben ara al Caixmir i les tropes que ocupen els cims on es combat són muntanyencs avesats a les altures, que coneixen el terreny i que han estat entrenats des de fa un any. Els militars no pensen a retirar-se i el primer ministre pakistanès, Nawaz Sharif, està sent pressionat pels Estats Units i per Rússia perquè tregui les seves tropes. D'una banda, Pakistan per sobreviure necessita l'ajut financer internacional, és a dir, ha de fer cas al seu aliat nord-americà. I, de l'altra, l'exèrcit pakistanès té un gran poder i condiciona la vida política del país. Això vol dir que Sharif es troba entre l'espasa i la paret.

Pakistan aposta per la internacional-

responsable de l'actual situació i ha de rectificar. Tant Washington com Moscou han demanat la retirada militar pakistanesa i la Xina, aliada tradicional del règim d'Islamabad (capital de Pakistan) al qual ven armament, míssils balístics i li ha proporcionat ajut per convertir-se en potència nuclear, ha adoptat un perfil baix perquè la islamització que porta a terme el govern de Sharif i la victòria dels fonamentalistes talibans a l'Afganistan pot encoratjar la revolta a les poblacions musulmanes de la seva província del Xinjiang o Turquestan xinès i perquè els xinesos no volen ni sentir parlar de l'autodeterminació que reclama Pakistan pel Caixmir donat que ells tenen els problemes del Tibet i de Taiwan. Així, l'Índia, que no se'n surt militarment està assolint un fort suport polític i diplomàtic. Ara bé, la presència d'armes nuclears als dos estats enfrontats dona una nova i molt perillosa dimensió a l'actual crisi. Els dos governs han dit que no faran ús d'aquest armament excepte en cas d'extrema necessitat. Tanmateix, cal actuar per deturar l'escalada del conflicte. La tragèdia de Kosovo quedaria en no-res al costat de l'holocaust que podria produir-se al sud del continent asiàtic.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

LOURDES

des de la reserva d'hotel, fins al viatge en grup, confieu en la nostra experiència de més de 40 anys.

Us atendrem a la nova oficina de Pau Claris 151, Barcelona.

Viatges ©Alemany

TRUQUIN'S al 93.272.36.70 i L'INFORMAREM.

SIGNUM

INGENIERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament

Relloctges

Carillons

Campanes

Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Rosselló 207 pral. la 08008 Barcelona. Telèfax 93 416 17 98

10
garantia
campanes

PREUS
molt
ajustats

20è
aniversari

Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

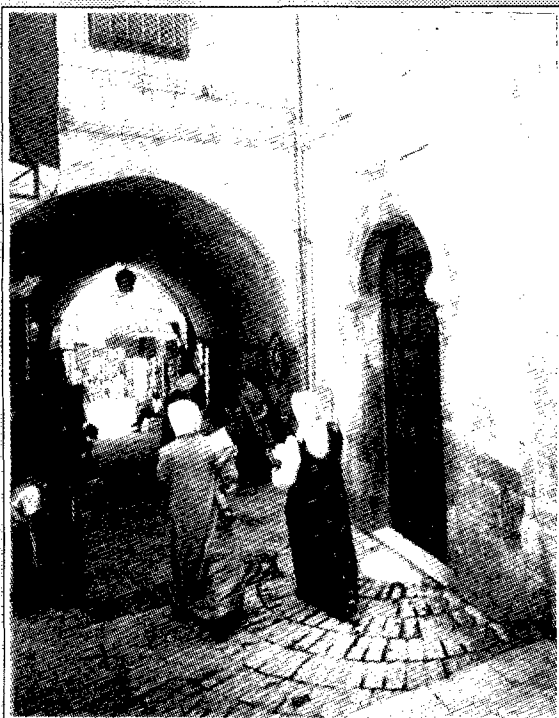

MERCATRAVEL S.A.

«PELEGRINS DE LA PARAULA» AL PAÍS DE JESÚS

Del 2 al 9 d'agost

TERRA SANTA

Una bona manera de
preparar-se per al Jubileu
de l'any 2000

Altres dates:

Del 17 al 24 d'octubre

Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

UN INDRET DIFERENT, BEN SINGULAR

Del 2 a l'11 d'agost

ESCÒCIA

Castells i palaus
Rius i cascades
Destil·leries i prats
Trens i ferri
Llacs i muntanyes
Monuments de
tota mena

Un país on amb prou feines
arribà la romanització

DESCOBRIR UN ANTIC IMPERI

De l'1 a l'11 d'octubre

VIATGE AL MARROC

VIATGE A UN PARADÍS

Del 21 de novembre
al 6 de desembre

VIATGE A NOVA ZELANDA

PER LA CULTURA RELIGIOSA I POPULAR

Del 3 al 5 de setembre

PELEGRINATGE A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

amb motiu de l'Any Sant compostel·là

DEMANEU INFORMACIÓ, per telèfon, per correu o bé personalment a AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

*Resultats del
sorteig 1999*

1r premi **64.045**

2n premi **09.945**

3r premi **25.751**

Premi especial de portada: **1.151**

Moltes gràcies per la vostra col·laboració

església en el món

Espanya

És urgent condonar el deute extern

■ Els països del Tercer Món agonitzen en el pagament dels interessos

BARCELONA.— Cada any moren més de 500 mil nens com a conseqüència de les retallades en els serveis sanitaris provocats pel pagament del deute extern. Àfrica gasta quatre vegades més en pagament del deute que en atenció sanitària. Moçambic dedica un 33% del seu pressupost al deute i només un

7,9% a educació i un 3,3% a sanitat. El 23 de juny a la seu de Justícia i Pau a Barcelona es va fer una valoració de la campanya «Deute extern, deute etern?» i dels acords adoptats pel G-7 pel que fa a la condonació d'una petita part del deute d'alguns països del Tercer Món.

A l'acte hi havia representants de les quatre entitats promotores de la campanya a Catalunya i a l'Estat espanyol: Joaquim Sabater, secretari general de Càritas; Joan Gomis, Arcadi Oliveras i Àlex Masllorens, president i vicepresidents de Justícia i Pau; Agustí Vinyamata, de Mans Unides, i Andreu Trilla, president de la Unió de Religiosos de Catalunya.

A Colònia (Alemanya), del 18 al 20 de juny, es va celebrar la cimera dels caps d'estat i de govern dels set països més industrialitzats on s'ha tractat la condonació del deute extern dels països pobres. Àlex Masllorens, que va ser a Colònia durant la cimera, va explicar que una representació de les 53 campanyes nacionals per eradicar el deute extern —que s'han portat a terme a tot el món amb motiu del Jubileu del 2000— va lliurar al canceller alemany, Gerard Schröder, els disset milions de signatures que s'han recollit a Europa, a favor que els governs del Nord condonin el deute extern dels països més pobres endeutats. Masllorens va comentar que els representants d'aquestes campanyes continuaran les pressions fins a aconseguir la condonació total del deute. A l'Estat espanyol s'han recollit sis-centes mil signatures (seixanta mil a Catalunya).

Arcadi Oliveras va dir que en la cimera s'ha aconseguit que el Grup dels Set (els Estats Units, el Japó, Alemanya,

Foto: Josep Masip

Agustí Vinyamata, Joan Gomis, Àlex Masllorens i Joaquim Sabater.

França, Itàlia, el Regne Unit i Canadà) hagi aprovat condonar uns 70.000 milions de dòlars del deute sobre un total de 210.000 milions de dòlars.

De tota manera, el problema encara no està solucionat ja que el deute continua existint i el Fons Monetari Internacional estimula els governs endeutats a retallar despeses i aquests ho fan en sanitat i ensenyament. Els habitants dels països més pobres no poden pagar els medicaments que els recepten i es produeixen nombroses morts que es podrien evitar amb tractaments mèdics senzills. Queda molt camí per

fer i, conscient d'això, a Catalunya la campanya per la condonació del deute continuarà fins al 31 de desembre i pensa arribar a un milió de signatures. La campanya a Catalunya ha organitzat unes jornades internacionals sobre el deute extern, del 18 al 20 de novembre, que se celebraran a la Casa del Mar de Barcelona i comptaran en l'acte inaugural amb una conferència d'Adolfo Pérez Esquivel, premi Nobel de la Pau.

Marta Puyol

MÈXIC

Catòlics a la xarxa

CIUTAT DE MÈXIC.— S'acaba de celebrar a Mèxic la reunió de la RIAL (Red de Informática de la Iglesia en América Latina) amb el lema «Posar l'Evangeli en el cor de la cultura digital». Setanta experts en sistemes informàtics, professionals de la comunicació, sociòlegs, filòsofs, teòlegs i bisbes de tot el continent americà i de la península Ibèrica han avaluat l'expansió de la xarxa en l'últim any i han analitzat els reptes en aquest camp de cara al Jubileu del 2000. En poc més d'un any, el nombre de diòcesis i parròquies que tenen accés a Internet han augmentat en un 40%. Aquesta xarxa és l'instrument perquè els catòlics que parlen castellà puguin comunicar-se i compartir iniciatives d'evangelització. En aquesta reunió, un dels punts importants tractats ha estat l'assistència a les diòcesis, parròquies i missioners que necessiten ajuda de la xarxa per no quedar al marge de les possibilitats que ofereix l'era digital. També s'ha parlat de la consolidació de la RIAL com a eina eficaç en situacions d'emergència; de l'obertura de la xarxa a les comunitats contemplatives i de la manera amb què l'Església ha de fer servir el nou llenguatge d'aquestes tecnologies al servei de la nova evangelització. (C.C.)

BRASIL

El P. Zezinho celebra els seus 35 anys en la música

SÃO PAULO.— Més de 1.500 cançons gravades en 98 CD en cinc idiomes, 35 anys al món de la música i més de sis milions de còpies venudes és el palmarès de la carrera musical del sacerdot brasiler José Fernandes de Oliveira, més conegut com a pare Zezinho. És membre de la congregació religiosa del Sagrat Cor. Als seus 58 anys és el fenomen musical religiós més gran del Brasil. També ha escrit 64 llibres i 1.200 articles. És el pioner de la música religiosa moderna i ha obert una via per a altres sacerdots músics. (APIC)

ITALIA

Bona acollida al pelegrí

ROMA.— La diòcesi de Roma ha fet unes propostes a les entitats relacionades amb l'acolliment de pelegrins durant el Jubileu. En aquest sentit demana cortesia, sensibilitat, professionalitat, capacitat d'escolta, respecte, correcció en la relació preu-qualitat i atenció a les exigències dels turistes. (C.C.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Vaticà

Laics amb esperit missioner

■ Cimera de bisbes sobre els moviments

ROMA.— Del 16 al 19 de juny es van reunir a Roma més de cent cardenals, bisbes, fundadors, superiors i representants dels nous moviments d'arreu del món per participar en un seminari, organitzat pel Consell Pontifici per als Laics i la Congregació per als Bisbes i la Congregació per a la Doctrina de la Fe, per aprofundir sobre «els moviments eclesials i les noves comunitats en la sol·licitud pastoral dels bisbes».

«Saber alliberar en els fidels laics un impuls missioner vivaç indispensable per a l'Església que es prepara per travessar el llindar del Tercer Mil·lenni» és fonamental per a Joan Pau II i així ho va comunicar als participants en el seminari. El Papa és conscient que els moviments no només han desvetllat, en aquests anys, consideracions positives. No obstant això, considera que el seu testimoni és l'«adveniment d'una nova etapa: la de la maduresa eclesial. Això no vol dir que tots els problemes s'hagin solucionat, ja que aquesta maduresa és un camí a recórrer». Per això, el Pontífex va demanar als moviments una comunió cada cop més sòlida amb els bisbes perquè «cap caris-

ma no dispensa de la referència i la submissió als pastors de l'Església».

El Papa va exhortar els bisbes a obrir «els ulls i el cor per reconèixer les múltiples formes de presència de l'Esperit en l'Església, considerar-les i encaminar-les cap a la unitat en la veritat i en la caritat». En aquest sentit, es va subratllar en el seminari que els pastors han obstaculitzat de vegades la vida dels moviments per una actitud vacil·lant, originada pel desconeixement de les comunitats o per tenir-ne un coneixement escàs i unilateral, per prejudicis pastorals i per la desconfiança.

Joan Pau II va voler subratllar que un dels fruits més importants dels moviments

és «saber alliberar en els laics i laiques un impuls missioner vivaç, que s'assoleix allí on s'integren amb humilitat en la vida de les esglésies locals i són acollits cordialment pels bisbes i preveres». Per la seva part, el cardenal Ratzinger, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, va destacar que és «molt important tenir viva la consciència de ser part d'una única

Església, de manera que els fenòmens que sorgeixin estiguin al servei de l'única Església en què tothom troba espai».

En aquest seminari han participat entre d'altres Gèrald Arbola, de la comunitat de l'Emmanuel; Kiko Argüello, pel Camí Neocatecumenal; Chiara Lubich, pels Focolars, i Andrea Riccardi, per la comunitat de Sant Egidi. (Zenit)

ALEMANYA

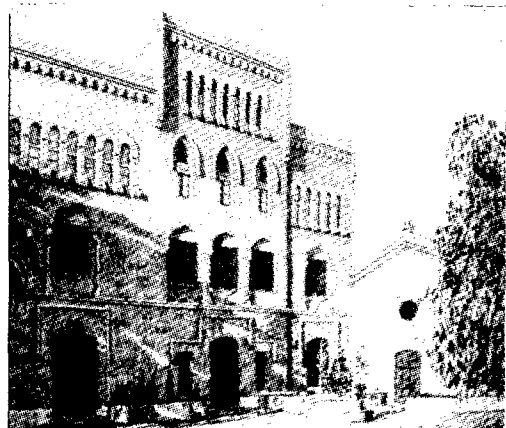
Reflexió sobre l'avortament

BERLÍN.— En el moment de tancar aquesta edició, els bisbes alemanys reflexionen sobre si han de mantenir la presència de l'Església en els consultoris públics per on ha de passar una dona per poder avortar legalment. La interrupció de l'embaràs és lliure i gratuïta en els tres primers mesos, però la dona ha d'anar a un consultori format per assistents socials, psicòlegs, metges i representants de les confessions, on s'ofereix ajuda material i social per criar i educar el fill, en el cas que decideixi tirar endavant la gestació. Dels 1.700 consultoris, 270 estan organitzats per l'Església catòlica i 126, pel servei social de dones catòliques. El problema rau en el fet que el consultori, l'objectiu del qual és ajudar la mare a continuar l'embaràs, ha d'oferir un certificat que permeti l'avortament (constatar que la dona ha mantingut el col·loqui) independentment que la dona decideixi avortar. Això ha portat a pensar, en alguns sectors de la societat, que en lliurar el certificat després de l'entrevista l'Església permet aquesta pràctica. El Papa ha enviat una carta als bisbes alemanys en què demana que abandonin aquests consultoris, cosa que significaria el tancament de gairebé 400 centres. Per a l'arquebisbe de Fulda, Johannes Dyba, «és just posar fi a la complicitat en la concessió de llicències per matar». (C.C.)

L'avortament és gratuït en els tres primers mesos.

FUNDACIÓ COL·LEGI SAGRAT COR SARRIÀ

A més d'Educació infantil
Primària
ESO

des del
1846

c/ Sagrat Cor, 25
08034 Barcelona
Tel. 932 030 200
Fax 932 802 049

Els cicles formatius
disposen d'una borsa
de treball

OFERIM TRES NIVELLS TAMBÉ CONCERTATS

amb el Departament d'Ensenyament

- CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR (CFGS)
 - Secretariat (1 curs)
 - Educació infantil (2 cursos)
 - Comerç Internacional (2 cursos)
- CICLES FORMATIUS DE GRAU MITJÀ (CFGM)
 - Gestió administrativa (1 curs)
- BATXILLERAT amb les modalitats:
 - Ciències de la Naturalesa i la Salut (2 cursos)
 - Humanitats i Ciències Socials (2 cursos)
 - Tecnològic (2 cursos)

<http://www.pangea.org/sagrat.cor.sarria>
e-mail: sagrat.cor.sarria@pangea.org

IUGOSLÀVIA

L'esperança enmig de l'odi

PEC.— Mons. Marko Sopi, bisbe de Kosovo, afirma que «és terrible el que he vist. Només n'hi ha per plorar. Hem trobat les nostres famílies aterrides, les cases cremades i tot un país destruït per l'odi». Els catòlics de Kosovo eren uns 60.000, però molts han fugit. No obstant això, no ho han fet els 37 preveres i les 80 religioses de les 23 parròquies que «han servit de gran suport per al poble». També subratlla que hi ha hagut grans episodis de solidaritat, tant per part dels serbis ortodoxos com dels albanesos musulmans: «Han mirat de protegir les nostres esglésies i la nostra gent. Fins i tot, entre ells, han acollit a casa seva el qui era expulsat.» I afegeix: «Davant d'aquesta via hem de prosseguir el

camí per arribar a la meta. Idèntica i igual per a tothom: la pau dels germans en una única nació.»

El metropolità Anfilohije, exarca del patriarcat de Pec i membre del Sacre Sínodo ortodox, tem la venjança de la guerrilla de l'UCK i assegura que la represàlia albanesa «es tancarà de la mateixa vergonya». El patriarca està desolat per les barbaritats sèrbies: «Aquest no és el meu poble. Ja no el reconec. No sé quina part de l'infern ha alliberat l'esperit maligne que ha fet tot això.» Davant d'aquest panorama devastador afirma que «em quedaré aquí per donar una esperança a tothom, enmig d'aquesta desolació travessada d'hipocresia i d'irracionalitat que ha destruït la dignitat humana». (C.C.)

El clam dels exclosos

■ Comunicat final del IV Congrés Hispanoamericà de Càritas

MADRID.— Del 8 al 10 de juny es va celebrar a Pamplona el IV Congrés Hispanoamericà i del Carib de Teologia de la Caritat. Els congressis-

tes van assegurar que en un món on el crit dels exclosos clama, Càritas hi té un paper molt important.

«Gràcies per la teva generositat»

El Papa ha donat les gràcies a Càritas pel «seu compromís generós i atenció especial per a aquells que viuen situacions de pobresa cada vegada més difícils de suportar», en el marc de la XVI Assemblea General de Càritas Internationalis, que ha celebrat el cinquanta aniversari de la seva fundació. Joan Pau II ha assenyalat que «ha estat un moment excel·lent per aprofundir en la pròpia identitat i reflexionar sobre els valors i principis que guien la seva acció». El Pontífex ha subratllat la necessitat d'educar en la justícia i en la solidaritat partint de la doctrina social de l'Església. També ha precisat que «una vida espiritual intensa permetrà als membres de Càritas recordar que és en Déu on es troba la font i la realització del seu compromís». (R.M.J.)

Alerta sobre les germandats

CADIS.— Mons. Antonio Ceballos, bisbe de Cadis-Ceuta, afirma en una carta pastoral, titulada *Cauces de expresión de nuestra religiosidad*, que «seria bo preguntar-se com afavorir no tan sols la bona organització sinó també la interioritat i la senzillesa de les germandats i confraries. (...) Correm el perill de quedar-nos en unes desfilades precioses i enlluernadores, i de mica en mica anar perdent el sentit profund i el misteri del que volem representar». Mons. Ceballos aclareix que la religiositat popular ha estat una de les principals inquietuds des que va arribar a Cadis i destaca que cal preocupar-se de la formació integral dels germans i de la integració més bona de les germandats a la vida de l'Església, «perquè el culte no se celebri al marge, sinó formant part de la litúrgia». (Odisur)

Foto: Anna S. Mir

Càritas denuncia les situacions d'injustícia.

Nuestra Palabra és el títol del comunicat final del Congrés, en el qual es constata que a la manca de respecte dels drets humans «se suma el deteriorament de l'ecologia i els mecanismes immorals i relacions internacionals que produeix el sistema econòmic neoliberal. Aquesta situació revela grans pecats socials que causen una societat injusta en contradicció amb el pla de Déu».

Els congressistes reconeixen el valor de l'economia de mercat quan està al servei de les persones. Malgrat tot consta-

ten que la promoció de la societat de consum condemna a l'exclusió centenars de milions de persones.

Un dels punts que destaca el comunicat final és la condonació del deute extern: «Cal exigir i orientar la condonació del deute cap a l'enfortiment de processos d'organització comunitària i expressions concretes de solidaritat.»

Els participants al Congrés reafirmen en el text «la responsabilitat de l'Església com un espai al servei de la comunitat

humana, per promoure la dignitat de cada persona, especialment de les que viuen situacions difícils de misèria extrema i de violació de drets». Com a membres de Càritas fan una crida a la responsabilitat i al compromís d'actuar i denunciar «les estructures de pecat que provoquen situacions d'injustícia. Fem una crida a l'esperança en la construcció d'una societat humana justa i solidària, esperança basada en la certesa de Crist Jesús, camí i font de germandat». (SIC)

Capítol provincial de les oblats del Santíssim Redemptor

MADRID.— Les religioses oblats del Santíssim Redemptor s'han reunit, recentment, en capítol provincial per escollir el govern provincial per al proper mil·lenni. Com a superiora provincial han nomenat M. Teresa Nuin Ciriza que substitueix Mercedes Pascual. Celina Larumbe ha estat escollida vicària provincial i com a consellera secretària, M. Ángeles Gorenza Zabalza, a més d'altres dues conselleres: M. Luisa Pascual Echevarría, germana de l'anterior superiora provincial, i M. Luisa Marchueta Lukin. El nomenament com a ecònoma ha recaigut en la religiosa Claudina Álvarez Sastre.

Les oblats del Santíssim Redemptor es dediquen a les dones amb problemes. Les activitats pròpies de la congregació es concreten en centres de reeducació i prevenció, residències de joves i atenció a les dones que es dediquen a la prostitució.

A l'Estat espanyol tenen dues províncies: «Mare de Déu del Bon Consell» i «Crist Rei». Entre totes dues tenen 46 cases i el nombre de germanes que professen suma 480. Els països on tenen casa són l'Argentina, el Brasil, Colòmbia, l'Estat espanyol, els Estats Units, les Filipines, Itàlia, Mèxic, Puerto Rico i Veneçuela. (SIC)

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14

Tels. 933 181 495 - 933 016 731- Fax: 934 124 455

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Una societat per a totes les edats

Amb el lema «Una societat per a totes les edats», l'ONU ha proclamat l'any 1999 com a Any Internacional de la Gent Gran.

«Una societat per a totes les edats, —ha afirmat el secretari general—, és una societat que, en comptes de reduir la gent gran a un rang caricaturesc de xacrosos i jubilats, la considera, en canvi, com un agent i beneficiari del desenvolupament.»

És bonic pensar que cadascú es troba en l'edat prevista per Déu des d'abans de la creació del món (cf. Ef 1:3-14). No és tan sols el naixement, sinó tota la

vida, que és amarada de l'elecció en Crist i de l'amor a Déu de cada fill adoptat en Crist.

La vida és un regal de Déu als homes. Aquesta comprensió de la sagrada dignitat de la persona humana porta a valorar totes les etapes de la vida. L'Església no veu la maduresa com un procés de degradació biològica ni com un període a part de les altres etapes de l'existència, sinó com una fase possible del desenvolupament natural de la vida de tot ésser humà, del qual la vellesa representa la plenitud.

A part que molts jubilats surten dels «circuitos de producció» disposant encara d'uns grans recursos i unes grans capacitats de participació en el bé comú, hi ha molts aspectes favorables en la vellesa. És el temps en què homes i dones poden aplegar l'experiència de tota la seva vida i arribar a un nivell d'una gran saviesa i una profunda serenitat. És l'època en què es disposa de més temps per gaudir de l'entorn familiar habitual o ocasional, i per viure amb un desinterès, una paciència i una sòbria alegria de què tanta gent gran dona un exemple admirable. En conjunt, formen part de l'experiència humana dels qui avui són grans i dels qui ho

seran demà.

Encara més, es pot dir que la manera que té una civilització d'assumir l'edat avançada, i fins i tot la mort, és criteri decisiu del seu respecte real per l'home.

Els valors de l'edat avançada i la seva exemplaritat per a la societat depenen de dues condicions inseparables. La primera exigeix que les persones grans acceptin plenament la seva edat i que n'apreciïn totes les riqueses possibles. La segona condició fa referència a la societat d'avui. Necessita ser capaç de reconèixer els valors morals, afectius i religiosos que hi ha a l'esperit i al cor de la gent gran: necessita treballar per inserir aquests valors en la nostra civilització, que pateix un desequilibri inquietant entre el seu nivell tècnic i el seu nivell ètic.

L'Església, mitjançant el vostre testimoniatge i el vostre apostolat, pot oferir a la cultura actual —i ho ha de fer— la seva experiència i la seva fe en l'home, en tot home, i en totes les etapes de la seva vida. És una de les moltes maneres que teniu de romandre actius i al servei d'una societat que sap molt, però no estima pas tant com podria.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Desenvolupament i ecologia

L'Estiu ens apropa més a la natura. Les vacances ens ho fan més fàcil i possible. Tot contemplant la bellesa que Déu ha creat tots som més sensibles a l'ecologia. L'home pot viure gràcies als elements que integren el nostre planeta: minerals, animals, aigua, aire i un llarguíssim etcètera.

El nivell de vida que tots desitgem fa que els elements que constitueixen el nostre ambient natural se'n ressentin molt més que abans, pel mal ús que se'n fa. No hi ha dubte que el deteriorament de la natura és també conseqüència del consumisme i del caràcter desordenat del nostre desenvolupament. I és ben cert

que és necessari, avui i sempre, harmonitzar desenvolupament i ecologia.

Joan Pau II ens recorda que «el caràcter moral del desenvolupament no pot prescindir del respecte pels éssers que constitueixen la natura visible, que els grecs, al·ludint precisament a l'ordre que els distingeix, anomenen el "cosmos"».

Hem de prendre major consciència que no es pot utilitzar impunement les diverses categories d'éssers vius o inanimats, segons les pròpies exigències econòmiques. Al contrari, s'ha de tenir en compte la natura de cada ésser i la seva íntima connexió en un sistema ordenat, que és precisament el cosmos.

És del tot necessari i urgent arribar a la convicció de la limitació dels recursos naturals, alguns dels quals no són renovables. Usar-los com si fossin inesgotables, amb domini absolut, posa seriosament en perill la seva futura disponibilitat, no solament per a la nostra generació, sinó sobretot per a les futures.

Quan l'home està dominat pel desig de tenir i de fruir, més que no pas pel de ser i de créixer, consumeix d'una manera excessiva i desordenada els recursos de

la terra i de la seva vida mateix. L'autèntica civilització és la que utilitza allò que té al seu abast, ho administra i ho respecta, sabent que ha de servir per a la generació actual i per a les generacions futures. No pot ser que el nostre egoisme, conformisme i comodisme privi els altres d'allò que també és o serà seu. El cosmos és patrimoni de tothom per voluntat de Déu, el seu creador.

Un cop més cal que recordem que el desenvolupament, així com la voluntat de planificació que el dirigeix, l'ús dels recursos i la manera d'utilitzar-los han de respectar les exigències ètiques. Joan Pau II ens diu que hi ha l'error de pensar que nosaltres, els homes, som els amos de tot, i no pas els administradors d'uns béns que Déu ens ha confiat perquè siguem col·laboradors seus en l'obra de la creació.

Des del punt de vista cristià, és aplicada a l'ecologia l'expressió «respecte a la integritat de la creació». L'esperit de sant Francesc d'Assís, ple d'amor a Déu i a totes les criatures, és avui molt necessari per trobar la felicitat i el sentit de la vida, i també per a assolir una autèntica i eficaç ecologia.

opinió

Zoom

Les mares de l'Associació per a la Recuperació de Nens Trets del seu País demanen que el govern de l'Estat espanyol estableixi mesures per posar fi al seu sofriment. Aquesta associació agrupa 78 mares —també hi ha algun pare— que tenen els fills segrestats a mans dels seus exmarits o exparelles. Segons les seves dades, més de 140 nens espanyols estan retinguts en països com Algèria, el Marroc, el Líban, Aràbia Saudita, el Sudan i Egipte. Representants de l'Associació es van manifestar el 22 de juny davant del Congrés dels Diputats a Madrid per demanar al govern que prengui mesures urgents.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Un pallasso rescata 800 nens de les clavegueres

A Bucarest, capital de Romania, hi ha uns 3.000 nens abandonats que viuen com les rates, a les clavegueres de la ciutat. Un pallasso francès, Miloud Oukili, ha rescatat del subsòl infecte 800 nens i nenes.

Aquests infants, escapats de casa seva i abandonats al carrer pels pares que no els poden mantenir, han de robar per menjar i es droguen per distreure's.

Miloud Oukili ha revelat als mitjans de comunicació la seva original i pintoresca aventura. L'any 1992, Miloud, de 20 anys d'edat, arribava a la ciutat de Bucarest en una primera etapa del seu viatge cap a Moscou. Quan va veure sortir de les clavegueres, com si fossin rates, nens bruts,

maltractats i famolencs, va canviar d'idea i va decidir quedar-se una temporada a la ciutat i fer alguna cosa per ells. Els nens el contemplen bocabadats fent pallassades i ell aconsegueix fer-los riure amb les seves ocurrencies. Són espectacles que no havien vist mai en la seva curta vida. En acabar, Oukili s'acosta i els pregunta si volen treballar amb ell. Pensa oferir-los més bones condicions de vida.

L'any 1995 el pallasso crea a Romania la fundació Parada, que s'ocupa de la reintegració familiar, social i escolar d'aquesta quitxalla. Fins avui són ja més de 800 els minyons, d'entre 5 i 20 anys, que se n'han beneficiat.

A més a més, la fundació manté un centre de dia en el qual els nois i les noies participen en activitats diverses com ara cursos d'art, recitació, pintura, dibuix, jocs de mans, saltimbanqui, marionetes, cuina, etc. El centre és també un espai d'integració al món laboral. D'aquests nois i noies, 100 han estat reintegrats a la seva família o en un centre escolar; 20 han trobat feina, i 30 viuen en apartaments adequats. Uns altres 60 formen part de la Companyia de Miloud Oukili, que amb diverses exhibicions actua a les places, en orfenats i en centres de menors de Bucarest, a més de viatjar per diverses capitals d'Europa.

Miloud Oukili estima extraordinàriament els nens com els estimava Jesús. «No sabem si Crist feia jocs de mans a la mainada, però sí que els infants eren proposats com a model per a la gent gran», ha manifestat aquest pallasso francès establert a Romania.

Notes insignificants

Germà Adrià

Els rics doblaran la seva riquesa

Fa pocs dies va aparèixer a la premsa una notícia reconfortant. Hi deia amb unes lletres ben grosses: «El patrimoni dels més rics es doblarà en cinc anys...»

Després, ja en una lletra de mida normal, continuava: «El patrimoni de les grans fortunes —un grup format per sis milions de persones que disposen de més d'un milió de dòlars en actius líquids— creixerà més del 50% en els propers cinc anys. Es destacava que a l'Estat espanyol el creixement ha estat superior al 12% el 1998 i que es preveu una alça al voltant del 50% en els propers cinc anys...»

Al-leluia!

Fa goig veure que els rics podran doblar la seva fortuna en cinc anys.

De fet, pocs dies després, la premsa informava que un actor de cinema, que ja té una mansió a la costa valorada en 250 milions, n'acabava de comprar una altra valorada en 645 milions. Una barbaritat!

Al-leluia!

Aquella mateixa tarda que vaig llegir la notícia dels 645 milions, Marguï em va venir a veure plorant. Té la sida. Viu en un pis sense mobles; tan sols té un matalàs a terra. I ara li tallaran el llum i l'aigua, perquè no els pot pagar.

I la mateixa tarda van venir Mari i Antó. Falten dotze dies perquè els facin fora del pis. No poden pagar les 30.000 pessetes del lloguer.

Al-leluia! El món va bé. Els rics doblaran la seva riquesa. Els pobres no pinten res en la història d'aquest món. Amb això, he pensat que, potser, d'aquí a cinc anys, els que dormen en un cartró, en tindran dos.

Els que mengen un cop al dia al menjador de Teresa de Calcuta, ho podran fer dues vegades. Que a la Rambla, els rodamons podran ajeure's en dos bancs. Que en comptes de rebre una moneda de 25 ptes. d'almoïna, la rebran de 50.

Que tindran el luxe de poder demanar a la porta de dues esglésies. Que disposaran de dos pantalons i que es publicaran estadístiques sobre la pobresa, almenys, dos cops l'any. I els diumenges, almenys en dos sermons, ens diran que els pobres són els predilectes del Senyor i, naturalment, de l'Església.

Al-leluia!

Gairebé a la mateixa pàgina de la notícia de l'artista, es deia que a Barcelona hi ha unes 15.000 (sí, quinze mil) persones grans (no s'atrevien a dir avis) que viuen en pisos amb unes condicions molt dolentes. Tan sols 15.000?

No sé si d'aquí a cinc anys també s'hauran doblat les males condicions. La majoria d'aquests 15.000, si cobren alguna cosa, és una paga ridícula.

I segurament que d'aquí a cinc anys, ja n'hi haurà més que visquin en males condicions.

Punts de vista

Construir la pau

La neteja ètnica a Kosovo ha acabat; els refugiats tornen a casa; Milosevic està aïllat i potser caurà. Malgrat dificultats i errors, doncs, l'acció de l'OTAN ha estat útil i la seva decisió ha protegit una població agredida. Aquesta és la interpretació oficial i habitual al voltant de la crisi viscuda a Kosovo. No li traurem, certament, tota la raó a aquesta interpretació. Que s'hagi pogut posar fi a la neteja ètnica o que els milers de refugiats puguin tornar a casa seva, és molt positiu. Malgrat tot, el treball per un món millor, amb pau i amb respecte als drets humans, ens obliga a ser crítics davant de la realitat:

—L'ús de la violència no és un bon recurs quan es vol resoldre un conflicte o quan es vol defensar una causa justa. Destruir civilment un país i ocasionar múltiples baixes civils no és una bona manera de construir la pau i defensar els drets humans. D'altra banda, quan en una situació de tensió s'hi afegeix més violència es radicalitzen les postures i es perd, encara més, la serenitat: ara els serbis de Kosovo marxen esporuguits, perquè com més parlen les armes menys es creu en les paraules i els acords.

—És molt trist que una aliança militar d'uns pocs països occidentals hagi liderat, en tot moment, aquesta crisi. Les Nacions Unides, l'únic àmbit on tots els països estan representats i que té com a objectiu evitar la guerra entre estats, han quedat absolutament marginades. I no val a dir que l'ONU és lenta i ineficaç: els mateixos països que permeten que l'ONU mori per manca de diners i per una capacitat limitada per resoldre crisis, són els

que vigilen que l'OTAN sigui ben operativa.

—Milosevic és menyspreat per Occident. Però durant anys, mentre el pacifisme denunciava els crims del govern serbi, els estats callaven. I, fins i tot, en reunions i cimeres donaven prestigi i credibilitat internacional a Milosevic.

—La comunitat internacional ha tornat a beneir la raó de la força enlloc de la força de la raó. Quan a Kosovo hi havia un moviment d'oposició no violenta contra l'apartheid del govern serbi, els estats occidentals no en van fer cas. Quan apareix un grup guerriller, llavors es parla de conflicte i de la necessitat d'una intervenció.

Els estats més poderosos no són un exemple gaire clar de la voluntat de construir un món amb respecte als drets humans. Alguns dels governs que bombardejaven en nom de la humanitat no han tingut problemes a consentir, promoure o perpetrar crims flagrants contra persones i pobles. El que està clar, però, és que la comunitat internacional no aposta, de moment, per la construcció d'una Cultura de Pau. Dedica preciosos recursos (milers d'investigadors i científics; milers de milions de dòlars) a la preparació i construcció de la guerra i es nega a avançar en la construcció de pau (no hi ha recursos per a prevenció de conflictes, per al manteniment d'unes forces de pau, per a observadors en drets humans, per preparar la mediació en conflictes...). No es pot acusar d'utòpica l'opció per la pau quan es fa poc per construir-la. I no ens ha d'estranyar que l'opció militar sigui, a la fi, l'única d'efectiva, perquè és l'única que es promou.

És responsabilitat nostra, de la ciutadania i de les entitats que treballem per la pau, aconseguir que algun dia la promoció i defensa dels drets humans i la construcció de la pau siguin una autèntica prioritat dels governs i no una simple retòrica propagandista.

Jordi Armadans

Director de la Fundació per la Pau

Kosovo: del ressentiment a la pau

L'adveniment de la pau a Kosovo és, sens dubte, una bona notícia i com a tal cal rebre-la. Enrere queden la guerra, les bombes, les atrocitats i els crims contra la humanitat. Queden enrere, però no poden ser oblidats, perquè la pau solament pot construir-se des del record, ben viu, de la memòria de les víctimes. El sofriment de tants innocents no pot passar desapercbut i Europa, és a dir, tots plegats, cal que en prenguem nota. Ara, però, cal reconstruir el país, cal tornar a casa i recomençar de bell nou.

La construcció de la pau és una tasca corresponsable i implica tots els agents socials, polítics i religiosos. La pau, quant a estats, ha quedat segellada, però la pau civil, és a dir, la pau en el cor de la ciutadania és la gran assignatura pendent. Reconstruir el país costarà molts euros, caldrà invertir molt capital per restaurar les ciutats i els pobles enrunats pel monstre de la guerra. Però, el més difícil de reconstruir és la convivència, la societat civil, l'ànima dels pobles.

És infinitament més difícil i més lent curar les cicatrius del cor que les de la pell, sobretot quan tot un poble ha estat trepitjat i expulsat de la seva terra gratuïtament. El pitjor enemic de la pau és l'amnèsia, però no qualsevol memòria és instrument de pacificació, perquè la memòria ressentida enverina el futur i malmet el cor dels qui naixeran. Cal tenir present la sofrença de les víctimes, cal tenir-les ben presents, però la pau demana impuls cap al futur, voluntat de canviar el destí de la història.

En definitiva, cal recomençar de nou, fer net i això només és possible si els ciutadans implicats superen els ressentiments històrics i es produeix una reconciliació entre les parts afectades. La reconciliació, però, només és possible quan el botxí reconeix el mal que ha fet a la víctima i es disposa a ser jutjat pel seu odi i per les seves brutalitats.

El procés de pau tot just acaba de començar i serà un camí llarg i penós, molt menys espectacular que la guerra i les bombes. En aquesta empresa col·lectiva, cal tenir presents les paraules d'E. Husserl, quan deia que el perill més gran d'Europa és el cansament, és a dir, la fatiga de no creure en el futur, en la possibilitat de canviar la història. Després de la guerra, de la injustícia a flor de pell, de la crueltat sense límits, costa prendre alè i continuar endavant, però és l'única alternativa ètica. Caldrà reescriure els llibres d'història i no transmetre l'odi a les futures generacions que vindran, perquè així puguin viure humanament sobre el pam de terra que el destí els ha reservat.

Francesc Torralba Roselló

Filòsof

a propòsit de la Bíblia

Balsameres

La setmana passada vaig anar a Andorra. Molta gent diu que en aquest país tot són botigues i que no hi ha res més, a tot estirar, admeten que sigui un país on es pot esquiar. Jo no penso el mateix. El més peculiar d'aquest viatge és que ens van atendre molt bé, primer Mn. Vilardell, vicari general, i després Mn. Roc, rector d'Ordino; va ser sensacional. Gràcies a les seves gestions vam ser acollits amb molta amabilitat.

Primer vam anar al Museu d'Icones. Qualsevol visió d'aquestes imatges, agradin o no com a estil artístic, és un bany de pietat cristiana i un repàs de la Bíblia. Hem gaudit recordant els passatges evangèlics i, fins i tot, l'himne *Akathistos* i la llegendària carta de Jesús al rei Abgar que, en altres temps, es va fer tan famosa.

En el sorprenent museu de miniatures podem veure, a través d'un microscopi de 300 augments, tres camells d'or que passen pel forat d'una agulla i recordar la dita de Jesús (Mt 19:24 i paral·lels). O una efígie del Papa que ocupa 3 mm², tallada en una llavor d'aranyó.

Amb la mateixa amabilitat ens reben a la casa museu Areny Plandolit. La visita tampoc no decep. Però, com que jo no sóc un turista qualsevol i el guia tampoc no és rutinari, la conversa deriva cap a altres camins. Veiem unes banyes tapades i destinades a portar oli, i recordem la unció del rei Saül i la de David pel profeta Samuel, o el passatge del bon samarità. De l'oli comú passem als olis litúrgics i, entre ells, el crisma. Oli amb bàlsam, ens deien a la catequesi. De gran em vaig preocupar per saber de què es tractava i em vaig assabentar que aquest bàlsam (anomenat del Perú), és insoluble en l'oli. És una llàstima que s'hagi perdut el sentit del símbol. A l'Orient això no passa i el confirmat té un testimoni extern del «bonus odor Christi» quan comprova l'aroma suau que exhala, després de rebre la gràcia sacramental.

Els líquids que s'extreuen dels vegetals tenen noms diversos: olis, essències, ungüents, bàlsams, i s'utilitzen en perfumeria, en farmacopea o en la indústria.

El bàlsam i les balsameres apareixen 16 vegades a la Bíblia. Aquesta substància procedeix d'un arbust anomenat *Commiphora opobalsamum*, que s'utilitzava per als perfums sagrats, en cosmètica femenina i, fins i tot, per amortallar.

Que aquests comentaris siguin un públic agraïment als sacerdots i altres persones que ens van atendre tan bé a Andorra.

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

saber escoltar

L'Esperit que demostra... l'indemostrable

Hans Urs von Balthasar, teòleg i cardenal, ja traspassat, en el seu llibre *Catòlico*, on descriu alguns aspectes del «misteri cristià», escriu, d'una manera sintètica —resumida— i clara sobre l'Esperit Sant. Considero que pot interessar els lectors.

Afirma, en primer lloc, com la característica principal de l'Esperit Sant és la docilitat al Pare i al Fill. Per què? En la seva llibertat es deixa enviar al món. L'Esperit bufa on vol i no se'l pot posar en la quadrícula de cap figura. En efecte, es mostra sobrevolant («colom»), comunicant («llengua»), transformant i consumint («foc»), com un corrent que permet respirar («vent»).

Una cosa és molt clara: el Paràclit fa conèixer obertament com Jesús és el Fill de Déu i Salvador, el refusat i enaltit, el que té raó enfront del món que l'ha judicat i condemnat injustament. Mercès a l'Esperit, hom descobreix que una postura racionalista davant la persona del Senyor és totalment equivocada. Jesús està més enllà del que pot crear la nostra ment. També és l'Esperit que ens garanteix el coneixement recte de l'Escriptura. Assegura, ensems, la veracitat del dogma, i fa que la conducta cristiana no sigui una mera imitació del mundanal, sinó un compromís de ser sal, llum i llevat.

L'Esperit cedeix les seves ales a la dona de l'Apocalipsi. Així pot fugir cap al desert. L'Esperit esdevé inabastable. No es deixa empresonar per res, sinó quan menys hom ho espera i en el lloc on hom no s'ho pensava.

El guiat per l'Esperit és també qui té una gran actitud de disponibilitat. Qui sap anar per Crist al Pare. Disponibilitat incondicional. Llibertat plenament oberta. Llavors l'Esperit mostra que la revelació —Déu, Crist, Església— «era i és la tasca del lliure amor de Déu». Cosa que semblava indemostrable!

Joan Guiteras i Vilanova

Cartes del lector

■ Jacques Maritain

Sra. Directora,

En el *Catalunya Cristiana* del 25 de març he llegit un article molt interessant de Pere Lluís Font, «Som encara els primers cristians?». Estic d'acord amb tot el que hi diu, menys en un punt. Quan enumera les quatre o cinc figures de filòsofs que sobresurten al llarg del nostre segle, n'oblida una que, al meu entendre, és de primeríssim rang: Jacques Maritain, gran pensador que, a la llum de la saviesa de la fe, ha sabut renovar la visió cristiana de la vida en tots els àmbits de la filosofia.

De la metafísica a l'estètica, passant per l'antropologia, la filosofia de la història i sobretot la filosofia política, el seu pensament conserva tota l'actualitat, al cap de més de cinquanta anys d'haver estat formulat, i no es mereix ser negligit en un balanç del treball intel·lectual en aquest segle que ara s'acaba.

A més, per a nosaltres, la seva noble actitud enfront de la guerra incivil que vam haver de sofrir és exemplar. Jo gosaria afirmar que és el pensador que tingué més influència en la concepció oberta de l'Església en els textos conciliaris, especialment en la Constitució pastoral *Gaudium et spes*, al costat dels grans teòlegs que esmenta l'amic Pere Lluís Font.

RAMON SUGRANYES DE FRANCH

President honorari de l'Institut internacional Jacques Maritain

■ Fem el doble del que pensàvem fer

Sra. Directora,

Llegint *Catalunya Cristiana*, m'ha impressionat tot el sofriment dels nostres estimats germans i germanes de Kosovo, en el seu «èxode sense terra promesa». Milers de refugiats creuaven la frontera cap a Macedònia, Albània i Montenegro. Eren admirables les obres de Joan Pau II i el Vaticà per mirar de resoldre la crisi iugoslava. Amb la invitació del Papa, que ens animava a pregar perquè triomfi la lògica de la pau: «Recordem que la pre-

gària és l'arma més eficaç contra la guerra», deia *Catalunya Cristiana*, el 22 d'abril, en la seva pàgina d'«Actualitat».

Per tant, tant en el terreny de la pregària, com en el terreny de la nostra ajuda econòmica, o sia, en l'aspecte de la nostra ajuda personal, «amb les nostres mans unides per pregar i obertes per ajudar», fem tot el que puguem fer! Fa poc temps aconsellava als cristians en ocasió d'una predicació per demanar la seva ajuda per solucionar una calamitat pública: «Mirem de fer el doble del que pensàvem fer.»

Ara ho repeteixo davant de tanta necessitat dels nostres germans de Kosovo, fem el doble del que pensàvem fer...

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Classe de religió

Sra. Directora,

Demanam la classe de religió perquè sigui una cultura que es transmeti a l'escola, a la qual s'uneixin elements religiosos, específicament catòlics. Pot tenir una expressió en la Història de l'Art, en el seguiment de la construcció de les catedrals, on es pot identificar la pròpia història personal i col·lectiva; un exemple evident podria ser Santa Maria del Mar a Barcelona. La religió aporta raons per estimar, per viure, per esperar, per fonamentar la nostra vida, per comprendre el missatge de l'amor.

Les actituds, les maneres de ser, el sentit de les festes religioses, poden donar resposta a molts dels interrogants dels nostres joves.

Els enfrontaments d'origen pseudoreligiosos que tantes morts provoquen tenen la seva causa en la ignorància que provoca la intolerància (enfrontaments religiosos entre cristians i musulmans a l'illa d'Ambon, Indonèsia; *Avui*, del 15 de març passat). El comentarista ens diu que l'aparició de conflictes religiosos i ètnics en llocs on no hi havia problemes de convivència ha tingut una causa: «La greu crisi econòmica que està sacsejant l'arxipèlag.»

Comencem des de l'escola a fer fàcil la convivència, la tolerància, amb la base d'una formació religiosa, moral i justa per a tots.

MARIA LANFRANC
Castellcir

ensem que tot serà ben acceptat! Pensem que no ens excedirem mai, perquè, de necessitat, ja n'hi ha.

MN. JORDI CARRERA
Banyoles

■ Creences a la carta

Sra. Directora,

No hi ha cap dubte que ens trobem en l'era de l'optatiu: religions, filosofies, sistemes de valors, concepcions polítiques s'exposen als prestatges del supermercat i cadascú agafa el que li sembla bé. En aquest clima cultural és cada vega-

da més difícil definir-se d'una manera precisa. Únicament es respecta una concepció del món, si es pren seriosament i en profunditat, quan es comparen la veritat que enuncia i la pròpia capacitat d'adhesió o no a ella. El que una filosofia o una religió propugnen és una unitat orgànica, no una mena d'amanida en què cada ingredient és optatiu, alguna cosa que es pot prendre o no com la carta d'un menú. El que es pren ha de ser complet, en la seva total integritat. Per això el *new age* seria a judici de l'escriptor italià Magris, «la típica expressió d'espigassar en els plats de l'Absolut».

La tendència a reduir-ho gairebé tot a optatiu és una clara defensa davant del desgavell d'un món on és cada vegada més difícil saber què és necessari i què és substancial. Seria senzill justificar que aquest sincretisme, amanida, ha existit sempre i que és l'expressió que la vida no és un sistema petri. Però únicament hi estaria d'acord si es distingissin i es respectessin les diversitats enfrontades, no si se les confon en una pila. Triar, escollir a la carta és agradable i lícit quan és possible, però, de vegades, no es pot. A la filla que l'exhortava a cedir, a donar la raó al rei per salvar el cap, Tomàs Moro, en la presó on esperava la seva execució, responia que li agradaria fer-ho perquè estimava la vida, però afegia: «Aquesta vegada, creu-me, estimada Meg, realment no puc.»

MARIA PIA N. VILLA
Barcelona

Esqueles
a
«Catalunya Cristiana»

Tel. 934 905 988

Sisè aniversari de Na
CONXA MILLAN I ABRIL

Fa sis anys que compartim la vida d'una altra manera; en la meua nova parròquia segueixo trobant persones joves coratjoses com tu, amb les teves aficions i els teus ideals: viure en un món sense injustícies; no tenen malsons, no suporten la hipocresia, valoren la sinceritat dels amics, deixen els llocs en els quals serveixen perquè creuen que és el moment de canviar i d'aquesta manera donar oportunitat a l'entrada de gent nova per rebre el que ells han rebut i des de l'altre lloc on serviran donar el que porten; afermen el valor d'intercanvi de cultures, aprenen dels altres, cada dia treballen, estudien i realitzen les tasques més o menys difícils i/o senzilles per als altres. Gràcies, Conxa, per la teua presència en la meua final singladura: gràcies als qui fan present la teua presència. El dia 11 de març les dones de Can Serra que aprenen català et van retre un homenatge i van llegir poemes teus, és bonic, oi!

Agustí

El dilluns dia 5 de juliol Commemoració Comunitària a la parròquia del Cor de Maria (Pares Claretians), c/ Sant Antoni Maria Claret, 45, tel. 934 586 076, a les 20.00 hores del vespre.

El dimarts dia 6 de juliol a la parròquia de la Puríssima Concepció, c/ Roger de Llúria, 70, commemoració a la missa de les 20.00 hores del vespre.

El senyor

JOSEP LLANSANA I TORRENTS

terciari franciscà

Vidu en 1es núpcies d'Antònia Colom i Sebarroja

Morí cristianament a Igualada el dia 2 de juny del 1999 després d'estar 83 anys amb nosaltres (al cel sia).

Els seus: esposa Maria Prat i Borràs, fills, néts, germans, nebots, cosins i altres familiars us preguen que encomaneu la seva ànima a Déu.

L'acte de l'enterrament i la missa exequial tingué lloc el dia 3 de juny a la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada.

El Pa del Camí (II)

■ Missatge de la Conferència Episcopal a l'Església que peregrina a l'Estat espanyol

L'Eucaristia és, a més, Pa repartit. Sense Eucaristia no hi ha Església i sense preveres no hi ha Eucaristia. Per això, al costat de l'altar de la «confessió» de l'apòstol sant Jaume, sentim la responsabilitat d'agrair a Déu el regal dels preveres i de comprometre'ns tots en una pastoral de les vocacions per al sacerdoci ministerial constant, confiada i joiosa. Dels nostres infants i joves, amb una iniciació cristiana adequada i ben acompanyats en el procés de fe, podran germinar els preveres del futur que continuïn repartint, en l'exercici de la caritat pastoral, el do del perdó i el Pa de la Paraula i de l'Eucaristia.

Pel sacerdoci ministerial Jesucrist prolonga la seva acció salvadora en la història i esdevé contemporani a cada generació. Així ha estat al llarg dels dos mil·lennis de cristianisme i així continuarà sent, per la seva misericòrdia, perquè Ell ens ha promès: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28:20).

L'Eucaristia també és Pa compartit. Compartir implica, per als pelegrins, fer un alt per descansar i gaudir de l'encontre amistós. Així és l'Eucaristia per als germans. És la comunió que crea comunió: amb el Senyor, del qual rebem el cos sacramental, i amb els germans convocats a la comunió eclesial. Som companys, és a dir, els que mengem el pa junts, ja que «ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem d'aquest únic pa» (1 Cor 10:17). L'Església fa l'Eucaristia i l'Eucaristia fa l'Església. Ella és sagrament de salvació i signe d'unitat. La comunió eucarística és font de comunió eclesial i ferment d'unitat i de pacificació humana. Els cristians, per tant, hem d'insistir a construir la pau en la nostra societat.

L'Eucaristia és la font i el cim de l'Església i de tota l'evangelització (SC 10; PO 5), l'«acció de gràcies» a Déu Pare, en la unitat de l'Esperit Sant, en què Crist, alhora prevere, víctima i altar, es lliura per a la Vida del món.

Per això, des dels primers temps els cristians van donar tanta importància a la reunió per escoltar els apòstols, partici-

Foto: Àngels Barbié

El IX Congrés Eucarístic Nacional es va celebrar a Santiago de Compostel·la.

par en la fracció del pa, pregar junts i viure la comunió (Ft 2:42). I particularment el Diumenge, el dia de la Resurrecció del Senyor, el dia de l'Església i dels germans, el dia del descans i de la llibertat. Per això, amb el papa Joan Pau II us exhortem a viure amb goig el Dia del Senyor tot participant en la missa dominical. És temps de compartir i d'alegrar-se plegats, de descansar i de recuperar forces, temps imprescindible per a tot caminant.

De l'experiència profunda de comunió neix, com a difusió espontània de l'amor, la necessitat de donar-se als altres personalment en lliurament i servei. I la crida a la comunicació de béns i a compartir-los amb els pobres. D'aquí la vinculació de l'ofrena de dons amb l'Eucaristia. Va ser aquesta la disposició d'aquella viuda de Sarepta i el seu fill, que només disposaven d'un grapat de farina i, en entregar-lo generosament al profeta, no es va esgotar sinó que es va multiplicar (cf 1 Re 17:7-16). Així ho van fer els apòstols, que van posar els pans i els peixos d'un jove (Jo 6:9) davant del

Senyor, perquè sortissin multiplicats de les seves mans a favor de la multitud necessitada.

L'encàrrec de Jesús, «Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Mt 14:16) també avui corre pressa. No podem romandre impassibles davant del sofriment dels nostres germans. Conseqüència d'unes celebracions eucarístiques vives és el compromís personal i comunitari amb els pobres. Participar en l'Eucaristia comporta implicar-nos en una distribució més bona dels béns de la terra i dels béns espirituals, fent present i avançant el Regne de Déu ja ara i aquí. Per això l'Eucaristia també significa la caritat de l'Església i encoratja alhora el compromís dels laics per construir el món segons els plans de Déu, en la defensa de la pau i dels drets humans i ajudant l'home que es realitzi amb plenitud. Així l'Eucaristia és a més anunci profètic i llavor de l'«home nou» i del Regne que ja ha començat amb la vinguda de Jesucrist, fa dos mil anys, i que es consumarà quan Ell torni gloriósament per recapitular totes les coses (cf Ef 1:10).

«E-ultr-eia», «E-sus-eia»

En dirigir aquest missatge des de la «finis terrae», en la conclusió del Congrés Eucarístic Nacional, al Poble de Déu que peregrina en cadascuna de les nostres diòcesis, donem gràcies a Déu perquè, en la tradició que ens entronca amb els primers moments de l'evangelització, l'Eucaristia ha caracteritzat sempre la nostra genuïna identitat: la fe dels concilis, la pietat de la litúrgia hispanomossàrab, el fervor de les processons del Corpus Christi, la filigrana de les custòdies, l'expressivitat de la música sacra, la catequesi dels actes sacramentals, l'adoració al Santíssim en les nostres esglésies, la inspiració eucarística de molts instituts de vida consagrada, de confraries i d'associacions, la innocència de les primeres comunions i l'esperança serena del viàtic, la contemplació mística dels nostres sants i el testimoni dels nostres màrtirs per l'Eucaristia.

En la paràbola del llevat (cf Mt 13:33) Jesucrist evoca allò que havia vist des de nen a Natzaret quan la seva mare preparava el pa per a la família. A Maria acudim també nosaltres com a fills perquè ens ensenyi a desitjar i assaborir el Pa de la Vida que ha baixat del cel i que es va encarnar en ella. La mare de Jesús va mantenir units els deixebles en la pregària i en l'espera de Pentecosta. Segons la venerable tradició del Pilar de Saragossa, la Mare de Déu va animar l'apòstol sant Jaume a continuar el camí evangelitzador en la nostra terra. Que Santa Maria intercedeixi per nosaltres perquè no defallim en el camí.

A vosaltres joves, que «sou valents» (cf 1 Jo 2:14) i teniu esperit de caminants, els bisbes us convidem a participar en la trobada europea que tindrà lloc aquí mateix el pròxim mes d'agost, com aquella històrica Jornada Mundial de la Joventut amb el Papa al Monte do Gozo. Que aquesta peregrinació sigui un nou estímul per viure més bé l'Eucaristia: participeu cristianament en la celebració del diumenge, combregueu ben preparats pel sagrament de la Reconciliació, experimenteu la proximitat i l'amistat de Jesús en la pregària davant del sagrari, i sigueu signes de l'amor de Crist en el compromís amb els necessitats.

Tothom, com a poble de Déu, alimentat amb el Pa de la vida eterna, amb la missió de ser nous evangelitzadors en el llindar del Tercer Mil·lenni, continuem proclamant amb esperança, com els pelegrins a sant Jaume: «Més enllà, més amunt», «E-ultr-eia, E-sus-eia.»

**Conferència Episcopal espanyola
Assemblea Extraordinària
Santiago de Compostel·la, 29 de maig
de 1999**

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Ésser Església (4)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Per sentir-se Església, a partir de l'ésser que ens ve donat pels sacraments de la iniciació, cal sentir-se amb l'Església (vegeu articles precedents). Això no consisteix només a acollir allò que ens ve donat, sinó també a ésser actius.

Responsables en l'Església

L'Església mateixa, tota ella, és una resposta. L'Església és el fruit de la iniciativa de l'amor de Déu que ens ha estat anunciada per la Paraula de Déu. «Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té, i hi hem cregut», diu sant Joan amb simplicitat i profunditat alhora.

Tot cristià ho és en la mesura en què ha «respost» personalment a aquesta crida. La fe cristiana és una resposta, un «sí», un «amén» a l'amor de Déu revelat en Jesucrist. Hi ha respostes silencioses i misterioses que queden reservades en

l'àmbit del coneixement només de Déu i de la seva obra en el cor dels homes. Ara bé: el desenvolupament espiritual es fa més a través del desenvolupament de la resposta que es dona. És el procés de conversió.

D'aquesta propietat de «resposta» neix la condició de «responsable». Cada fidel està cridat a ser responsable en l'Església a partir en primer lloc de la seva pròpia o particular situació dins de la mateixa Església. Aquest principi tan simple és la font de la participació orgànica en la missió de l'Església. És el principi que ens permet parlar, amb tota propietat, de la corresponsabilitat dels fidels en l'Església.

El principi de la corresponsabilitat

Amb una relativa freqüència es parla de «corresponsabilitat dels laics» en

l'Església amb una certa ambigüitat. Sembla com si hom pensés que en l'Església hi ha uns «responsables», que serien els pastors, i que els laics han d'accedir a aquesta responsabilitat, fent-se corresponsables d'allò que fan els pastors. I aquest plantejament és ambigu. Allò que correspon als pastors no esgota pas tota la missió de l'Església, encara que en sigui quelcom essencial. En canvi, tots els fidels som responsables, en el nostre lloc, d'allò que ens correspon en la única missió de l'Església.

Més exacte que parlar de la corresponsabilitat dels laics en l'Església ho és parlar de la corresponsabilitat dels fidels —pastors i laics— en la missió de l'Església. Uns pares que malden per educar els seus fills cristianament no actuen pas menys responsablement en la missió de l'Església que el rector d'una parròquia que, amb l'autoritat que

li correspon donada pel bisbe, vetlla per la fe dels seus feligresos. Tots dos són corresponsables en una mateixa cosa: la vitalitat de la fe de l'Església. Cadascú d'una manera diferent. Un sacerdot que celebra l'Eucaristia i l'assemblea que hi participa són corresponsables que aquella celebració sigui expressió de la naturalesa autèntica de l'Església. Cadascú d'una manera diferent.

Corresponsabilitat diferenciada, doncs, en l'Església. Diferenciada no pas per imposició d'uns sobre altres, o per privació a uns dels propis drets, sinó diferenciada per la diferència mateixa de vocacions —de crides i respostes— que enriqueixen l'Església de Déu. Tots tenim el mateix Esperit, però l'Esperit no ens dona a tots el mateix do. Envejarem el do dels altres perquè no és el nostre, i deixarem de ser actius en el do que hem rebut? Però això seria menysprear el propi do, i l'Esperit mateix.

petites homilies

Ser de Crist

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Si algú de vosaltres no tingués l'Esperit de Crist, no seria de Crist. Vet aquí el que distingeix el cristià del que no ho és. Tenir l'Esperit de Crist. Perquè el cristià no és algú simplement home. És un home-Esperit. Alerta. En primer lloc cal ser home o dona. Que quedi ben clar. El baptisme no encobreix deficiències ni mediocritats. Bategem persones enteres. Homes. Dones. Arrelats tots a una família. Una geografia. Afaiçonats per una cultura. Constructors d'història. Persones. És sobre aquesta base que s'edifica el cristià. Obra de l'Esperit. Pren el ser home i el porta fins a la plenitud més perfecta en el Senyor. D'aquí sorgeix la dialèctica carn-esperit. Que no és enfrontament. Menys encara, anul·lació. Sinó lluita conjunta per arribar a fer la persona en el temps i en l'espai —la carn— i en l'atracció de l'eternitat, iniciada ja ara i aquí, i consumada allà —l'esperit. L'home i la dona complets.

Nosaltres sabem que l'home complet existeix a partir de Jesucrist. És la nostra fe. Ell ha estat el primer a travessar la barrera de la mort, que mantenia atrapada la humanitat. Darrera d'ell i per ell l'hem travessada tots. Vosaltres no viviu segons les mires de la carn —perquè si visquéssiu així, moríreu—, sinó segons les de l'Esperit —en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres.

L'home nou. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també gràcies al seu Esperit, que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals. El cristià. Projectat irreversiblement a l'eternitat —la perfecció de l'obra— omplint de realitat i d'esperança el temps i l'espai, la història. Home entre els homes. Portador de Déu en el món.

Qui ho diria, veient-nos a nosaltres, que el cristià és això? Heus aquí la nostra grandesa i la nostra precarietat. La contradicció vivent, que som. Sols la fe pot fer-nos llum en l'apreciació correcta de l'home cristià. Us enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això que heu amagat als savis i entesos. Som dels senzills que descobreixen l'Esperit de Jesús en la seva vida i en la dels altres? Temps difícils els nostres. També en l'Església. Potser ens sobren entesos. Teòrics. Que broden la pastoral més primfilada i pura. Mentrestant el poble se les arregla com pot. Potser es moriria de fam si no el peixés l'Esperit, que ha revelat als senzills tot això.

Germans, nosaltres tenim un deute, però no amb la carn, que ens obliga a viure com demana la carn. El nostre deute és amb l'Esperit que habita amb nosaltres i ens urgeix a ser signes de la seva acció salvadora enmig del món. Església dels deixebles de Jesús.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral i altres
celebracions

(Cicle litúrgic A: ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

JULIOL

4. Diumenge

XIV de durant l'any. Verd. Lectures: Zacaries 9:9-10 / Salm 144 / Romans 8:9.11-13 / Mateu 11:25-30. TARRAGONA: Dedicació de la Catedral (S) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Laureà, arq. mr.; Osees i Ageu, profits.; Ulric, b., i Innocenci, mr.
Festa Major: a Terrassa.

5. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 28:10-22a / Salm 90 / Mateu 9:18-26. Si es vol: Sant Antoni M. Zaccarias, fund. (MLI) Blanc. VIC: Sant Miquel dels Sants (ciutat, S / diòcesi MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Numerià, b. Santes, Filomena, vg.; Zoa, Trifina i Ciril·la, mrs.
Festa Major: a Vic.

6. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 32:22-32 / Salm 16 / Mateu 9:32-38. Si es vol: Santa Maria Goretti (MLI) Vermell. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isales, profit.; Ròmul, b. mr.; Tranquil·li, Severi, Diodori Dió, mrs. Santes, Llúcia, mr. i Dominica, vg.

7. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 41:55-57; 42:5-7a. 17-24a / Salm 32 / Mateu 10:1-7. URGELL i SOLSONA: Sant Ot, bisbe d'Urgell (la Seu d'Urgell, S / Urgell i Solsona, MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fermí, b. de Pamplona; Ilidi i Edda, bs.; Pelegrí i Germà, mrs. Santa Edilburga, v.
Festa Major: a Flaçà.

8. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 44:18-21.23b-29; 45:1-5 / Salm 104 / Mateu 10:7-15. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià III, i Eugeni III, papes.; Quilià, b.; Procopi, mr.; Aquila, mr. Santa Priscil·la, mr.

9. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 46:1-7.28-30 / Salm 104 / Mateu 10:16-23. ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu Reina de la Pau. Sants, Ciril, b. mr.; Brici, b.; Paternuci, mr.; Zenó, sold. i comps. mrs.; Santes, Anatòlia, vg. mr. i Everilda, vg.
Festa Major: a Arenys de Mar.

10. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 49:29-32; 50:15-26a / Salm 104 / Mateu 10:24-33. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cristòfol, mr.; Gener, Fèlix, Silva, Vidal, Marçal i germs. mrs. Santes, Cristina i Secunda, vgs. mrs.; Amelberga i Amàlia, vgs.; Amèlia, vda.
Festa Major: a Calonge de Mar, Cunit, Erill-la-Vall, Lliçà de Vall, Premià de Mar, Sírria, Toses i Vallfogona de Riucorb.

Lectures bíbliques

Diumenge XIV de
durant l'any

Cicle A

Lectura primera

Za 9:9-10; 13:1

*El teu rei fa la seva entrada
muntat humilment en un ase*

Lectura de la profecia de Zacaries

El Senyor diu: «Alegra't, ciutat de Sió. Aclama, ciutat de Jerusalem. El teu rei fa la seva entrada. És bo i salvador, muntat humilment en un ase, en un pollí, fill de somera. Bandejarà d'Efraïm els carros de guerra, allunyarà de Jerusalem els cavalls, i els arcs dels guerrers seran bandejats. Adreçarà a tots els pobles paraules de pau, i el seu domini s'estendrà d'un mar a l'altre, des del gran Riu fins a l'extrem del país».

Salm responsorial

144: 1-2, 8-9, 10-11, 13cd-14 (R.:1)

Us exaltaré, Déu meu i rei meu.

beneiré el vostre nom per sempre.

Us beneiré dia rere dia,

lloaré per sempre el vostre nom.

R. Beneiré el vostre nom per sempre,
Déu meu i rei meu.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.

El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha
[creat. R.]

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència. R.

Totes les obres del Senyor són fidels,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor sosté els qui estan a punt de caure,
els qui han ensopegat, ell els redreça. R.

Lectura segona

Rm 8:9, 11-13

*Si per l'Esperit feu morir les obres pròpies del
cos, viureu*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, vosaltres no viviu segons les mires de la carn sinó segons les de l'Esperit, perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres, i si algú de vosaltres no tingué l'Esperit de Crist, no seria de Crist. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit, que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals. Per tant, germans, nosaltres tenim un deute, però no amb la carn, que ens obligaria a viure com demana la carn. Perquè si visquéssiu així, moriríeu; en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu.

Al·leluia

Mt 11:25

*Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra,
perquè heu revelat als senzills els misteris
del Regne.*

Evangeli

Mt 11:25-30

Soc benèvol i humil de cor

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué: «Us enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això, que heu amagat als savis i als entesos. Sí, Pare, així us ha plagut a vós. El Pare ho ha posat tot a les meves mans; fora del Pare, ningú no coneix veritablement el Fill; igualment ningú no coneix veritablement el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.

Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats; jo us faré reposar. Accepteu el meu jou, feu-vos deixebles meus, que jo sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs que tant desitjaveu, perquè el meu jou és suau, i la meua càrrega lleugera».

El dolor en les ruptures familiars

Els canvis sociològics estan marcant les relacions

Joan Pau II ha afirmat en diverses ocasions, per exemple en una homilia celebrada el 8 de juny del 1979, que la família neix de la unió d'un home i d'una dona en l'amor. A més, el Sant Pare va afirmar que és la comunitat humana fonamental la que permet a l'home «desenvolupar-se plenament sobre la base del vincle indissoluble entre esposos-pares que res no pot substituir». Són molts els qui pensen que la família és la gran obra de l'home. I és que des de sempre se l'ha

considerada el nucli fonamental de la vida social. Però els canvis sociològics que es produeixen a la nostra societat també afecten aquesta institució. No s'assemblen en res les famílies d'avui dia amb les de fa tres dècades. Les xifres de separacions i de divorcis són cada dia més elevades. I el dolor que originen n'és el denominador comú. Sembla que el patiment és inevitable quan dues persones, que s'han estimat, decideixen posar fi a una

relació. Aquesta és la realitat que hem volgut reflectir en aquest reportatge: el patiment que acompanya les ruptures. Perquè avui dia ningú no pot creure que siguin fàcils i que no tinguin cap conseqüència a la vida individual, familiar i social de les persones afectades. I també hem volgut respondre una pregunta: com superar aquest dolor? I fins i tot una pregunta que molts dels afectats es fan: per què a mi, per què això, per què ara?

La família està en crisi?

Margarida Simó i Oriol Trias fa més de 25 anys que són casats. La seva relació, com la de moltes altres parelles, va néixer d'un amor que, segons afirmen, han anat treballant al llarg de tots aquests anys. Fruit d'aquesta relació són els seus quatre fills que tenen entre 23 i 15 anys. La fórmula comprensió més diàleg i amor és el pilar on els Trias-Simó basen la seva relació, que els converteix en una de les moltes famílies nuclears que hi ha al nostre país.

La família, com a institució, no es troba en decadència però sí sotmesa a una sèrie de canvis que la converteixen en una entitat diferent de la que era fa a penes unes dècades. La incorporació de la dona al món del treball, el cada vegada més baix nombre de fills, la tardana emancipació d'aquests, la democratització de les relacions pares-fill, són les alteracions principals que ha patit la institució.

La solidesa de la família està avalada per les estadístiques. Una enquesta del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) de l'any 96 destaca que el 75% dels joves d'entre 15 i 29 anys valora la família com el més important de les seves vides per sobre dels amics, el treball, els diners, els estudis, el temps lliure...

La primera transformació que va patir la família en el nostre país va ser la nuclearització. Les famílies es van anar fent més urbanes i amb aquest fet van deixar fora les persones grans. La institució la formaven ara els pares i els fills. Segons les dades del CIS, tan sols el 9% de les famílies comparteix habitatge amb

els avis. Malgrat aquest caràcter nuclear de les famílies espanyoles i catalanes, però, podem dir que hi ha una presència important de les persones grans a la vida familiar. Els fills mantenen el vincle amb els seus progenitors que sovint els ajuden en els tasques quotidianes com tenir cura dels néts. La presència de les persones grans adquireix així un protagonisme

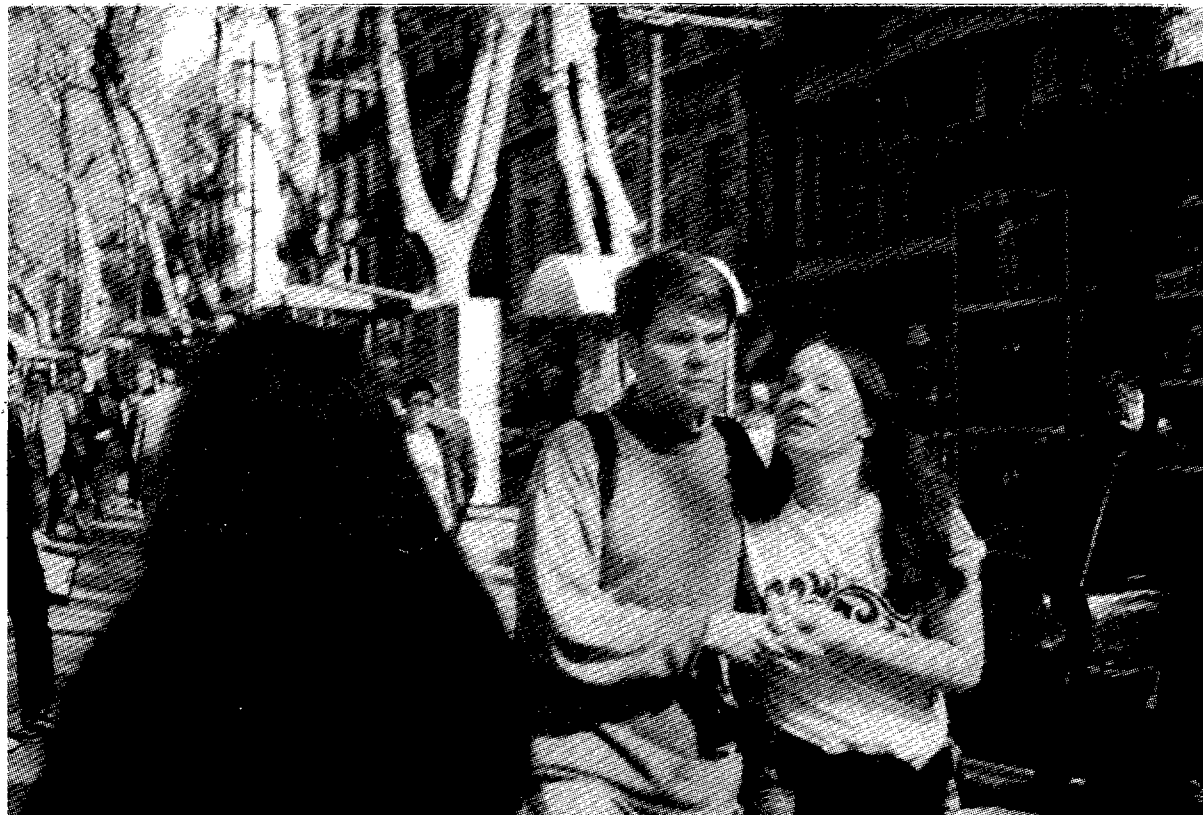
1997 es van casar 192.627 parelles. A Catalunya, aquell mateix any van contraure matrimoni 29.939 parelles. El nombre de casaments que se celebra anualment a l'Estat espanyol tendeix a minvar, tot i que segons un sondeig realitzat pel CIS al maig del 1997, el 67% dels espanyols continua considerant el matrimoni com a molt o força important. Aquell

I és que les parelles de fet no estan gaire esteses a l'Estat espanyol, país de tradició mediterrània on tampoc és habitual que una parella visqui junta abans de casar-se. La gran majoria dels espanyols tendeix a mantenir una relació de festeig, més o menys llarga, que sol acabar en matrimoni.

Conscient de les dificultats que suposa la convivència, l'Església disposa d'uns Cursos de Preparació Matrimonial (CPM) que a Barcelona dirigeix el P. Ignasi Salvat. Margarida Simó i Oriol Trias, a més de formar una família que funciona, són monitors des de fa 15 anys del CPM. Aquesta parella contribueix amb la seva experiència a la formació d'altres que estan a punt de contraure matrimoni. A més, segons confessen, el contacte amb aquestes parelles i la reflexió a la qual conviden els diàlegs que mantenen han beneficiat la seva relació. Així, Oriol Trias assegura que aquesta tasca «també ens ajuda a nosaltres perquè es tracta d'un reciclatge continuat».

La comunicació entre els cònjuges és precisament el que aquests monitors del CPM intenten fomentar. La filosofia d'aquests curssets es basa

en sis trobades on les diferents parelles dialoguen sobre sis temes determinats: psicologia de la parella, amor, sexualitat, projecció social de la parella, fe i sagrament. En aquest sentit, el P. Salvat indica que «no es tracta de diàlegs improvisats. D'un dia per l'altre es comunica quin tema serà el que es tractarà. Els nostres equips passen uns petits qüestionaris que

Els que festegen es troben en la millor època de la seva vida.

fonamental per a moltes famílies on treballen els dos membres i es veuen impossibilitats per poder atendre els més petits. Els avis omplen així una funció essencial que fa que el concepte de família sigui, de nou, més extens.

Es casen els espanyols?

El 1980 es van celebrar a l'Estat espanyol 220.674 matrimonis, mentre que el

mateix estudi revela que el 50,4% dels espanyols veu el matrimoni per l'Església com la millor relació, mentre que tan sols el 13,5% s'estima més viure junts sense estar casats. El percentatge dels matrimonis civils ha augmentat considerablement a l'última dècada, on també ho ha fet el nombre de persones solteres que viuen soles: el 5% dels espanyols s'estima més no compartir la seva vida amb una altra persona.

(Continua a la pàg. 16)

acostumen a tenir entre 4 i 15 preguntes, que cadascú prepara individualment. Això fa que els temes de diàleg es madurin abans de ser tractats».

Per què augmenten les separacions i els divorcis?

L'índex de divorcis a l'Estat espanyol és el més baix de la Unió Europea, darrere d'Irlanda. Si a Europa se situa entorn de l'1,8 per cada mil habitants, aquí la taxa és del 0,8 per mil. Tot i això hi ha hagut un augment considerable que situa en 119.800 els divorcis i les separacions que es van produir el 1995 a l'Estat espanyol. A Catalunya les xifres eren de 23.231 el 1996. Els països europeus amb un índex més gran de ruptures matrimonials són Suècia, Bèlgica i el Regne Unit.

Margarida i Oriol són conscients de les dificultats que pot ocasionar la convivència diària. Ells han sabut fer front als problemes sorgits al llarg d'aquests 25 anys de matrimoni, però entenen que moltes parelles no poden continuar el projecte de vida en comú que un dia van iniciar. D'aquesta forma, Margarida considera que el punt més feble que tenen les parelles de la nostra època, especialment les joves, és que hi ha una total manca de comunicació entre ells. A més assegura que l'egoisme fa que no es tingui en compte el cònjuge. I és que, segons assenyala, «les parelles van molt estressades. Quan comencen a tenir fills no tenen temps, treballen tots dos i per molt que es vegin i parlin de les coses de cada dia, els manca diàleg per compartir i comunicar-se».

En aquest sentit, l'advocada Magda Oranich també assenyala com a principals causes de separació i de divorci la manca d'enteniment dels cònjuges, l'adulteri i els maltractaments. Tot i que, lluny del que pugui semblar, aquesta última és la raó menys freqüent.

Segons el psiquiatra Lluís Perisé, un dels motius que pot causar neguit a la parella és el fet que l'enamorament passa... Per a aquest psiquiatra el curs normal i el desitjable és que aquest enamorament se substitueixi per un amor més reposat, que no ha d'acabar necessàriament. El doctor Perisé assenyala que «moltes vegades es busca una intensitat de passió de sentiments que dubto que siguin saludables, que acaba perquè té una data de caducitat no fixa, però que sí que la seva tendència és a autoextingir-se. Pensar en

una relació més reposada, més del dia a dia, pot causar frustració».

És possible una separació sense dolor?

I és que el denominador comú de les persones que decideixen posar fi a la seva relació de parella és precisament el dolor. Això fa que una separació basada en termes d'amistat sigui una mica complicada almenys fins que no passa una mica

de temps. El psiquiatra Lluís Perisé assenyala que una separació és dolorosa, encara que no té per què ser tràgica. «Si algú diu que no pateix amb una separació, senzillament no m'ho crec, perquè almenys representa el fracàs d'una il·lusió.»

En aquest sentit, Magda Oranich assegura que és inevitable que existeixi el dolor, almenys en una de les dues parts. I considera que l'important és procurar que les coses es facin amb el mínim dolor possible, per evitar que es faci mal a

terceres persones, com són els fills. L'advocada afirma que al seu despatx «arriben més casos d'acord mutu que no pas de conflictius. El que passa és que a vegades els advocats fomentem aquest acord mutu». Però Oranich reconeix que la majoria dels conflictes que es presenten estan relacionats amb el tema econòmic. La custòdia dels fills sol ser una qüestió que està força clara abans d'anar a l'advocat.

Salvador Soler, de l'Associació de Separats/ades i de Suport a les Persones

El P. Salvat considera que la convivència s'ha de fonamentar en el diàleg.

Pare Salvat: "L'Església vol un matrimoni ple de maduresa, de llibertat i de compromís"

L'any 1996 es van produir 393 dissolucions canòniques de matrimoni arreu de l'Estat espanyol. A Catalunya, la xifra va pujar a 81 nul·litats. Els tribunals eclesiàstics són els encarregats d'esbrinar les causes que han provocat la ruptura de la parella i de discernir aquells casos en els quals és possible la dissolució del matrimoni. El pare Ignasi Salvat és jutge eclesiàstic del Tribunal de Barcelona i consiliari diocesà del Centre de Preparació al Matrimoni (CPM) de la Ciutat Comtal.

—Quines són les causes que condueixen una parella a un Tribunal eclesiàstic amb la intenció d'anul·lar el seu matrimoni?

—Les parelles que arriben al Tribunal eclesiàstic són aquelles que se separen i decideixen que volen revisar l'origen del seu matrimoni. Pot ser que ho facin perquè consideren que hi va haver problemes de manca seriosa de maduresa humana quan es van casar. Aquestes persones saben que l'Església pot iniciar un procés per declarar nul·la aquesta unió. És a dir, aquest matrimoni, en el moment de començar, no va ser un matrimoni veritable perquè un dels dos, o tots dos, no van tenir un consentiment tal com el vol l'Església, ple de maduresa, de llibertat, de compromís... També es dona el cas de matrimonis que no s'han consumat sexualment. És un supòsit més estrany, però que es produeix per falta de voluntat de consumir-lo. Tenim un jutge especialitzat a tirar endavant aquests casos.

—Quin tipus de proves exigeixen a les parelles en litigi que permetin certificar les causes que el Tribunal requereix per concedir l'anul·lació matrimonial?

—A més de les declaracions dels dos contraents i dels possibles testimonis, es demana una perícia psicològica a un psiquiatra o psicòleg professional. Per comprovar la veracitat de les declaracions dels testimonis sol·licitem informes a les parròquies i a les persones vinculades a la parella. També tenim en compte la coherència de les declaracions i els testimonis de les persones que els coneixen. Les nostres preguntes se centren

especialment en com era aquesta relació quan estaven promesos, és a dir, abans del matrimoni. El Dret Canònic demana per a la nul·litat dues sentències afirmatives: la primera la donem nosaltres, en el cas de Catalunya, i la segona el Tribunal de la Rota, que és a Madrid. Amb tot aquest procediment creiem que es pot arribar a fons en la veritat de la nul·litat del matrimoni concret.

—La nul·litat eclesiàstica es demana un cop ja hi ha una separació civil prèvia. Les parelles que arriben al tribunal ja han passat el dolor que suposa la ruptura. Això no obstant, percepció sofriment en els interrogatoris?

—Abans de començar qualsevol interrogatori, rebem les persones individualment per procurar que hi hagi una distensió. De tota manera, mai no hi ha una trobada directa de tots dos. Malgrat això, hi ha moments molt dolorosos i emotius perquè a ningú li agrada anar a un tribunal a refer una història que en definitiva ha fracassat. Quan expliquen els problemes que hi ha hagut apareix sempre la falta de diàleg com a principal causa del deteriorament de la parella.

—La manca de comunicació sembla que és un dels factors comuns en la majoria de les ruptures matrimonials. Com es podria solucionar aquesta incomunicació entre els cònjuges que suposo que també afecta la resta de la família?

—Penso que és important la preparació al matrimoni. Per això des del CPM intentem que es prengui consciència de totes les responsabilitats que implica iniciar un matrimoni, perquè es tracta de la unió de dues psicologies diferents. I perquè l'amor no sigui possessiu i sigui de lliurament de l'un a l'altre cal que la convivència es fonamenti en el diàleg. Els nuvis es troben en la millor època de la vida i han d'aprofitar-se de l'experiència d'algun matrimoni o d'algun sacerdot. En definitiva, es tracta de buscar els mètodes més eficaços perquè aquesta comunitat de vida i amor que és el matrimoni pugui regir.

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues l'informaran **gratuitament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

que se Senten Soles, assegura que es pot arribar a un acord quan no hi ha problemes econòmics per entremig. Així, justifica que per «poder arribar a un consens que produeixi benestar a les dues parts cal que aquest consens es basi en l'equitat».

Però Xavier Miret, de l'Associació Cristiana de Persones Separades i Divorciades, assegura que és possible ser amics després d'haver-se separat. Miret afirma que al principi és molt dolorós i la relació amb l'altra persona és complicada, però que, amb el pas del temps, tot se suavitza i es dona pas a l'amistat. Ell admet que ha passat èpoques molt dures i que ha estat capaç de superar-les gràcies a l'ajuda de la fe i de l'associació perquè «ajudant els altres t'ajudes a tu mateix. Això és un tresor. Ajudant la gent és com tu pots aixecar-te. He descobert moltes facetes noves meves que abans desconeixia».

Ajudarà la mediació familiar a pal·liar el patiment?

La mediació familiar va néixer als Estats Units, a la dècada dels setanta, i està reconeguda com una de les eines socials més positives, que també han integrat alguns països de la Unió Europea. A l'Estat espanyol, Catalunya ha estat la comunitat autònoma pionera en el disseny d'un projecte de Llei de mediació. L'objectiu d'aquest projecte és evitar els procediments judicials en l'àmbit de la família i prioritzar els interessos dels fills en els processos de ruptura. A més ofereix una institució complementària als jutjats com a lloc on la parella pugui dirimir les seves diferències i posar-se d'acord en els temes més conflictius de separació. Per això la Generalitat té prevista la creació d'un Centre de Mediació de Catalunya, on treballaran psicòlegs, advocats, assistents socials o treballadors socials.

Josep Antoni del Barrio, director general de Mitjans Penals Alternatius i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia de la Generalitat, afirma que la mediació pretén que les parts en conflicte tinguin un àmbit de diàleg. D'aquesta manera, del Barrio considera que és prioritari «disminuir la situació d'angoixa i evitar el caràcter contenciós en les desavinences familiars». La mediació familiar compta al nostre país amb una experiència de deu anys. Fins ara, tan sols hi intervenia un mediador a petició del jutge. Del Barrio assenyala que, si s'aprova la llei, la intervenció del mediador es durà a terme en aquelles situacions on «sigui convenient i sempre que hi hagi una petició expressa de totes dues parts». I és que la mediació pot ser sol·licitada per aquelles parelles que pateixin un conflicte sorgit per una crisi familiar o de ruptures.

Per la seva banda, l'advocada Magda Oranich assegura que la mediació familiar és positiva sempre que s'apliqui correctament i no contribueixi a endarrerir-ne els processos. Oranich reconeix que els advocats exerceixen un paper semblant al del mediador familiar, perquè «molta gent ve al despatx perquè té un contenci-

ós i després surt amb un acord mutu».

L'Associació Cristiana de Persones Separades i Divorciades de Catalunya va posar en marxa, a l'abril, un programa d'acció a favor de la família. Aquest programa preveu un servei d'orientació i mediació amb l'objectiu de donar suport a les persones per afavorir la bona convivència a la llar.

És possible refer la vida?

Després d'una ruptura és difícil començar de nou. El dolor que ocasiona una separació, que sempre deriva en una situació més o menys traumàtica, pot causar una gran angoixa a l'individu. Per això, moltes persones requereixen els serveis d'un especialista que els ajudi a superar aquesta angoixa. El doctor Perisé afirma

que la gran majoria de les persones acudeixen a la seva consulta després de la separació, gairebé sempre amb problemes de caràcter depressiu. I determina que aquesta depressió pot estar relacionada amb el sentiment de fracàs... Perisé assegura que «molts d'ells s'havien fet a la idea que la relació funcionaria d'una manera diferent de com en realitat ha funcionat. La ruptura d'una parella acostuma a ser difícil d'acceptar i provoca molta ansietat».

Lluís Perisé admet que observa molta pressa en algunes persones que van a la seva consulta per cercar noves relacions. I comenta que «és com si necessitessin un guia que els ajudés. Evidentment, són relacions que fracassen aviat». En aquesta mateixa línia es manifesta també Cristina, psicòloga de l'Associació Dones

Separades i Divorciades de l'Hospitalet, que assegura que «intenten suplir la manca d'afecte que no han trobat amb un altra relació. Però aquesta recerca s'acostuma a realitzar en el moment equivocat i amb la persona equivocada».

Malgrat tot el doctor Perisé recomana a la gent que refaci la seva vida. Però refer la vida no vol dir cercar una altra parella, sinó «aprofitar el dolor per reflexionar i veure fins a quin punt es pot valdre per ell mateix».

En aquest sentit, Xavier Miret, de l'Associació Cristiana de Persones Separades i Divorciades, afirma que no cal cercar una altra parella perquè «et pots sentir bé trobant-te a tu mateix i descobrint coses que abans desconeixies».

Encarna Rulz Molina

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriuiu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça N.I.F.

D.P. Població Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Entitat Oficina DC Compte

Data Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: **CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions)**
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Nens felïços?

■ Els problemes psicològics i psiquiàtrics augmenten entre els més petits

Els nens d'avui seran els homes i dones que ocuparan llocs de responsabilitat en la societat del futur. Molts dels infants del primer món gaudeixen dels avantatges de la societat del benestar, però algunes notícies que apareixen diàri-

ament esgarriren: pares que maltracten els seus fills, violacions... D'altra banda sembla que hi ha nens que aparentment ho tenen tot per ser felïços i en canvi es constata un augment de les malalties psicològiques i psiquiàtriques entre els menors.

La manca de comunicació entre pares i fills, pares massa enfeïnats per participar en l'educació dels petits, i altres situacions com la separació de la parella o problemes familiars, en són algunes de les causes, segons els especialistes.

L'arribada d'un fill al món omple de goig els pares, però al mateix temps és una gran responsabilitat per a tota la vida. Es pot dir que se'ls ha acabat la tranquil·litat, a partir d'ara, una «personeta» depèn d'ells i l'hauran d'educar, encara que ningú els hagi ensenyat a fer-ho. «El nen quan neix és com un llibre en blanc, podríem dir que ens trobem davant d'un disc dur verge, que al llarg de la vida s'anirà omplint d'informació. En la mesura que aquesta informació li arribi més ordenada i estructurada podrà aprofitar més bé les seves capacitats.» D'aquesta forma, Mercè Pérez, vicepresidenta del GEC (Grup d'Entitats Catalanes de la Família), es refereix a la importància que el nen ja des de ben petit adquireixi uns hàbits i que els seus horaris es respectin pel que fa a l'ordre dels menjars, banys, el dormir... Pérez considera que «un nen que creix sense pautes ni ordre, encara que sense patir en el seu origen una malaltia psiquiàtrica, té més números de patir trastorns de personalitat com neurosi, ansietat, etc.».

En l'hospital infantil de Sant Joan de Déu l'any 1998 van comptabilitzar 400 ingressos per patologies psiquiàtriques: més de 100 casos per intent de suïcidis, la majoria de preadolescents a partir dels 12 anys, així com trastorns de la personalitat i esquizofrènia, entre d'altres. La doctora Roser Pérez Simó, cap de psiquiatria de Sant Joan de Déu constata un augment en totes les patologies, sobretot pel que fa a casos d'anorèxia i bulímia, «malalties gravíssimes amb risc de mort que penso que s'han frivoltitzat amb les últimes campanyes que s'han fet en el món de la moda i els mitjans de comunicació».

LA «MODA» DE LA HIPERACTIVITAT

Una altra de les patologies de les quals es parla més és la dels nens amb «síndrome d'hiperactivitat amb problemes d'atenció». Segons Roser Pérez Simó, «la hiperactivitat no és una malaltia, és un símptoma que s'ha de tractar i buscar-ne les causes». Els nens hiperactius són nens que es mouen molt i tenen dificultats per centrar l'atenció. Aquest símptoma s'aprecia quan comença a ha-

ver-hi certa exigència a l'escola, a partir dels 6 o 7 anys, quan el nen aprèn a llegir i a escriure, i s'ha de cenyir a unes normes de comportament. Les causes que poden provocar aquest dèficit d'atenció són diverses, segons els especialistes: la gelosia, davant d'uns pares molt rígids hi ha infants que reaccionen saltant-se totes les normes; l'estrès ambiental; certes al·lèrgies a conservants en l'alimentació..., de totes formes sembla que el factor genètic hi té molt a veure.

L'aparició d'una informació en els mitjans de comunicació va posar més de «moda» aquest símptoma. Un informe anual de l'Organ Internacional de Con-

Paulino Castells, pediatra i psiquiatra infantil, autor de nombrosos llibres sobre educació infantil, considera que aquesta informació és «una barrabassada perquè és com dir que els nens que prenen insulina crearan altres dependències». Segons Castells, per als nens que pateixen aquest dèficit i no prenen medicació pot ser molt pitjor. «Els trastorns que tenen de comportament provoca que siguin rebutjats pels companys, fins i tot pels pares. Llavors poden desenvolupar una actitud defensiva i respondre agressivament —assenyala aquest pediatra— fins i tot es diu que molts delinqüents han patit aquest dèficit en la seva infantesa».

pateixen algun trastorn d'aquest tipus.

El més freqüent en la primera infància és la hiperactivitat, un dels trastorns que té més repercussió perquè provoca fracàs escolar. A partir dels 10 anys prevalen l'anorèxia i la bulímia. Els símptomes que provoquen una depressió en els menuts són més difícils de detectar que en els adults. Els nens poden tenir un comportament irritable, amb problemes d'insomni, anorèxia, tics, etc. Les nenes poden tenir un comportament passiu i inhibid que es coneix com «la síndrome de la ventafocs». En tot cas no cal que es presenti un quadre de tristor i de plors. Segons el doctor Castells, en aquestes situacions també cal medicació conjunta amb teràpia familiar, molt important perquè preveu la relació global del nen amb el seu entorn familiar.

De totes formes, més enllà de les patologies mèdiques, els especialistes aprecien que els nens actualment estan més dispersos, tenen més estímuls que anys enrere: des de molt petits dominen els ordinadors, tenen accés a molta informació, passen hores i hores davant del televisor.

Margarita Martí, cap d'estudis de primària de l'escola del Nen Jesús explica que d'uns 1.500 alumnes matriculats, gairebé 500 de primària necessiten reforç escolar. «No segueixen bé el ritme de la classe, se'ls ha d'estar més a sobre en petits grups perquè els costa molt fixar l'atenció i no tenen un hàbit de treball», assegura la professora.

Als Estats Units, hi ha una part dels infants a qui es coneix com a «nens clau», són aquells nens que quan arriben a casa després de la jornada escolar no troben ningú, sempre han d'anar amb la clau a sobre i vigilar bé que les persianes i les portes estiguin com les han deixat i que no hagin entrat lladres. Són nens abúlics, que arriben i es connecten al televisor o a Internet mentre devoren els queviures de la nevera. Segons diverses estadístiques es calcula que als Estats Units un 50% dels pares dediquen cinc minuts al dia a parlar amb els seus fills. Al nostre país no hem arribat a aquests extrems però, segons Paulino Castells, sí que es detecten més nens solitaris, que passen

Els nens han d'adquirir hàbits de comportament des de petits.

trol d'Estupefaents (OICS), un organisme de l'ONU, alertava de l'ús i l'abús del metilfenidat, amb què es tracta els nens amb síndrome d'hiperactivitat. L'informe alertava d'aquest producte del qual se'n consumeixen diàriament 330 milions de dosis als Estats Units (entre un 30 i un 40% de nens en aquell país són tractats per aquesta síndrome). L'OICS reclamava que cessin «els diagnòstics abusius», i que es restringeixi la prescripció de fàrmacs a aquests nens. La conclusió més sorprenent és que l'informe assenyala que els nens als quals es prescriu aquest fàrmac per superar problemes emocionals o fracàs escolar «podrien esdevenir drogoaddictes en un futur».

La doctora Roser Pérez tampoc està d'acord amb aquesta afirmació de l'OICS. La medicació no és dolenta «sempre que es faci un bon diagnòstic. No s'han de confondre problemes de desenvolupament normals del nen amb situacions patològiques. Després cal portar un control puntual de la medicació». Segons Pérez, no hi ha el perill de consumir drogues, si no «s'ajunta aquest fet amb altres trets de la personalitat de l'individu».

NENS DISPERSOS

Acsam, l'associació que agrupa els centres catalans de salut mental, estima que més del 15% dels nens i adolescents

hores sense companyia davant del televisor. Com interpretaran les imatges que veuen?

Alejandra Vallejo-Nágera, experta en psicologia i autora de diversos llibres educatius, en una entrevista manifestava que la televisió és una forma d'entreteniment, però que la seva dependència ens aïlla de les persones que tenim més a prop. Segons Vallejo-Nágera «la televisió no ens ha d'allunyar d'una vida de comunicació que no ha de decaure mai». Les reflexions d'aquesta psicòloga cal tenir-les en compte: «Molts pares quan arriben tard i cansats a casa no escolten. Es dediquen a donar ordres i demostrar que tenen l'última paraula (...). L'atenció als fills és l'única obligació realment important que tenim (...). Jo col·laboro amb el telèfon del menor on intentem resoldre problemes que sempre havien solucionat els pares. Els nens estan més sols que mai (...).»

Pel que fa a l'ús que fem del televisor, Mercedes Pérez, vicepresidenta del GEC, opina que de res serveixen grans discursos perquè els nostres fills no s'aficionin a «consumir» televisió si nosaltres ens hi enganxem a la mínima oportunitat. «El millor consell és l'exemple i el millor diàleg és el testimoni dels pares, i mostrar-los que hi ha una coherència entre el que diem i el que fem.» Segons la representant del Grup d'Entitats Catalanes de la Família, «els nens no haurien de veure mai sols la televisió. Hauriem de ser selectius quan triem algun programa, i inculcar als nostres fills l'esperit crític perquè aprenguin a discernir què és el que ens estan dient».

L'ANGOIXA QUAN ELS PARES SE SEPAREN

La ruptura familiar es un altre dels moments delicats que pot passar un nen o un adolescent. Veure com uns pares són infeliços o escoltar baralles és molt

pitjor que una separació feta en termes amistosos, de totes formes els nens o adolescents ho poden viure com una etapa dolorosa, un problema com moltes altres situacions que no té perquè derivar en cap malaltia. Segons el doctor Castells, «la ruptura familiar evoca en la ment del nen una aguda sensació de xoc, de por intensa, tot envoltat d'un gran sentiment de confusió. El nen se sent molt sol i espantat». Segons el doctor Castells, el nen experimenta una gran sensació de pèrdua. «Se senten vulnerables, i tenen por que els seus pares els deixin d'estimar (sobretot si el règim de visites no es compleix).» Una dada curiosa que

explica el psiquiatra en el seu últim llibre *Relaciones familiares*, és que molts fills estan amoïnats per detalls de la vida dels seus pares com «on deu viure ara?, qui li cuina?, quins són els seus amics?»

La vicepresidenta del GEC també s'ha plantejat aquest tema diverses vegades: «Penso que a molts nens la situació se'ls fa violenta i difícil, per no dir traumàtica, ja que estimant el seu pare i la seva mare, d'alguna manera se'ls obliga a triar. Si els pares refan la seva vida també hauran d'acceptar una tercera persona i els fills que puguin aportar d'altres relacions. Suposo que al final més per una qüestió de supervivència que no pas perquè sigui

És aconsellable que els pares participin en els jocs dels seus fills.

aconsellable, s'acostumen a la nova situació, encara que realment els queden seqüeles.»

QUANTITAT DE QUALITAT

Segons un estudi publicat a *Developmental Psychology*, la revista de l'Associació Americana de Psicologia, els nens les mares dels quals treballaven a fora de casa a llarg termini aconseguien resultats similars en els tests psicològics i d'intel·ligència que els fills de mestresses de casa. L'estudi que recull informació sobre 12.600 persones que van ser entrevistades, afirma que les mares que treballen poden oblidar els seus sentiments de cul-

pa perquè això no afecta el desenvolupament dels seus fills.

Mercè Pérez quan es refereix a l'educació dels fills deixa enrere el famós tòpic de «més val qualitat que quantitat», i aposta per «quantitat de qualitat». L'especialista en temes educatius no considera que la dona hagi de renunciar al món laboral, però sí que la «societat li ha de saber donar el lloc adequat. Les dones no hem de ser iguals que els homes, ens han de deixar ser dones que aportem la nostra visió de les coses i la nostra percepció de la vida». Referint-se a l'esmentat estudi, assenyala que ens ha d'importar «no només el rendiment acadèmic del nen sinó el seu desenvolupament afectiu».

La cap de psiquiatria de Sant Joan de Déu desdramatitza el fet que la dona treballi tot el dia, fins i tot professions com infermeres o metgesses que fan horaris de tarda o de nit no tenen per què afectar el desenvolupament del nen. «No he vist cap nen que dubti de l'amor de la seva mare perquè treballi», afirma la psiquiatra, la qual opina que l'avantatge de les mares que treballen fora de casa és que tenen moltes ganes de veure el seu fill, en canvi «si estan tot el dia amb ells volen perdre'ls de vista».

Paulino Castells, que ha tractat aquest tema diverses vegades en els seus llibres, pensa que el treball de les dones fora de casa beneficia les relacions familiars: facilita el diàleg obert i la comprensió amb l'espòs i els fills. Castells opina que —sempre que el nen estigui ben atès— la dona triï l'opció amb què se senti més realitzada, perquè per la seva consulta sovint passen dones angoixades perquè han de treballar fora de casa, i d'altres de desmotivades perquè dedicar-se a la feina de casa no els proporciona independència ni satisfacció econòmica.

Glòria Carrizosa Servitje

La repressió no té l'última paraula

Una matança en un institut de Littleton (Colorado) va commocionar els EUA i el món sencer. Dos nois de disset i divuit anys, armats fins a les dents, van disparar sense pietat els seus companys de classe i després es van llevar la vida el 20 d'abril passat. Ha estat la massacre més gran comesa mai en una escola dels Estats Units, encara que malauradament la violència juvenil als EUA és de les més elevades.

Un interessant reportatge emès al programa *Documentos* TV feia un recorregut per les mesures que han imposat en aquell país per lluitar contra l'esclat de violència.

A 347 ciutats nord-americanes han implantat el toc de queda que impedeix els menors de 16 anys anar sols a partir de les 10 de la nit. També han organitzat visites guiades per a nens menors de 13 anys per visitar les presons de menors on es calcula que hi ha uns 18.000 joves. Els especialistes parlaven de la necessitat d'invertir en programes educatius per a nens amb risc de cometre delictes per les circumstàncies socials en què neixen i viuen, ja que com més gran és el jove més costa de treure'l d'aquesta espiral de violència. El raig d'esperança l'aportaven dos sacerdots que s'introduïen pels barris més pobres, arriscant la seva vida per escoltar els joves i ajudar-los.

Però quan van aparèixer les mesures que feien servir als estats del Sud, el reportatge es va fer difícil de pair. Es veia un

correcional de Phoenix —el més estricte de tot el país— regit per un xèrif, que semblava sortit d'una pel·lícula, que només creia en la repressió. Joves, alguns gairebé nens, vestits amb l'uniforme a ratlles, no poden veure la televisió, ni llegir un diari, ni gaudir de cap entreteniment, i els donen un menjar més adient per a animals que no pas per a persones... En els últims 25 anys, 170 nois i noies menors d'edat han estat condemnats a mort, però malgrat totes aquestes mesures, no s'han reduït els casos de violència. Sembla que la repressió no té l'última paraula, però sí que aquest problema és un dels més seriosos de la societat.

Roser Pérez Simó, cap de psiquiatria de Sant Joan de Déu, pensa que «la violència s'ha instal·lat com una forma de diàleg: això es veu en les discoteques, a les escoles, etc.». De tota manera, segons la doctora, sempre hi ha hagut gent bona i dolenta, i una massacre com la dels Estats Units és un problema molt seriós en què no es pot parlar només de la influència televisiva o ambiental, sinó que de ben segur hem de parlar de malalties mentals. La psiquiatria infantil aixeca la veu a favor dels joves: «No es pot associar violència amb adolescència, no se'ls pot etiquetar, ni tampoc oblidar la gran quantitat de nois i noies que porten una vida molt sana i dediquen part del seu temps a causes altruistes».

Recordant Teilhard de Chardin

La contemplació de l'univers

Avui dia es parla molt del que és global i tots veiem amb gust des de lluny el globus de la terra amb tota la seva amplitud, i ens hi veiem en algun racó com a molt petits però al mateix temps amb capacitat i voluntat d'anar més lluny.

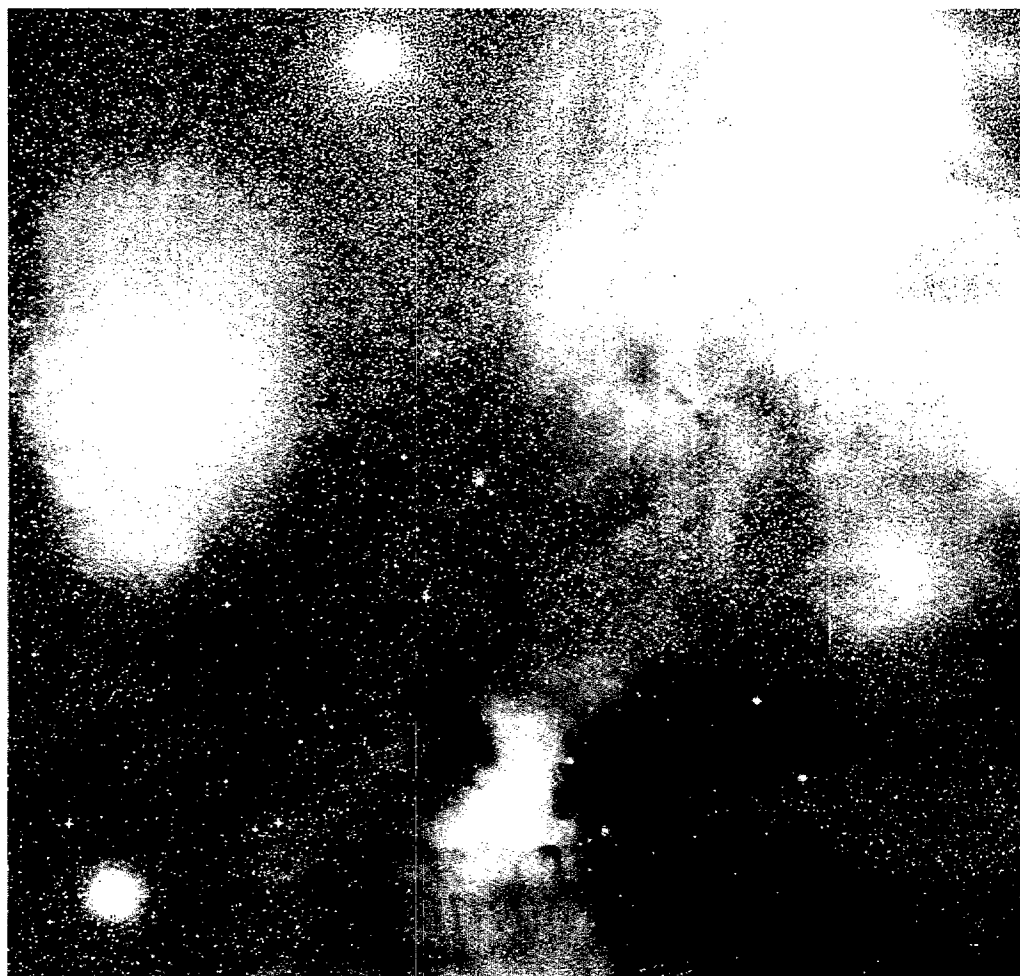
La visió «catòlica» no es de globalitat ni de parcialitat, sinó d'universalitat. El globus ens queda petit. El nostre Déu és el Déu de l'Univers. Contemplar Déu és contemplar-lo com el principi i la fi de tot. Ho afirmem però ho hauríem de creure més, creure que tot és «versus» «unum». La paraula *uni-versitat* és la que està més a prop d'*uni-versalitat*. La pretensió de la universitat era trobar l'«unum» sintetitzador.

Repetim molt sovint que Déu és el creador de totes les coses visibles i invisibles. En el fons, no ho creiem i no actuem en conseqüència. L'èmfasi de la nostra fe està en la totalitat, sinònim d'universalitat. La visió del cristià ha de ser de totalitats que no exclouin la presència del creador en cap dels punts de l'univers. La contemplació de l'univers ens ha de portar a fer un esforç d'acceptar la presència misteriosa i escandalosa d'Ell en totes les criatures i esdeveniments, malgrat que de moment no ho entenguem tot i que sabem que l'«últim dia» tot esdevindrà clar i entenedor a partir de les seves estratègies, prioritats i justos propòsits.

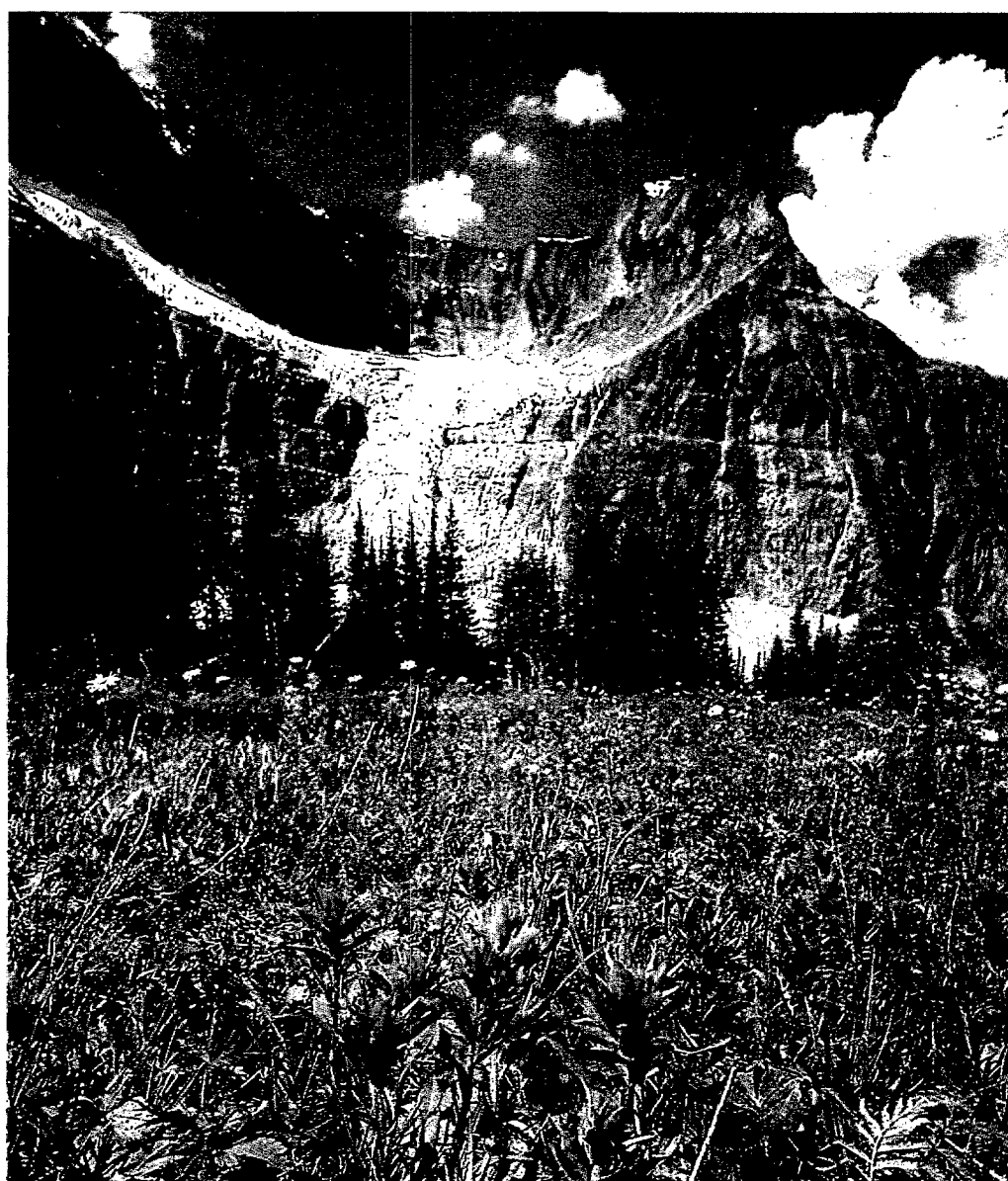
De moment ens dona el seu amor i el seu esperit sant perquè puguem entendre una mica millor i puguem estimar amb amor de caritat tots els altres que són imatges seves encara que molt distorsionades. Poc importa qui és aquest altre, lleig o bonic, simpàtic o desagradable, amb defectes i pecats. El que és important, com diu el P. Tadeusz, és que puguem repartir amor en la irradiació de la nostra mirada, en l'acceptació, en l'admiració, en l'acollida constant dels altres encara que no siguin del nostre gust.

No solament hem d'estimar les persones sinó allò que les suporta, el món físic ple de tantes meravelles. Teilhard de Chardin va escriure un llibre que ara volem recordar, *L'himne de l'Univers*. Teilhard va ser el gran místic i poeta de la universalitat.

Ell, com a contemplatiu, veia i sentia la Terra com un altar, i com a sacerdot, sobre aquesta terra sencera volia oferir els treballs i les penes del món. Les seves pregàries, al peu de la terra, estaven amarades d'universalitat: «Vós que amasseu el Múltiple per insuflar-hi la vostra vida, us ho demano, abaixeu damunt nostre les vostres mans poderoses, les vostres mans previsoras, les vostres mans omnipresents, aquestes mans que barrejades

El nostre Déu es el Déu de l'univers.

Teilhard de Chardin sentia la terra com un altar.

amb la profunditat i amb la universalitat ens atenyen en tot allò que hi ha de més ample i de més interior en nosaltres i al voltant nostre.» «Gràcies, Déu meu, per haver conduït de mil maneres la meua mirada fins a fer-me descobrir la immensa simplicitat de les coses i de fer-me arribar a no poder veure ni a respirar fora del Centre on tot és solament U.» «Per aferrar-me a Vós, Déu meu em cal anar cada vegada més lluny, a través i més enllà de tota empresa, sense poder reposar mai en res, endut a cada instant per les criatures i sobrepasant-les a cada moment, en un continu acolliment i un continu deslligament.» «Com més profund us trobem, Mestre, més universal es descobreix la vostra influència.»

A Ordos l'any 1923, al final del seu poema sobre la «missa sobre el món», deia el nostre místic contemporani: «Per una combinació meravellosa, amb la vostra atracció, de l'encís de les criatures i de llur insuficiència, de

«La contemplació de l'univers ens ha de portar a fer un esforç d'acceptar la presència misteriosa i escandalosa d'Ell en totes les criatures i esdeveniments»

llur dolcesa i de llur dolenteria, de llur feblesa decebedora i de llur poder espantós, l'un després de l'altre, exalteu i desenganyeu el meu cor, ensenyeu-li la veritable puresa, aquella que no és pas una separació debilitant de les coses, sinó un impuls a través de totes les belleses; reveleu-li la caritat veritable, aquella que no és la por estèril de fer mal, sinó la voluntat vigorosa de forçar, tots junts, les portes de la vida; doneu-li, en fi, sobretot, per una visió creixent de la vostra omnipresència, la passió benaventurada de descobrir, de fer i de sentir un xic més el Món, a fi de penetrar cada vegada més en Vós.»

Tant de bo altres místics contemporanis de la nostra terra, obertament o sinònimament, ens fessin arribar les vostres experiències d'universalitat i dels vostres esforços per fer visible la nostra voluntat d'entendre i de fer entendre el misteri de la universalitat de Déu.

Salvador Figueras

Israel

no tiene precio

...con el Programa

Guíe a sus fieles hacia la Tierra Santa de Israel.

EL AL ha creado un **programa especial para promotores frecuentes**. Personas como usted que organizan, en su caso con fines religiosos, al menos un viaje de grupo al año a Israel y viaja con él.

Si contrata los billetes con EL AL y se inscribe en el Programa V.I.P. (Very Important Promotor), disfrutará de **grandes ventajas**. Recibirá un punto por cada persona que lleve y si en un mismo año organiza un segundo viaje, una bonificación de 20 puntos. Tiene hasta el 31/12/2002 para acumular puntos y conseguir:

	200 puntos	1 billete gratis a Israel.
	300 puntos	1 billete gratis a Israel y 3 noches en un hotel de 4 estrellas de la cadena Laromme Hotels en Jerusalén o Tiberíades.
= 1 punto	400 puntos	1 billete gratis y una semana en un hotel de 4 estrellas de la cadena Laromme Hotels. O bien 2 billetes gratis.
	500 puntos	1 billete gratis y una semana en un hotel de 5 estrellas de la cadena Laromme Hotels. O bien 2 billetes gratis y un diploma especial.

Infórmese en su agencia de viajes y reciba como obsequio al inscribirse esta reproducción en plata de la antigua Jerusalén sobre una base de madera de olivo de los montes de Judea.

Con la colaboración de:
 Laromme Hotels

EL AL

diòcesis

**L'assignatura de religió:
un conflicte a dues bandes****Tancament de protesta**

Per majoria absoluta, l'Associació de Professors de Religió de Catalunya (APRC) a Centres Públics de Secundària va decidir en l'última assemblea, celebrada el 29 de maig a l'IES Maragall, organitzar un tancament per denunciar la situació en què es veuen obligats a treballar. «Catalunya és la comunitat autònoma on l'índex de l'alumnat ha baixat més en picat», assegura Bernat Villaronga, president de la Federació Catalana d'Ensenyants de Religió.

Els professors de secundària fa temps que denuncien la situació de desigualtat en què es troba la religió, una assignatura optativa d'oferta obligada incorporada en horari de crèdits variables que ha de lluitar amb la informàtica, la plàstica, el medi ambient, l'anglès o les classes de reforç, entre d'altres.

Amb tot, l'objectiu últim del tancament és reflexionar sobre si cal signar o no un contracte laboral de la Generalitat de Catalunya que, per a l'APRC, «podria vulnerar els nostres drets laborals», si bé ja ha estat signat per molts professors. En el document, doncs, el sotassinat sol·licita ser professor de religió per a només el pròxim curs escolar 1999-2000, i l'APRC tem que, d'aquesta manera, estiguin renunciant als drets d'antiguitat i a tots els anys treballats com a professors de religió.

El tancament, segons Bernat Villaronga, tindria lloc abans de les vacances i en una de les tres parròquies de Barcelona que han ofert la seva infraestructura per a l'ocasió. «Calculeu que vindrà molta gent, també hi haurà familiars dels professors, sindicats, polítics i algun capellà», explica Bernat Villaronga. (C.M.)

Salaris amb retard

L'arquebisbat de Barcelona ha denunciat en una carta adreçada a la delegada del Govern de l'Estat a Catalunya, Julia García Valdecasas, que el Ministeri d'Educació i Cultura (MEC) no ha fet efectius els salaris dels professors de religió catòlica dels centres docents públics d'educació infantil i primària de Catalunya. En el moment de tancar aquesta edició, el MEC no havia pagat el salari corresponent al mes de maig i, fins i tot, hi havia un petit grup que encara no havia rebut el del mes de gener.

En la carta, adreçada pel delegat general d'Educació Cristiana de l'arquebisbat de Barcelona, Francesc Riu, i en nom de totes les diòcesis catalanes, es demana a la delegada del Govern que faci les gestions oportunes per resoldre aquest problema davant del ministre d'Educació i Cultura, Mariano Rajoy, i si cal davant del mateix president del Govern, José M. Aznar.

Tot i que, segons Francesc Riu, el mateix dia que va rebre la carta Julia García Valdecasas els va informar que havia fet algunes gestions, la situació encara no s'ha normalitzat. «Els professors han de cobrar el salari corresponent als mesos de maig i juny tot d'un plegat abans d'anar de vacances», ha manifestat Francesc Riu, i si la situació no s'arregla «hi haurà mobilitzacions i estridències desagradables».

El mes de febrer passat, els professors de primària van signar un contracte laboral amb el MEC per regularitzar la seva situació. Tanmateix, el salari del mes de gener no el van percebre, i no va ser fins a finals d'abril que van cobrar en un mateix paquet el corresponent als mesos de gener, febrer, març i abril. La situació es torna a repetir. (C.M.)

**La nova figura del
professor de religió
a l'escola pública****■ Dificultats i esperances en l'ambient rural**

Després del recent decret llei, el Ministeri d'Educació i Cultura (MEC) assigna el sou al professor de religió de primària de l'escola pública — equiparable als professors interins — i l'inclou a la Seguretat Social, mentre que el bisbe, a través del delegat episcopal d'Ensenyament, designa els professors. Aquests han de presentar la seva competència amb la Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat, (DEI), que garanteix que s'han cursat unes hores determinades de teologia i unes altres de pedagogia religiosa.

Isidre Charles Armengol, un jove de 28 anys nascut a l'Assentiu (Balaguer), és un d'aquests professors que reuneix les condicions exigides i ensenya religió a diversos pobles del Pla d'Urgell. Llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Navarra ha fet 300 hores de teologia i de pedagogia religiosa en la mateixa universitat, que corresponen a les requerides per qualsevol centre reconegut per l'Església, com l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel). Quan l'ensenyament passi a ser competència de la Generalitat s'exigirà també el nivell C de català.

—En l'àmbit rural, veu diferències entre el catecisme que explicava abans el rector de la parròquia i la religió que ensenya ara el professor en l'escola?

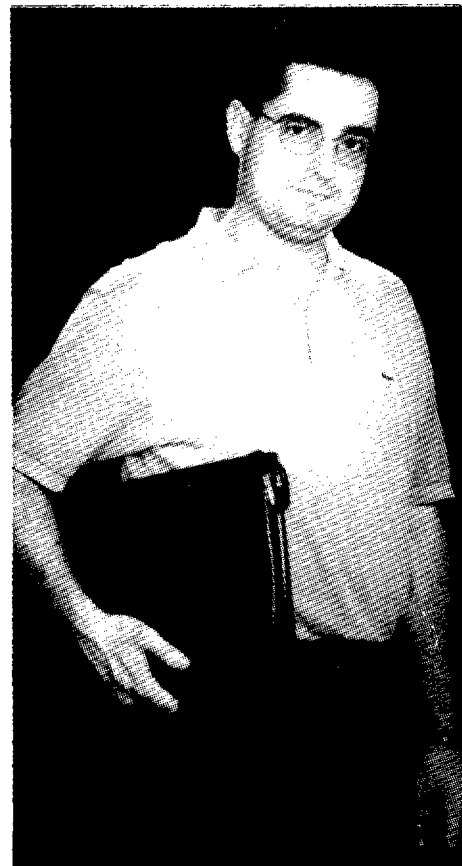
—Hi ha alguna diferència. Per exemple: el mossèn donava doctrina amb preguntes i respostes, el clàssic catecisme. Avui el professor dona cultura religiosa: comenta els personatges més significatius de la Bíblia, exposa la Història de la Salvació, glossa els Evangelis, presenta l'Església com a Poble de Déu, etc. En els pobles un xic més grans faig un parell de sessions per cada cicle. La mitjana d'alumnes és de 14 a 15. Complemento la temàtica amb l'explicació dels manaments i els sagraments.

—L'assignatura de religió és avaluable i obligatòria?

—És avaluable però no obligatòria. Poden escollir entre religió o, el que se'n deia fins ara, coneixement del medi social i cultural, que venia a ser una ampliació de ciències socials. Fa uns anys que se'n deia religió o ètica; ara ha tornat a dir-se així. Nosaltres només som professors pels qui han escollit religió; l'ètica l'ensenya normalment el director o altres mestres de l'escola. Donat que es tracta d'alumnes de 7 a 12 anys, són els pares que trien religió o ètica per als seus fills. Ho demanen al començament de cada cicle, si bé poden continuar els cicles i cursos següents amb l'opció que han fet al principi.

—Es diu que el llenguatge que utilitza l'Església per donar a conèixer el missatge cristià és difícil d'entendre per a la gent, i més encara per a la mainada.

—És cert. No és fàcil explicar els valors transcendents de la fe, perquè escapen a tota empiria humana o experiència terrenal. Amb tot, hi ha un recurs pedagògic emprat per Jesús a les multi-

Isidre Charles.

tuds: les paràboles. A través de paràboles o comparacions Jesús arribava a la multitud. Avui es pot arribar fins i tot als infants. Cal, però, que la fàbula acabi amb una veritat. Això ho tenia molt en compte Jesucrist amb les paràboles. Altres dificultats provenen de la manca de concentració dels alumnes, la dispersió que tenen a causa de l'ambient i de la influència dels mitjans audiovisuals, com la televisió, el vídeo; hi ha una dependència que dificulta la nostra tasca. El nen no està avesat a llegir, a reflexionar, a assimilar i fer una síntesi del que li expliquen.

Francesc Gamissans

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

Menorca

Aprobat el Pla Pastoral Diocesà 1999-2002

■ Família, joventut i ensenyament són les àrees a potenciar

CIUTADELLA.— La sessió conjunta del Consell Pastoral Diocesà i del Consell del Presbiteri, presidida pel bisbe de Menorca, Francesc Xavier Ciuraneta, celebrada el 12 de juny, va servir per aprovar les noves línies pastorals dels pròxims tres cursos i el nou organigrama diocesà.

Després d'un seriós treball al llarg de tot el curs des de tots els àmbits diocesans, arxiprestals i parroquials, i coordinat pel Consell Pastoral Diocesà, el bisbe Ciuraneta ha assumit el nou Pla Pastoral Diocesà, que està fonamentat en tres grans àrees pastorals a potenciar: família, joventut i ensenyament. Aquestes noves línies pastorals de l'Església menorquina estan constituïdes per 38 accions concretes, amb un calendari per posar-les en marxa, un sector responsable i diverses col·laboracions per portar-les a terme.

Segons va manifestar Mons. Ciuraneta, en la roda de premsa del 16 de juny, d'entre les accions a impulsar cal destacar,

L'organigrama del nou segle

Entre els resultats del treball d'aquest curs cal anotar el nou organigrama diocesà, al qual manca una sèrie de nomenaments, que, segons el bisbe Francesc Xavier, es produiran el mes de juliol. En la nova estructuració diocesana es consolida la divisió d'atenció pastoral en sectors i territoris. Pel que fa a la pastoral territorial la diòcesi menorquina queda atesa pels tres mateixos arxiprestats que hi havia (Ciutadella, Centre i Maó), al capdavant dels quals hi ha un arxiprest.

La novetat de l'organigrama rau en la pastoral sectorial. Les delegacions episcopals i els diferents moviments diocesans s'han agrupat en tres grans sectors a fi de coordinar més bé i simplificar l'acció evangelitzadora. El primer sector és l'Anunci de la Fe, que inclou les delegacions de Catequesi, de Missions i Cooperació entre les esglésies, d'Ensenyament, de Mitjans de Comunicació i l'Institut Diocesà de Teologia, en l'àrea de Formació. I en l'àrea de l'Apostolat Seglar hi prenen part les delegacions de Família i Vida (Equips de la Mare de Déu, Vida Creixent i Pastoral Prematrimonial) i de Joventut (escultisme, esblais i centres juvenils, grups de fe i moviments de joves).

El segon sector s'anomena de Celebració de la Fe i Espiritualitat, on s'han agrupat les delegacions de Litúrgia, de Turisme i Santuaris, a més de les confraries de Setmana Santa i les diverses associacions pietoses. I al tercer sector, Acció Caritativa i Social, hi prenen part la delegació de Càritas (Migracions i Voluntàries Vicençianes), la de Pastoral de la Salut, a més de la Frater, les Conferències de Sant Vicent de Paül i Mans Unides. A cada sector s'ha de nomenar un responsable que, juntament amb els arxiprestos i el vicari general, formaran part de l'equip de govern episcopal.

en l'àmbit familiar, la decisió de promoure la catequesi familiar a tota la diòcesi; consolidar la preparació de les parelles que volen rebre el sagrament del matrimoni, i formar permanentment els matrimonis a través de l'Escola de Pares.

En relació amb la joventut, el bisbe va destacar la proposta d'impulsar un pla pastoral juvenil i de consolidar un moviment cristià d'infants i adolescents. I pel que fa a l'àmbit de l'ensenyament, el prelat creu que el suport espiritual, professional i humà als professors cristians i l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials i als més pobres són accions prioritàries.

Entre les accions aprovades es crearà un centre d'orientació familiar, es formaran agents de pastoral prematrimonial, es consolidaran els grups de fe, es crearà un centre d'orientació vocacional i l'associació de mestres cristians, a més d'una nova estructuració de l'Institut Diocesà de Teologia, que possibilitarà fer estudis teològics a distància amb l'objectiu de millorar l'oferta a la formació dels catequistes i possibilitar la renovació del professorat de religió.

Guillem Ferrer Monjo

MALLORCA

Cap a la canonització de Ramon Llull

PALMA.— Després de sis segles de tràmits, amb serioses dificultats a vèncer, la causa de canonització del beat Ramon Llull (1232-1316) arriba a la recta final. Després de la visita *ad limina* que el prelat mallorquí, Teodor Úbeda, va fer l'estiu passat al Sant Pare, s'ha pogut comprovar com Joan Pau II i la Congregació per a les Causes dels Sants han acollit amb viu interès la possibilitat que el «fill major de la nostra Església», com es coneix Ramon Llull, arribi als altars amb la màxima consideració.

Mons. Úbeda va presidir el 16 de juny la cerimònia oficial d'autentificació i segellatge de l'Opus Lullianum, celebrat a la capella de Sant Pere, de la Casa de l'Església de la diòcesi. A l'acte, a més del prelat mallorquí, hi van prendre part diferents autoritats civils, acadèmiques i culturals de l'àmbit mallorquí, balear i de Catalunya. Cal destacar la presència del bisbe auxiliar de Barcelona Carles Soler Perdigó; el rector de la Universitat de les Illes Balears, Llorenç Huguet; el batlle de Palma, Joan Fageda; i el

Ramon Llull, en una miniatura de la «Vida coetània».

postulador de la causa des del gener del 1996, Mn. Gabriel Ramis.

Després de la pregària inicial, Mn. Ramis va oferir una petita conferència sobre *L'obra literària del beat i el procés de canonització*. A continuació es va procedir a l'autentificació i segellatge de l'obra per enviar-la a Roma i continuar, així, el procés de canonització. Més de sis segles han estat necessaris per fer arribar l'obra erudita de Ramon Llull, des que el 1376 es va iniciar la causa. Les acusacions d'heretgia o la prohibició de culte, de publicitat i d'audició de les seves obres per part del bisbe Juan Díaz, al segle XVIII, han estat, entre d'altres, els motius d'aquesta tardança.

En la història de la causa de canonització de Llull, filòsof, teòleg i home de ciència, es distingeixen unes cinc etapes. Dues d'aquestes formen part del nostre segle. El bisbe Pere Joan Campins (1898-1915) va organitzar una comissió, presidida per ell mateix i el poeta Costa i Llobera, a fi d'examinar les obres del beat. Aquest tre-

ball el va continuar el bisbe actual, Mons. Úbeda, que va declarar en l'acte: «Crec que es pot afirmar que aquesta nit marca una jornada històrica en el llarg i envitricollat procés de la causa de canonització del nostre beat Ramon Llull.» Per al prelat mallorquí, aquesta és una «aspiració ancestral de l'Església de Mallorca, on va sorgir l'admiració i la veneració del doctor il·luminat ja des del mateix segle de la seva mort».

En menys d'un any, i gràcies en gran mesura a les xarxes d'Internet, s'han recopilat 250 obres de les 280 catalogades com a autèntiques; si bé catorze són inèdites i unes trenta s'han perdut. Per a Mons. Úbeda, «la canonització de Ramon Llull mostraria a tota l'Església i al món sencer les ensenyances de la doctrina lul·liana entorn d'aquestes grans qüestions humanístiques i d'acció evangelitzadora i pastoral». Ara, segons el postulant, només cal esperar i escoltar el dictamen dels dos teòlegs encarregats d'estudiar els textos i les doctrines del beat Ramon Llull. (G.F.M.)

Lleida

«La caritat per tapar la injustícia seria falsa»

■ **Jaume Rubió, delegat de Càritas, afirma que els pobres necessiten un caliu continuat**

LLEIDA.— La Delegació diocesana de Càritas acaba de presentar a Lleida la seva memòria d'activitats 1998. Hi destaca el programa d'acollida per ajudar a la promoció humana i al desenvolupament integral, el programa de la gent gran, de formació, d'immigrants i de temporers, entre d'altres.

En el capítol d'ingressos, Càritas va recollir durant el 1998 un total de 60.106.454 pessetes destinades a fer viables tots els seus programes i projectes humanitaris, així com al funcionament de la delegació a la diòcesi.

—La solidaritat i la justícia són sinònims de caritat?

—Mira, solidaritat vol dir entera comunitat d'interessos i d'obligacions; una autèntica solidaritat suposa compartir per superar diferències. La fraternitat va més enllà de la solidaritat, i la caritat, en sentit teològic, encara és més que la fraternitat. Càritas vol dir amor, i sant Joan diu que Déu és amor. Aquesta és la millor definició de Déu.

Ja en el Gènesi es diu que la persona humana està creada a imatge i semblança de Déu, la persona humana és sagrada, per això en l'evangeli llegim: «Perquè tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster i em vau acollir, anava despullat i em vau vestir, estava malalt i em vau visitar, era a la presó, i vinguéreu a veure'm. (...) Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu» (Mt 25:35-40).

La caritat, per tant, té un sentit molt profund i fins i tot sagrat. Penso que ni la solidaritat, ni la fraternitat, ni la caritat serien autèntiques sense la justícia: la

caritat per tapar la injustícia seria falsa i, a vegades, aquesta hipocresia es dona.

—Només hi ha un Dia de la Caritat?

—Naturalment, no. La caritat, l'amor, per la vida humana i per la convivència és com el respirar. Però el que passa és que, del respirar, no ens n'adonem i no el valorem. És tan normal! Respirem sense cap esforç i no en tenim consciència. No passa el mateix amb l'amor i la solidaritat, ja que si no en tenim cura, si no els construïm amb l'esforç de cada dia, seran una pura flamarada, no faran caliu.

Els pobres, de la mateixa manera que qualsevol ésser viu necessita menjar cada dia, necessiten un caliu continuat. La

El delegat de Càritas en un dinar amb immigrants a Lleida.

màquina social per funcionar necessita oli, i aquest oli és també la fraternitat i l'amor.

—Càritas és la gran ONG catòlica?

—Certament que Càritas és una organització no governamental, és l'organització oficial de l'Església catòlica que promou la dimensió social i caritativa de la persona, que fomenta la solidaritat, la fraternitat i la caritat. Podríem trobar molts punts de coincidència amb les ONG, en els seus objectius i en les seves actuacions. És de l'Església catòlica, però resta oberta a totes les persones: atensem tothom, sense distinció de cap mena, perquè en la col·laboració de recursos humans i econòmics tenim voluntaris, col·laboradors, socis i també usuaris creients i no creients.

«Deute extern, deute etern?»

—Què pensa el delegat de Càritas de campanyes com les del 0,7%? Hi doneu suport?

—Personalment em sento en plena sintonia amb totes les campanyes que pretenen una finalitat social i solidària. Concretament, als del 0,7% els professo una gran simpatia i hi col·laboro sempre que m'ho demanen. Aquests dies treballen en la campanya de sensibilització del «Deute extern, deute etern?» demanant als ciutadans que es defineixin sobre si estan d'acord en la condonació d'aquest deute, que és una càrrega insuportable per als països pobres del Tercer Món. Per cert, suposo que ja se sap que aquesta campanya ha estat organitzada

per Justícia i Pau, Mans Unides i Càritas en l'àmbit de tot l'Estat i a Catalunya.

—Quines accions solidàries endega Càritas a Lleida?

—Duem a terme una sèrie de programes en diversos àmbits. Impulsem un programa d'acollida o d'atenció directa a tota persona o família que demana ajut, especialment en aquells aspectes que no atén l'administració. Un altre programa és d'atenció, d'acollida i d'orientació als emigrants: assessorament jurídic, orientació, aprenentatge del castellà i del català, un pis d'acollida, tramitació de papers, etc. Per a la gent gran procurem atendre les situacions de necessitat i solitud. També portem un programa d'atenció als toxicòmans, i cooperem en un programa de temporers en coordinació amb diverses institucions.

—Hi ha tants pobres com vau dir darrerament?

—Segons l'informe Foesa, a la província de Lleida l'any 1996 hi havia 2.800 famílies en pobresa severa, cosa que implica un 2,67% del total, aproximadament unes 14.000 persones. Es considera pobresa severa quan hi ha uns ingressos inferiors al 25% de la renda per càpita. Cal tenir presents que les bosses de pobresa es concentren principalment a la capital, Lleida, perquè als pobles i les ciutats petites és més reduïda. En els darrers anys ha baixat considerablement la pobresa severa a causa de les pensions no retributives. La majoria d'aquestes famílies subsisteixen gràcies a les ajudes de les institucions socials.

Jordi Curcó

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

Barcelona

Senzillesa, coratge, amor i servei

■ Aniversari de la mort de la fundadora de les Operàries Parroquials

BARCELONA.— Una vida dedicada a donar testimoni de l'amor de Crist als homes. Una persona valenta, forta, i amb una gran capacitat d'estimar els que l'envoltaven. Així va ser Magdalena Aulina i Saurina, una dona que va realitzar una gran tasca d'apostolat, que continua vigent a través de l'obra de les Operàries Parroquials, que ella va fundar. Precisament aquestes, en l'aniversari de la seva mort, la van recordar tal com va ser, enmig d'una jornada festiva, el 19 de juny, a la Casa Central de l'Institut de les Operàries Parroquials.

«Era una dona profundament lluitadora, que no es va deixar vèncer per les adversitats, ni tan sols pel patiment físic que la va acompanyar al llarg de tota la seva vida», explica Filomena Crous, directora general de l'Institut.

Al llarg de tot el dia, els actes en honor a la fundadora es van anar succeint: una eucaristia concelebrada per Mons. Ricardo Suriñach, bisbe de A. De Ponce (Puerto Rico), una mostra de labors d'artesanía, un vídeo sobre la vida de

Magdalena, i, per acabar la festa, una audició de jotes.

Una vida consagrada

La jornada va reunir membres vinguts d'arreu de la península i famílies involucrades en la figura de la fundadora de l'Institut Secular. Magdalena, que va néixer a Banyoles a finals del segle passat, va sentir la crida de consagrar la seva vida a difondre entre la gent el

missatge de Crist, a realitzar un apostolat basat en el tracte directe amb les persones, en la paraula i els fets, i va fundar el 1916 l'Institut Secular, on moltes noies com ella van convertir-se en laiques consagrades.

La missió principal era treballar amb les famílies, realitzar una tasca d'apostolat amb elles, ja que eren les transmissores de l'amor de Déu als diferents estaments de la societat. El projecte de Magdalena va donar els seus fruits, i avui dia les Operàries Parroquials es troben en molts països, realitzant tasques de col·laboració en la Pastoral Diocesana i parroquial, catequesi, servei de dedicació a malalts i gent gran, participació en llocs de missió i ambients necessitats, obrers, emigrants, marginats, etc. És a dir, una disponibilitat davant de les necessitats que sorgeixen dins l'Església i en el món.

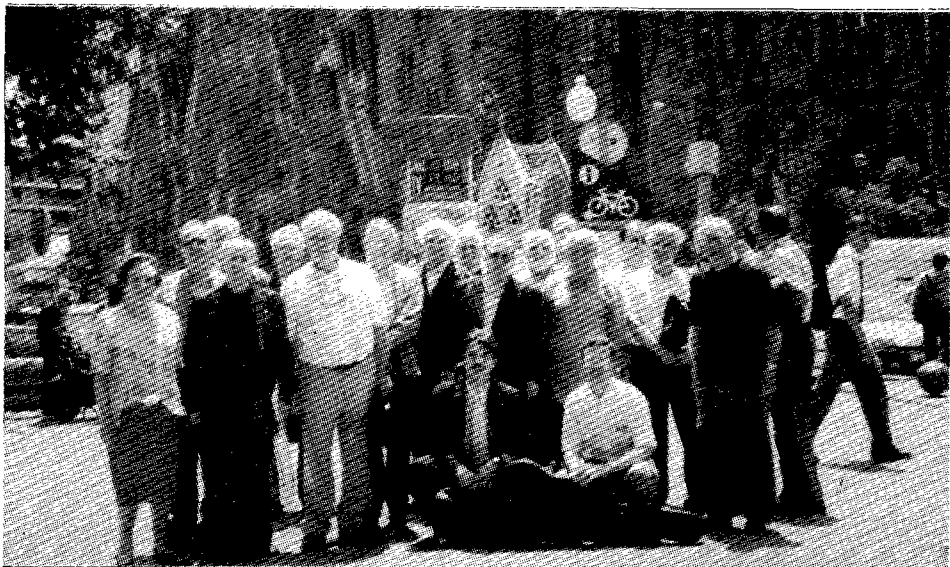
Gerard Redó

190 educadors socials més es graduen a la Pere Tarrés

BARCELONA.— El 21 de juny l'escriptor i diputat al Parlament de Catalunya Ignasi Riera va ser l'encarregat d'apadrinar la cinquena promoció d'educadors socials de l'Escola Universitària d'Educació Social (Fundació Pere Tarrés) de la Universitat Ramon Llull (URL). Amb aquesta promoció, formada per 190 estudiants, seran ja 859 els educadors socials que els darrers cinc anys s'han graduat a la Fundació Pere Tarrés.

Segons un estudi elaborat per l'entitat, el 77% dels diplomats en Educació Social per la URL el curs 1996-97 s'ha incorporat al mercat laboral durant el primer any de tenir el títol. L'estudi mostra que gairebé la meitat de diplomats de la tercera promoció que s'ha incorporat al mercat laboral treballa en el sector de l'educació social. (C.C.)

Trobada de sacerdots poetes i literats

Els assistents a la trobada davant de la Sagrada Família.

BARCELONA.— El 16 de juny va tenir lloc la XIV Trobada de Capellans Poetes i Literats, que enguany es va celebrar al temple de la Sagrada Família. Van ser acollits pel rector, Mn. Lluís Bonet i Armengol, que va assumir el paper de guia primer pel museu, on hom pot fer-se una idea històrica dels orígens del temple i de les vicissituds que ha anat seguint la construcció, ara força avançada. Després van visitar les obres, que ofereixen un aspecte impressionant entre el ferregam de les bastides i la part ja construïda, d'originalitat sorprenent.

Guiats també per Mn. Lluís Bonet, els assistents es van dirigir a un restaurant

del barri, on va tenir lloc l'àpat de germanor. Com que la sobretaula no es podia fer allí, els assistents es van reunir a la casa rectoral de la Sagrada Família, on cap a la tarda es va retre un senzill i sentit homenatge a Mn. Climent Forner, del bisbat de Solsona, per la seva copiosa obra a favor de les lletres catalanes, veritablement sorprenent. També van parlar diversos sacerdots presents, que van llegir alguns dels seus poemes.

Al voltant de les sis de la tarda, els assistents es van acomiadar contents d'haver-se aplegat una vegada més i esperant retrobar-se l'any vinent a qualsevol lloc de la nostra terra. (O.C.)

Descubrir al PADRE

en unos **EJERCICIOS ESPIRITUALES**
para Hombres y Jóvenes.

Julio: Del lunes 12 al sábado 17
Agosto: Del lunes 23 al sábado 28
Novbre.: Del lunes 8 al sábado 13
Dicbre.: Del domingo 26 al viernes 31

Casa "Ntra. Sra. de MONTSERRAT"
Tel. 93 865 44 96
08140 CALDES DE MONTBUI

Tortosa

Pla pastoral de l'any 2000

■ **Mons. Salinas: «El Jubileu no serà una traca amb soroll»**

TORTOSA.— El 19 de juny, un centenar de diocesans es van reunir presidits pel bisbe de Tortosa, Xavier Salinas, per tractar el pla pastoral de l'any 2000. Eren representants de totes les delegacions, els moviments i les associacions amb els respectius consiliaris i els tres coordinadors diocesans.

En l'acte d'obertura el prelat va dir que la celebració del Jubileu no seria «una traca amb soroll». Hi haurà formació especialment bíblica, apareixeran nous ministeris laïcals, institucions renovades com el Seminari, agermanament missioner... En la segona part de la matinal, el vicari general, Mn. J. M. Tomàs, va comentar el fullet de 19 pàgines *Proclamar l'any de gràcia del Senyor*.

Cal destacar la conferència de Mn. J. Lluís Arín amb plantejaments estrictament bíblics. Així, el *jobel* (joia, en hebreu) acabà significat el corn del moltó que com una trompeta convoca a ressituar-nos davant de Déu com a fills i, per tant, com a germans dels homes. També les coses i les propietats als cinquanta

anys tornaren al primer amo. En substància, per tant, el fonament bíblic del Jubileu és doble: l'honor del Senyor Déu i el benefici dels homes. Esdevé, per tant, un ideal que orienta el camí i ajuda a rectificar la direcció del pelegrí. Les peregrinacions i les indulgències resten centrades en la joia de la conversió i del servei de sectors necessitats.

Són objectius de les accions diocesanes: «Crear el Comitè Diocesà del Diaconat Permanent i el Comitè Diocesà dels Ministeris Laïcals; Preparació del Pla Pastoral per a l'any 2001 i successius per continuar l'Any de Gràcia i potenciar la nova evangelització.»

J. Blanc i Bahima

Convivència diocesana de Vida Creixent

TORTOSA.— El 9 de juny, a la Casa de l'Església de Tortosa, es van reunir 85 membres procedents de parròquies on s'ha implantat algun grup de Vida Creixent. Hi van participar el coordinador de Catalunya de Vida Creixent, Antoni Bosch, i Joan Viñas, un dels responsables del moviment.

El missatge de tots dos, en consonància amb l'Any de la Gent Gran, insistia en l'autoestima de les pròpies qualitats com a do al servei dels altres. És Déu qui reparteix carismes en bé de les comunitats. Hi ha gent gran amb cor jove que regala temps i amor en sectors necessitats.

El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, tant en la missa concelebrada com a les postres del dinar de germanor, els va convidar a obrir-se a gent sensibilitzada perquè es formin i treballin en la mateixa línia. Els responsables diocesans ja han dit que a l'octubre faran una convocatòria més àmplia. Signe d'aquesta obertura va ser el regal d'un llibre a cadascun dels participants. (J.B.B.)

«Concentra la vitalitat, tanca la porta a la dissipació i la desaparició del cos no serà una pèrdua: serà la Vida Eterna.»

BENVINGUTS AL «RINCÓN DEL SILENCIO»:

en el nou horari per al mes de juliol:

Mati: dilluns, dimecres i divendres de 10 a 12 hores

Tarda: dimarts i dijous de 19 a 21 hores.

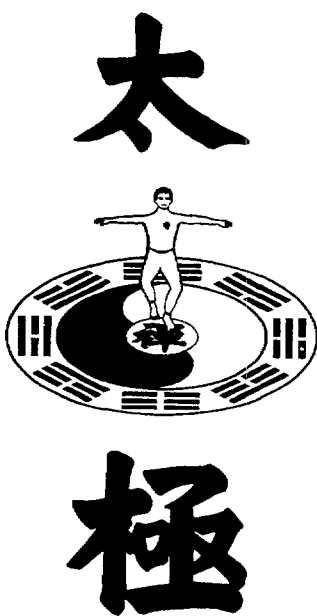
Durant el mes d'agost el nostre local romandrà tancat per vacances.

Per a més informació: Tel. 934 562 331.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

Girona

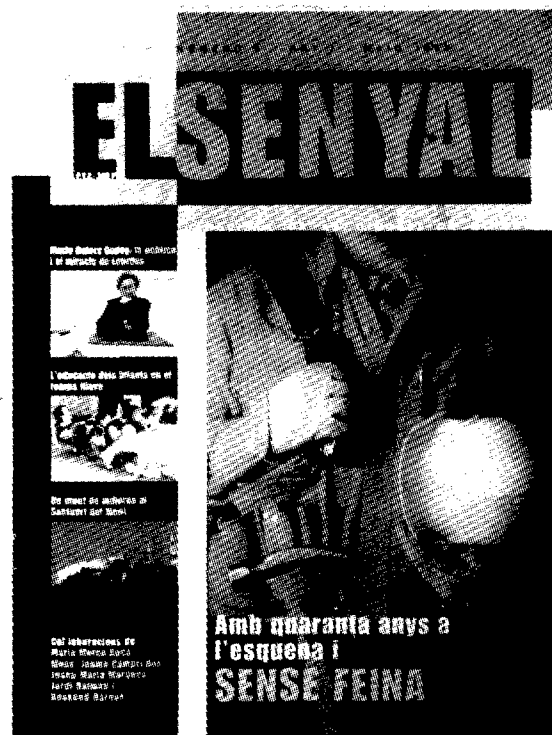
Neix la revista diocesana «El Senyal»

GIRONA.— La nova revista ve a omplir el buit que va deixar des de finals dels anys setanta la publicació *Vida Catòlica*. *El Senyal* és una revista per a creients i per als qui no s'hi consideren, i tot i ser una revista de la diòcesi de Girona, no perd de vista els cristians que són presents a les comarques gironines. El seu director, el periodista Josep Casellas i Matas, creu que «el naixement d'aquesta revista és un bon senyal, i indica que l'Església intenta, amb mitjans actuals, presentar-se d'acord amb allò que el Concili Vaticà II diu que ha de ser enmig del món: com un sagrament, o senyal, i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el llinatge humà».

La periodicitat mensual de la revista permetrà oferir temes, notícies i reportatges d'interès. El número zero inclou una salutació del bisbe de Girona, en la qual demana «que les pàgines de la revista s'obrin a un diàleg intercultural, sempre enriquidor» i hi demana que «sigui un canal de vida». El tema d'ac-

tualitat que obra aquest primer número és el dels aturats majors de quaranta anys, i s'hi inclouen col·laboracions de Maria Mercè Roca, Josep Maria Marquès, Jordi Dalmau i Rosend Darnés.

La revista és fruit de la II Jornada diocesana de Pastoral i respon a una decidida voluntat del bisbe. (M.D.B.)

El monestir de Sant Daniel estarà enllestit a la tardor

GIRONA.— L'avançat estat de les obres del monestir de Sant Daniel indica que a inicis del curs escolar ja funcionarà la residència femenina. La meitat del pressupost de la reforma del monestir benedictí pertany a donacions institucionals. Segons l'acord signat entre el monestir, el Departament de Cultura, la Diputació, la Fundació Caixa de Girona i l'Ajuntament de Girona, les institucions aporten 46 milions dels 82 que costa. La resta l'aportaran les mateixes monges i particulars que les ajuden. La residència universitària tindrà capacitat per a 29 noies. (M.D.B.)

Manuel Casanova tanca el curs de l'Institut Superior de Ciències Religioses

GIRONA.— El jesuïta Manuel Casanova va tancar el curs de l'Institut Superior de Ciències Religioses instant a l'acostament entre luterans, protestants, ortodoxos i altres. Casanova va dirigir durant deu anys (del 1987 al 1997) el projecte europeu Evangelització 2000, creat per la Santa Seu per potenciar el zel missioner entre catòlics i membres de diferents confessions cristianes. La seva conferència *Les Esglésies ortodoxes a l'Europa Central i Oriental. Experi-*

ències i contactes des d'Evangelització 2000 va ser presentada pel superior de la comunitat de jesuïtes de Girona, Santi Thió.

Per la seva banda, el director de l'Institut d'estudis teològics, Joan Baburés, va fer una valoració positiva del curs —200 alumnes— i es va mostrar satisfet perquè el curs que començarà a l'octubre tindrà la primera promoció de llicenciats. L'origen dels estudiants és divers i el nombre creix gradualment cada any. (M.D.B.)

Ha mort la religiosa Teresa Torras

GIRONA.— La germana Teresa Torras i Huguet va morir a Girona el 19 de maig a l'edat de 91 anys. Es va dedicar a la seva congregació des de molt jove i era reconeguda per la seva sòlida formació musical. Les religioses del Bon Pastor a Girona es dediquen a l'atenció de joves provinents d'ambients desestructurats i problemàtics. (M.D.B.)

La casa de tots

■ El Centre Bayt Al-Thaqafa ofereix activitats culturals i recreatives per als immigrants àrabs

BARCELONA.— Catalunya, com la resta de països occidentals, és un país que acull l'arribada de moltes persones d'altres indrets que busquen una millora de les condicions de vida. La majoria de vegades, arriben a les nostres ciutats amb desconexió dels costums del país

que els acull però alhora sentint-se incompresos. L'Associació Espanyola d'Amistat amb els Pobles Àrabs (més coneguda com el Centre Bayt Al-Thaqafa) pretén realitzar una tasca d'inserció social i cultural d'aquestes persones, perquè realment se sentin a casa.

«La inserció dels immigrants araboislàmics s'ha de produir sense la pèrdua de la seva pròpia identitat», comenta Joaquín Vergés, encarregat de la biblioteca del centre. L'associació, que va ser creada l'any 1974, no és una entitat social; basa la seva actuació en l'àmbit cultural i la seva essència és la faceta instructiva.

El Centre Bayt Al-Thaqafa (que vol dir «Casa de la Cultura») ofereix una sèrie d'activitats culturals que passen per l'alfabetització en castellà i en català, cursos de promoció de la dona, tallers de temàtiques variades i reforç i seguiment escolar. Aquestes activitats van adreçades tant a infants com a adults.

El centre compta amb l'ajut de professionals i voluntaris que, amb la seva tasca, fan possible la integració gradual d'aquestes famílies. Bayt Al-Thaqafa té cura especialment en el suport a la llengua i la cultura àrabs dels infants, duta a terme per llicenciats en Filologia àrab tant catalans com marroquins. Aquest servei es fa a Barcelona, Viladecans, Sant Vicenç dels Horts, Terrassa, Mataró i Esplugues, gràcies a un conveni amb la Generalitat de Catalunya i amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.

Un altre servei que ofereix la Casa de la Cultura és la biblioteca, un fons d'informació i saber important que conté 3.000 volums, que giren al voltant de tres eixos: el món àrab, la immigració i l'Islam. La biblioteca, que només permet la consulta dels llibres (no té servei de préstec) és un punt de referència per a

les persones que volen conèixer i aprofundir en la cultura islàmica.

Una mica de diversió

«Els immigrants dediquen, és clar, la majoria del temps a buscar feina. La

nostra associació també els permet gaudir del temps lliure i realitzar activitats ludicoculturals», afirma Joaquín Vergés. Quines són les propostes en aquest àmbit? Per començar, els més petits poden gaudir d'uns dies de colònies a l'estiu, on reforcen els llaços d'amistat i

surten del marc habitual de la ciutat.

A més, al llarg de l'any es realitzen sortides culturals i excursions perquè coneguin la realitat de Catalunya, el seu patrimoni cultural i natural. «És bàsic que puguin veure altres indrets que no sigui el camí de casa a la feina. Per integrar-se cal alguna cosa més que aprendre la llengua», comenta Joaquín.

A més, el centre permet realitzar i conèixer les festes tradicionals dels diferents països d'origen i les del país d'acollida. Els nens i els adults coneixen el sentit del Nadal, de la diada de Sant Jordi, de la revetlla de Sant Joan, alhora que continuen celebrant les festivitats de la seva terra, com la fi del Ramadà o la festa de l'Anyell.

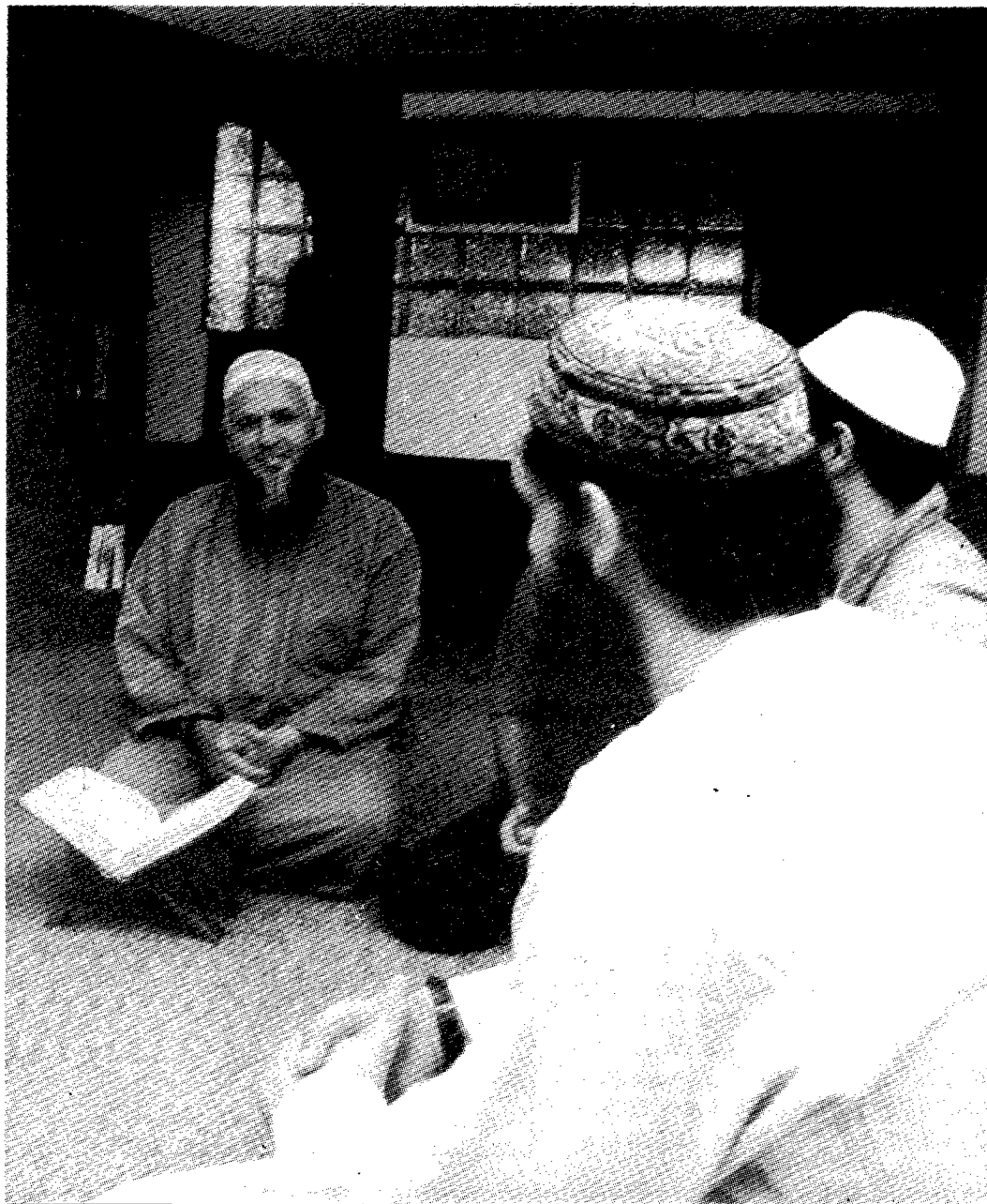
D'altra banda, l'associació té, a més, un servei d'assessoria jurídica on un advocat informa i atén els immigrants. És tan sols un servei d'informació i de consulta, és a dir, que no porta els casos.

Conèixer és integrar

Bayt Al-Thaqafa té molt clar que una de les principals qüestions que poden conduir al rebuig és la desconexió de la societat envers la cultura dels nous immigrants. És per això que, al llarg de l'any, es realitzen xerrades sobre la realitat dels països àrabs i l'Islam. «Resulta interessantíssim que tothom pugui accedir a conèixer aquesta cultura tan rica. A més, amb la coneixença es pot comprendre més bé i facilitar la integració d'aquestes persones», afirma Joaquín.

Gerard Redó

La multiculturalitat és una característica de la societat catalana actual.

BAYT AL-THAQAFÀ
C/ PRINCESA, 14, 1R
08003 BARCELONA
TEL. 933 198 869

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Abolir la pena de mort el 2000

■ Aquest és l'objectiu que s'ha marcat Amnistia Internacional

«Fem campanya perquè s'aboleixi la pena de mort a tots els estats l'any 2000 i creiem que aquest objectiu és possible.» Amnistia Internacional (AI), organització per la defensa dels drets humans, va fer

pública aquesta crida simultàniament des de les diverses seus que té arreu del món. A Barcelona es va fer al Col·legi de Periodistes de Catalunya i va ser presidida pel president d'AI a Catalunya, Jordi Montaner;

el portaveu, Manuel Jesús Pérez, i l'advocat penalista Marc Palmés, que va ser defensor de Salvador Puig Antich i de Txiqui, dos dels darrers condemnats a mort a l'Estat espanyol.

L'informe d'Amnistia Internacional revela que l'any passat es van portar a terme 1.625 execucions judicials en 37 països, el 80% de les quals van tenir lloc a la Xina (1.067), la República Democràtica del Congo —exZaire— (més de 100), els Estats Units (68) i l'Iran (66). Amnistia no va poder confirmar les informacions sobre centenars d'execucions a l'Iraq.

Manuel Jesús Pérez va dir que «hi ha membres d'Amnistia vigilant per intentar evitar i denunciar aquests fets, però també fem campanyes de sensibilització. L'any passat vam recollir 13 milions de signatures a 124 països, fet que era un compromís dels firmants perquè la Declaració Universal dels Drets Humans sigui efectiva a tot el món».

Jordi Montaner va explicar que per exemple als Estats Units, on sempre es parla que hi ha drets per a tothom, Amnistia vol arribar als mitjans de comunicació i a la gent del carrer perquè «en aquest país, un dels més avançats econòmicament del món, encara hi ha reclusos que pateixen maltractaments. També s'utilitza un cinturó atordidor, per contenir els presos, que desprèn descàrregues elèctriques. Als Estats Units els demandants d'asil pateixen moltes traves, els posen als centres de detenció, sofreixen maltractaments. El punt clau del nostre treball als EUA és el tema de la pena de mort. En aquest país també s'executen menors d'edat i deficients mentals. La nostra tasca de conscienciació a la població dels Estats Units és molt important perquè és un país que si l'abolís influiria molt en el fet d'aconseguir que d'altres ho fessin».

L'advocat Marc Palmés va dir que la pena de mort no permet esmenar un error

Manuel J. Pérez, Jordi Montaner i Marc Palmés durant l'acte.

«Amnistia Internacional denuncia que l'any 1998 es van portar a terme 1.625 execucions judicials»

Sí a la vida, sí a la solidaritat

BARCELONA.— La Clínica Quirón ha operat gratuïtament el jove bosnià Adis Smajic, de 16 anys, que va participar en la presentació de l'exposició i el llibre *Vides minades*, sobre els quals *Catalunya Cristiana* va informar temps enrere. Adis va ser víctima d'una mina quan jugava en unes ruïnes a prop de casa seva, a Sarajevo. L'operació forma part del procés de reconstrucció facial del noi. (C.C.)

judicial: «Als Estats Units estan registrats oficialment des de l'any 1900, 343 casos d'errors judicials on els condemnats han estat executats.»

Pel que fa a l'Estat espanyol, el 1998 una delegació d'Amnistia Internacional va comunicar al Ministeri de l'Interior del govern espanyol la seva preocupació per les pràctiques de tortura i maltractaments i pel sensible augment de les agressions de motivació racial per part d'agents encarregats de fer respectar la llei.

Amnistia també denuncia temes com la prostitució i l'explotació laboral, tant d'adults com infantil, o es posiciona en casos com la immunitat del dictador xilè Pinochet, que finalment la Cambra de Lords a Anglaterra ha dictaminat que no tenia raó de ser. En el cas de les atrocitats comeses pel règim de Milosevic denuncia que els responsables de les neteges ètniques encara no han estat detinguts ni jutjats pel Tribunal Penal Internacional.

D'altra banda, la secció holandesa d'Amnistia Internacional ha emès un document conjuntament amb Pax Christi sobre multinacionals i drets humans, per denunciar molts casos en què els treballadors no tenen contractes, ni seguretat social i treballen en règim d'explotació.

Marta Puyol

Darreres condemnes de mort a l'Estat espanyol

L'advocat Marc Palmés va citar les últimes condemnes a mort a l'Estat espanyol el 1975, poc abans de morir Franco, per insistir en el patiment del condemnat. Va parlar sobre la falta de proves en el cas de Puig Antich, executat amb l'horrible sistema del garrot, i també va recordar el cas de Txiqui Paredes Manot, executat al setembre del 1975. En aquest darrer cas Palmés va estar present a l'execució, amb el germà del condemnat i l'advocada Magda Oranich, «els membres de la Guàrdia Civil eren un escamot d'execució format per voluntaris, cadascú va disparar dues bales, però no alhora sinó primer un després els altres... encara recordo la música sinistra dels trets. Finalment, però, en acabar la ràfega Txiqui encara cantava una cançó basca fins que el cap de l'escamot es va acostar i li va disparar el tret de gràcia. Tot i que diuen que afusellar és un dels mètodes en què el condemnat pateix menys, el record que en tinc és terrible».

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadies per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

«Cal descobrir i viure les nostres riqueses humanes»

■ **María Ángeles de los Ríos, fundadora i directora de Novahumanitas**

Les activitats de l'associació Novahumanitas se situen en el camp de les ciències humanes com una psicopedagogia de la persona. Pretén ser una escola de creixement i un entrenament personal dels dinamismes de vida més profunds de l'ésser humà, amb l'objectiu que arribi a ser feliç i aconsegueixi millorar les relacions amb els altres. Parlem amb María Ángeles de los Ríos, fundadora i directora de Novahumanitas.

—La metodologia de Novahumanitas parteix de la vida i condueix a la vida. Però, quina vida?

—Quan diem que Novahumanitas té el seu fonament en la vida, volem dir que sempre parteix de l'experiència concreta de l'ésser humà. Convidem cada persona que miri el que porta dintre. L'ajudem a descobrir tot allò positiu i també les ferides o els mals funcionaments que pugui tenir. Potenciant allò positiu i solucionant les dificultats l'home es va realitzant a si mateix i arriba a ser feliç. Cal descobrir i viure les nostres riqueses humanes.

—És difícil que s'entengui un mateix?

—L'ésser humà és molt complex. La finalitat pedagògica de Novahumanitas és ajudar l'individu a verificar els diversos elements de la seva personalitat, del seu psiquisme, de manera que pugui relativitzar un tipus de veus i donar importància a les que es fan sentir en el més profund del seu jo. Vivim en molts miratges i el primer que ens ve de gust és imaginar una sensació de felicitat; quan això no es produeix ens sentim frustrats. El que pretenem és que l'home i la dona jerarquitzin la seva escala de valors, que escullin i visquin allò que els fa realment feliços i que no es quedin només en les aparences.

—Hi ha qui ha dit que l'individu és i viu per allò que l'envolta.

—No em sembla una frase gaire afortunada, ja que és ambigua. Avui dia sabem com funcionen els òrgans del nostre cos, vivim la revolució de la informàtica, hem viatjat a la Lluna, etc. Això no obstant, ignorem la màquina interna que som cadascú de nosaltres. Novahumanitas empra una psicopedagogia que ens ajuda a descobrir la nostra màquina interior perquè funcioni més bé. Apliquem els avenços de la psicologia moderna a la vida concreta de la persona perquè s'entengui a si mateixa i pugui entendre els altres.

—Aquests mètodes, són assequibles a l'home del carrer?

—Per descomptat. Una cosa és aprendre especulativament com funciona la persona i una altra és intentar descobrir qui som. Això no es troba en cap llibre. Hi ha una estructura del psiquisme humà que cal conèixer per esbrinar d'on vénen

els moviments interns i com emprar-los perquè la persona funcioni més bé. I això fins i tot ho pot entendre la persona menys intel·lectual.

—Tomàs Merton diu que «l'home no és una illa». Som sociables per naturalesa. Això no obstant, sembla que avui hi ha una greu crisi de convivència que afecta la família, l'àmbit laboral, fins i tot les comunitats eclesials. A què atribueix la crisi de convivència?

—La primera causa és la manca d'identitat. Si jo no sóc capaç de descobrir els meus valors, no sabré comportar-me bé amb ningú. Cal tallar el mal començant a construir la casa pels fonaments, no pel sostre. Com pot la persona estar bé amb els altres si no ho està amb ella mateixa? Si jo sóc fràgil i em relaciono amb una persona fràgil, constituïrem una realitat deplorable. Hi haurà crisi de convivència, és a dir, de relació.

—Els nostres pares no coneixien aquestes ciències i mètodes i s'entenen millor.

—Cert, però ells eren més humans. El problema d'avui és que ens hem «robotitzat». Amb la revolució industrial i ara amb la informàtica, l'home és una màquina més. Avui es parla molt de la llibertat com a valor humà, però la llibertat no consisteix a fer el que ens ve de gust, sinó a fer allò que ens constitueix com a persones. I això ho vam aprendre de les nostres famílies.

—Novahumanitas també integra en la metodologia les realitats transcendents (Déu, Església, vivència de la fe, consciència moral i creixement espiritual). Aquestes realitats escapen de l'àmbit d'una psicopedagogia pura?

—No, perquè tot ésser humà porta dintre seu l'obertura a realitats transcendents. I si tallem aquestes realitats que ens transcendeixen tallem les pròpies arrels. Novahumanitas també treballa aquesta dimensió, perquè l'individu no acaba en ell mateix, sinó que resta obert al·l'infinit. Nosaltres intentem que la persona descobreixi que les seves aspiracions no s'acaben aquí, que té una gran capacitat d'estimar i que hi ha un Amor

María Ángeles de los Ríos.

més gran que l'amor humà.

—Aquestes realitats de l'esperit, comporten compromisos de fe, fins i tot en els seglars?

—Òbviament! Amb els curssets pretenem formar seglars que assumeixin responsabilitats pastorals i que exerceixin funcions de compromís seclar en el Poble de Déu, dotats sempre d'una solidesa humana i teològica destacada. També ens sol·liciten parròquies o institucions religioses, perquè senten necessitat de la nostra psicopedagogia.

Qui vulgui més informació sobre la nostra entitat, pot contactar amb M. Roser Solà, c/ Canuda, 4, entr. 1a - 08002 Barcelona, tel. 933 171 790 i 932 173 018; Mn. Josep Font, santuari del Sant Crist - 25600 Balaguer (Lleida), tel. 973 445 335, i María Ángeles de los Ríos, c/ Don Felipe, 6-8, 3r 5a - 28004 Madrid, tel. 915 212 089.

Francesc Gamissans

CONSELLS

- ✓ Per enfarinar
- ✓ Per obrir pots tancats hermèticament
- ✓ Per rentar residus d'ou

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Lorda, 63
Ausona, 89
Bartrina, 52-54
Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

Una aposta ferma per l'esport

■ Celebració dels X Jocs Mundials d'Estiu de Special Olympics

BARCELONA.— Entre el 26 de juny i el 4 de juliol, Carolina del Nord (Estats Units) acull un grup d'esportistes de l'Estat espanyol (75 atletes discapacitats i 20 entrenadors) que participen en la desena convocatòria dels Jocs Mundials d'Estiu de Special Olympics. Per donar més informació sobre aquest esdeveniment, Special Olympics Espanya va convocar recentment una roda de premsa al Col·legi de Periodistes de Catalunya. Hi van assistir esportistes com Manuel Orantes i José Luis Doreste.

Special Olympics és un moviment internacional sense ànim de lucre, present des del 1990 a l'Estat espanyol, que pretén fomentar entre les persones amb retard mental el desenvolupament personal i la integració social a través de l'esport de base i de competició. Special Olympics Espanya ha seleccionat esports de diferents modalitats, com la natació, el ciclisme, l'esquí, el tennis i l'hípica, entre d'altres.

Quan ho requereixen les condicions i les facultats dels practicants, les disciplines esportives s'adapten a les seves normes i reglaments. Així, als Special Olympics es practiquen proves individuals d'adaptació a diversos esports per a aquelles persones les capacitats de les quals no

permeten la pràctica de cap esport habitual. Special Olympics premia el valor i l'esforç de l'esportista en arribar a una competició. Per això, el podi està compost de vuit posicions —que és el màxim nombre de competidors en una prova— per poder atorgar una medalla a tothom.

Aquesta organització creu que les persones amb discapacitats psíquica poden aprendre, gaudir i beneficiar-se de la seva participació activa en esports individuals i col·lectius. A més, aquesta pràctica potencia l'acceptació i la solidaritat per part de la societat envers aquests individus. Les persones amb alguna discapacitat que practiquen exercici físic assoleixen una més gran autoestima i habilitats socials en

L'esport potencia les capacitats físiques i psíquiques de l'atleta.

la vida quotidiana, milloren les relacions amb la família, amb el seu entorn i amb els qui es troben en la mateixa situació. També millora la seva disposició per al treball,

la preparació per dur una vida autònoma i l'habilitat en la presa de decisions personals.

Gerard Redó

Fundació Maragall: 10 anys de diàleg amb la cultura

BARCELONA.— La Fundació Joan Maragall ha presentat el balanç de curs que podríem resumir amb un mot: excel·lent. Excel·lent per la rigorosa preparació i execució del programa previst. Excel·lent per haver estat capaç de reflectir i sintonitzar amb les qüestions que es plantegen els homes i les dones d'avui, dins i fora de l'Església. I excel·lent per la varietat temàtica que ha estat orquestrat. L'acte inaugural va ser el preludi de la intensitat que es viuria al llarg del curs: *La teoria poètica de Joan Maragall*, per Ramon Pla i Arxé.

A més, ha continuat programant la seva reflexió sobre l'actualitat cultural i religiosa del mes; ha ofert el curs *Obertura a l'islam*; el simposi *Les darreries. Com acabarà tot*, el cicle de conferències a Lleida sobre *Creació estètica i transcendència*; el seminari (també a Lleida) de *Kierkegaard: ètica, estètica i transcendència*; el cicle de conferències sobre *Les grans religions en el món d'avui* —remarcant que aquí va haver-hi *overbooking* total, un èxit que fa pensar en els temes que són d'interès avui—; la conferència *Un laic compromès davant la situació xilena actual*, a càrrec d'Antoni Bentué, coincidint amb la polèmica suscitada quan el Vaticà va intercedir pel general Pinochet; l'aula Joan Maragall III, amb Adela Cortina; el curs *Figures del pensament cristià, edat mitjana*; la sessió de reflexió *Tecnologia, empresa i societat*; el debat obert *Xoc de civilitzacions?*; la conferència *El procés de pau a Euskadi i el paper de l'Església*, a càrrec de Joseba Segura —per cert, també coincidint amb les negociacions de pau entre el Govern de l'Estat espanyol i ETA (em pregunto si tantes coincidències no són sinó el resultat de seguir de prop el batec del món actual?); i el curs que s'ofrirà enguany a la Universitat Catalana d'Es-

tiu sobre *Matèria i materialisme*, pel professor David Jou.

Sense oblidar la jornada de reflexió interna de la Fundació que va intentar aprofundir en el malestar en la societat del benestar; i els seminaris interns *Problemes que planteja la immigració a Catalunya: educatius, culturals i religiosos*, i *Cultura, llengua i nació*.

El proper curs ja està preparat. Amb tot, no avancem esdeveniments. La intensitat és forta; el ritme, àgil i els continguts, impactants. El que sí que no volem deixar de dir des d'ara és que recomanem als nostres lectors i lectores que es reservin una data plena de significat: el 9 de febrer del 2000. Lloc: l'Auditori Centre Cultural Caixa Catalunya-La Pedrera, de Barcelona. En aquest dia es commemoraran els deu anys d'existència de la Fundació amb un acte institucional i una conferència a càrrec del Dr. Ramon Pla i Arxé. Amb motiu del desè aniversari es publicarà un llibre i s'editarà una obra gràfica de Narcís Comadira. Totes aquestes actuacions compten amb el suport de la Fundació Caixa Catalunya.

Des del setmanari felicitem de tot cor aquesta fita, que no ha estat fàcil d'assolir, perquè el diàleg fe-cultura és un dels temes que es troben a la frontera dels debats actuals. Demanàriem a la Fundació que no tingui por, que sigui valenta. Que malgrat les dificultats continuï obrint camins d'avantguarda que il·luminen tantes qüestions del nostre món. Perquè ho necessitem. Perquè la gent cerquem respostes i no precisament les tòpiques o típiques. Perquè la Fundació està molt capacitada per fer-ho. I perquè els propers deu anys siguin encara més intensos, més creatius i més fecunds. Des d'aquí, tot el nostre suport. Enhorabona!

Núria Oriol i Palarea

S
T
I
L
S

• **Per enfarinar:** si s'han d'enfarinar peixets petits o trossets de carn o qualsevol cosa tallada a peces petites barrejarem 100 g de farina, una culleradeta de sal fina i mitja culleradeta de pebre blanc. Posarem aquesta farina en una bossa de plàstic o de paper fort, hi posarem també els aliments que vulguem enfarinar i sacsejarem la bossa. Traurem després els aliments de la bossa i els sacsejarem una mica en una escorredora per retirar-ne l'excés de farina. D'aquesta manera, l'enfarinada quedarà perfecta.

◆

• **Per obrir pots tancats hermèticament:** posarem la tapa sota una aixeta d'aigua calenta i hi deixarem córrer l'aigua. Si encara no hem pogut destapar-lo, donarem uns copets secs al cantell del pot i així aconseguirem obrir-lo.

◆

• **Per rentar residus d'ou:** els residus d'ou que queden als plats i en altres utensilis cal primer que els esbandim amb aigua freda i que després els rentem normalment.

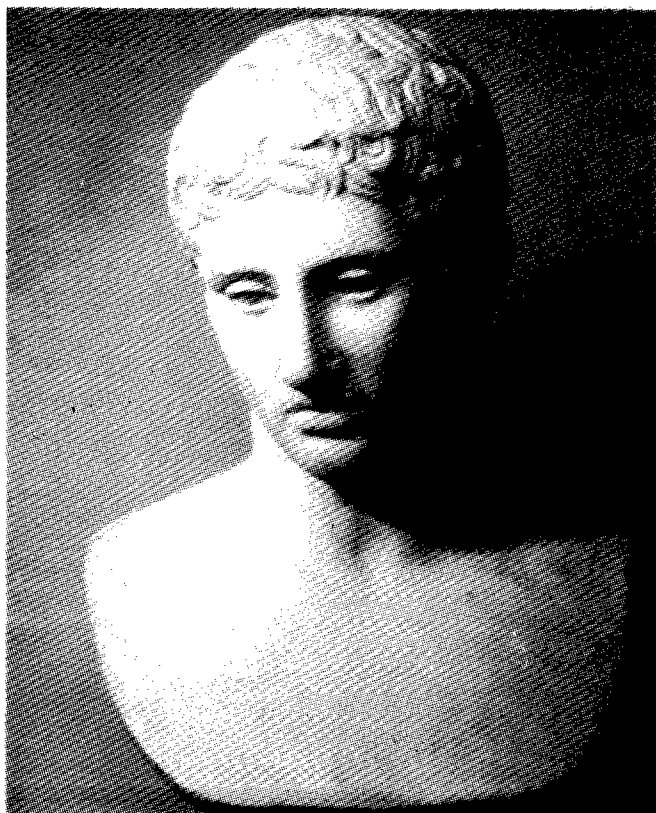
RECEPTES DE

cultura

Exposicions

Miquel Àngel Codina

L'important és participar

Cap d'atleta,
fet de marbre,
de finals del
segle I dC.

Els primers jocs olímpics de la història es van celebrar fa 3.000 anys. En els seus orígens, eren bàsicament un homenatge als déus i una celebració de la unitat dels pobles hel·lènics. Els artistes més cèlebres van immortalitzar els jocs d'Olimpia en escrits, en ceràmiques i en nombroses estàtues de bronze, marbre i terracota. El 1892 el baró Pierre de Coubertin va aconseguir restablir les olimpíades amb un doble ideari: educatiu i artístic. Avui dia el moviment olímpic constitueix un estímul per a la creació arquitectònica i el disseny i representa un catalitzador de l'urbanisme i de les tecnologies de la comunicació.

L'exposició *Art i Olimpisme*, que es pot visitar fins al 22 d'agost a Palma de Mallorca, fa un recorregut per la

història dels jocs olímpics des de l'antiguitat fins als nostres dies. La primera part, dedicada als jocs de l'antiga Grècia, està dividida en cinc àmbits: Olímpia i el «circuit», les disciplines esportives, el gimnàs, la victòria i els jocs panatenaics (en honor de la deessa Atena). A la segona part es recorda la figura de Pierre de Coubertin i es commemoren les principals gestes olímpiques. La mostra reuneix un total de 326 peces (171 pertanyents als jocs antics i 155 dels moderns).

ART I OLIMPISME

Centre Cultural de la Fundació
"la Caixa" - Plaça Weyler, 3
07001 Palma de Mallorca

«Mercat de Santa Coloma de Queralt» (1895).

Melangia paisatgística

El pintor lleidatà Jaume Morera i Galícia (1854-1927) va ser un dels principals representants de la pintura realista de la segona meitat del segle passat i començaments de l'actual. El museu de Lleida que porta el seu nom li ret ara un homenatge amb una mostra antològica de setanta-cinc quadres, que es pot admirar fins al 25 de juliol. Són els paisatges nevats de la serra del Guadarrama els que conformen la part més significativa de la seva obra, aquella que li va proporcionar més renom, fins al punt d'identificar Morera com al «pintor de les neus». Dins de la seva producció artística, cal esmen-

tar també la pintura de flors i els estudis de racons de jardí, en els quals presenta una gran preocupació pels efectes purament pictòrics i de llum, i les teles inspirades en temes marinencs, com platges amb barques encallades a la sorra i escenes de pescadors. Morera va atorgar als seus paisatges un alè de melangia, intensificat per les tonalitats grises i fosques que feia servir.

JAUME MORERA I GALÍCIA

Museu d'Art Jaume Morera
C/ Cavallers, 15 - 25002 Lleida

Ràdio Estel rep dos guardons

BARCELONA.— L'edició del 31 de març passat del programa *Nit d'estels*, dirigit i presentat per Montse Girbau, ha estat guardonada amb el segon premi del XIX Concurs de Ràdio que convoca anualment Mans Unides i que s'emmarca dins de la campanya «Arrisca't, escolta la seva veu». L'objectiu d'aquesta convocatòria és estimular els professionals de la ràdio en el seu treball de sensibilització de l'opinió pública sobre la realitat del Tercer Món i sobre els desequilibris Nord-Sud.

D'altra banda, el programa *Cinc cèntims*, dirigit i presentat per Xavi Vilà, ha estat premiat amb un accésit del premi que atorga cada any l'Institut Català del Consum, organisme adscrit al Departament d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya. Aquest concurs públic guardona les actuacions que hagin contribuït a un coneixement més gran dels drets i deures dels consumidors. (C.C.)

Redescobrir Antoni Rovira i Virgili

TARRAGONA.— Per al proper mes de novembre es prepara un destacat homenatge a la figura d'Antoni Rovira i Virgili (Tarragona, 1882 - Perpinyà, 1949), amb motiu del cinquantè aniversari de la seva mort, organitzat per la universitat que duu el seu nom. Els actes, que se celebraran al paranímf de la universitat entre els dies 15 i 30 de novembre, inclouran un cicle de tretze conferències, dues taules rodones, una exposició, l'edició en un sol volum de totes les ponències, la publicació d'una biografia gràfica i el descobriment d'una placa commemorativa al rectorat.

Amb aquest programa, la Universitat Rovira i Virgili pretén donar a conèixer la personalitat d'aquest intel·lectual, periodista i polític, «sovint desconeguda per les noves generacions», segons afirma el professor Josep Maria Roig, coordinador dels actes d'homenatge a Rovira i Virgili. A hores d'ara s'està a l'espera de la confirmació d'il·lustres lingüistes, historiadors i periodistes que participin en el cicle de conferències, que tractarà les facetes múltiples de Rovira i Virgili: la creació literària, la vida a l'exili, el divulgador nacionalista i el polític.

Joan Boronat

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Caravaggio, pintor

Amb motiu del 350 aniversari de la mort del gran pintor Michelangelo Merisi (o Amerighi)—conegut com a Caravaggio—, Itàlia va dedicar-li el 1960 un segell. La seva numeració Yvert és la 824. Nascut a Caravaggio el 1569, va ser un artista autodidacta que va transformar el concepte de pintura en el seu temps. Home inquiet i aventurer, va treballar a Roma, Nàpols, Malta, etc. Va ser el fundador de l'escola naturista, a la qual van pertànyer l'espanyol Ribera i l'holandès Honthorst. Va morir a Ponto Ercole el 1610. Entre les seves obres, cal destacar la *Mare de Déu del Roser*, *Sant Mateu* i *L'enterrament de Crist*.

Llibres

Lliurament perenne al pròxim

En aquest còmic s'explica la biografia de sant Joan de Déu. Dibuixar i escriure els diàlegs d'aquest llibre ha estat, en paraules del seu autor, Javier Prat Cambra, «gratificant i relativament senzill. No ha calgut forçar el personatge. Ell m'ha portat als extrems de la solidaritat humana, a les profunditats autèntiques de l'ésser humà. I allà és on l'home i Déu es confonen i són un de sol, en íntima comunió». La vida

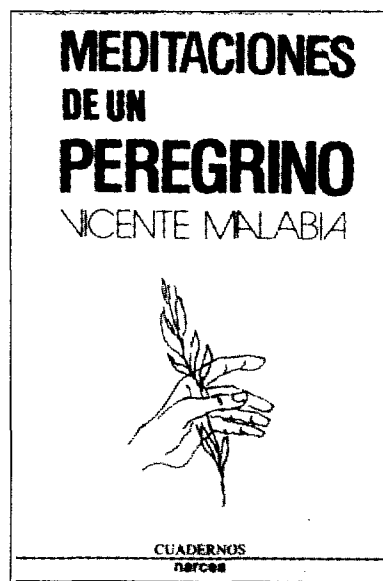
de sant Joan de Déu va ser un lliurament perenne als malalts, als desnonats, als deficients, als abandonats per la societat. Amb aquest còmic es pretén donar a conèixer que les vides dels sants «són vides més normals del que ens pensem, encara que estan molt carregades de coherència, precisió i confiança en Déu», afirma en la presentació el germà Doroteo Aragón. (C.C.)

Javier Prat Cambra,
*Juan Paradiós, también
para los demás. Editori-
al San Pablo, Madrid
1999, 101 pàg.*

Pelegrinatge espiritual

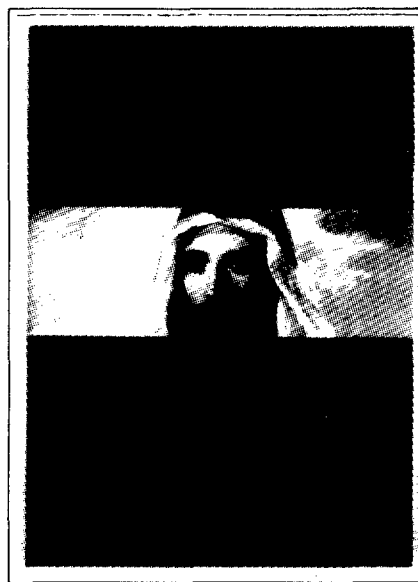
Per al cristià, la vida és com una peregrinació tan plena de dificultats com d'alegries, la meta de la qual és Déu. Rememorant aquesta metàfora, les penalitats del pelegrí en la seva marxa, cansament, dolor, fam, fred i soledat, així com les seves satisfaccions pel descans, la bellesa del paisatge i la companyia d'altres caminants cap al mateix objectiu, són un resum dels esdeveniments que surten al pas de la nostra vida. Vicente Malabia, sacerdot i pelegrí assidu a la tomba de l'apòstol sant Jaume, ens ajuda en aquestes meditacions a recórrer les etapes del camí de Santiago. A les pàgines d'aquest llibre el lector trobarà moments de contemplació i moments de diàleg amb Crist, que camina sempre al costat del pelegrí encenent el seu cor i obrint-lo per contemplar el misteri. (C.C.)

◀ **Vicente Malabia, *Meditaciones de un peregrino*. Editorial Narcea, Col·lecció Cuadernos, Madrid 1999, 114 pàg.**

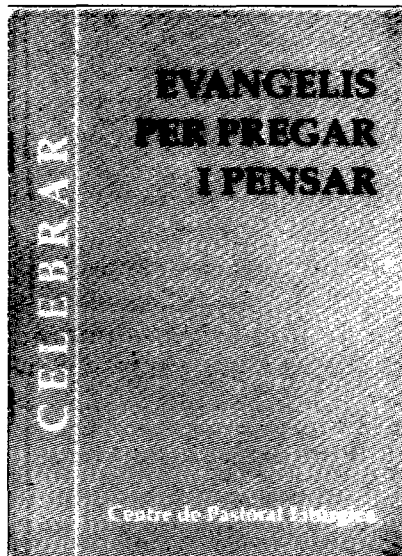
Ser testis de Jesús

El pensament d'Enric d'Ossó que es troben recollits en aquest volum s'han extret dels nombrosos escrits del sant. Tots ells parlen especialment de Jesús i tenen com a finalitat primordial fer que tots ens sentim més amics, més fills, més enviats i més bons testimonis del Messies. «Són instantànies fetes per ell, profeta de com va viure Jesús. Són sèries fotogràfiques, escàners interiors que Enric d'Ossó va registrar, il·luminat per l'Esperit, per a desxifrar l'ésser de Jesús. Són invitacions d'Enric d'Ossó, pedagog, a ser coherents amb la imatge viva i fascinant de Jesús», s'afirma en la presentació del llibre. (C.C.)

Reflexions des dels evangelis

Els evangelis constitueixen el millor punt de partida per a la reflexió i l'oració cristiana. Per ajudar a aquesta reflexió i pregària s'han seleccionat vint fragments dels quatre evangelis. Per a cada un d'ells es proporciona una presentació del text, per entendre'l més bé, per subratllar-ne alguns aspectes destacables, i també alguns suggeriments i preguntes. Aquest material pot ser utilitzat per a la reflexió individual o de grup. Cal assenyalar que la selecció dels vint textos no segueix cap pla concret ni cap criteri temàtic. L'ordre en què apareixen és força fidel a l'ordre en què es donen a la vida de Jesús, encara que no hi ha cap pretensió historicista. (C.C.)

◀ *Evangelis per pregar i pensar. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Celebrar, Barcelona 1999, 60 pàg.*

AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

*Més de 300 missioners
reben «Catalunya
Cristiana» a tot el món.
La resta, esperen
un padrí.*

☐ MARIA BRANCHADELL GIMENO
R. Caputx. Mare Divi Pastor
Apartado 173
2100 Guadalupe
COSTA RICA..... 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

Banc / Caixa

[illegible]

CATALUNYA[†] CRISTIANA

c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

Secrets de família suggeridors

Mercedes Lozano sempre ens sorprèn. La seva ploma és àgil, la seva ment treballa amb intensitat, i la seva capacitat d'observació fa que no es perdi cap detall del que veuen els seus ulls en aquesta gran pantalla creativa que és la seva imaginació. I, a més, acumula molta experiència a favor seu, tot i que encara està molt lluny dels que, per edat, creuen que tenen dret a parlar i a dictaminar en nom seu. El seu pas ampli, intens i fecund per un moviment matrimonial com són els Equips de la Mare de Déu, dels quals, juntament amb el seu marit Álvaro Gómez Ferrer han estat responsables internacionals, l'avalua amb prou garanties, perquè l'escoltem com a bons amics i com a deixebles que han d'aprendre moltes coses.

Àlbum de família és un llibre breu, gairebé un fullet. I, encertadament, té la mida idònia per portar-lo amb comoditat en una butxaca d'home, o en una bossa de dona, per poder-lo fer servir en qualsevol moment. La seva lectura és apta per fer de pausa de reflexió en l'atragament del maremagnum de coses que ens ocupen tot el dia.

I la vida matrimonial i familiar és prou important perquè la parella s'aturi, i pensi. Això, senzillament, pensi. I el text de Mercedes Lozano està escrit per a això: perquè els matrimonis pensin. I no precisament aclaparats per l'excés d'idees, sinó a través d'uns esquemes senzills, que posen el dit a la nafra de les coses importants.

Tot i que la idea de posar el dit a la nafra no és precisament la més concordant amb els capítols d'aquest text, que si té alguna cosa, és la visió

Mercedes LOZANO,
Àlbum de família.
Paulinas, Madrid 1999. 71 pàg.

positiva de la vida, i l'enfocament optimista —no per això, ni de bon tros, utòpic o il·lús— que Mercedes Lozano dóna a les seves reflexions.

Àlbum de família és un anecdotari de moments viscuts en parella, i amb els fills. I amb motiu de les situacions diverses que es donen a la vida, se'n treuen conseqüències, i s'afegeixen unes consideracions breus que ajuden a trobar un sentit en allò que s'ha explicat. Són reflexions breus o, més ben dit, pistes per reflexionar en parella i intentar deduir alguna cosa que ajudi a tenir un sentit més profund de la vida, i un horitzó més estructurat.

Perquè si alguna cosa té Lozano, a més de la seva visió optimista i realista de la vida de família, és una idea molt clara d'on hi ha l'arrel de la felicitat o de la infelicitat del matrimoni. He parlat de coneixement i d'experiència, certament, però a més hi ha sentit comú i moltes hores de reflexió i d'estudi sobre la gran complexitat de la vida en parella.

Per això, *Àlbum de família*, a més de ser un text que ajudarà molts matrimonis, pot ser extraordinàriament útil als que hi treballen, consellers espirituals o familiars, perquè tot el que es diu en aquestes pàgines té el gust del qui creu en el matrimoni com a sagrament;

com a lloc de trobada, on s'intenta viure el projecte de Déu creador sobre els homes i les dones que han format una llar, sota el signe de la creença en Jesucrist.

Cristóbal Sàrrias

La Sardana i la Dansa

Nou president de la Fundació Universal de la Sardana

El 9 de juny passat, el mestre Antoni Ros Marbà va ser nomenat president de la Fundació Universal de la Sardana. Aquest nomenament adquireix una importància vital per l'orientació que la seva personalitat musical pot oferir a la sardana.

Ros Marbà ha estat director titular de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, de l'Orquestra Nacional de Espanya i de l'Orquestra de Cambra Holandesa; ha dirigit les formacions més importants de França, Anglaterra, Suïssa, Itàlia, Amèrica, el Japó i la Xina; ha estat guardonat amb el Premi Nacional de Música del Ministeri de Cultura, Premi Nacional de Música i

Creu de Sant Jordi per la Generalitat de Catalunya i, tot i aquesta activitat, ha tingut el temps precís per compondre sardanes.

Tots aquests coneixements i l'experiència estaran ara al servei de la Fundació Universal de la Sardana sense oblidar la idea que va exposar el mestre en el seu parlament de presa de possessió: dignificar la qualitat musical de la sardana. Confiam en els bons resultats.

Sardana 200

També el 9 de juny, a la sala Nick Havana de Barcelona, es va celebrar que el programa *Sardana* del Canal 33 ha arribat al número 200, o sigui quatre anys de permanència en antena.

Una representació de l'equip presidida pel director del programa, Jordi Lara,

va exposar l'inici i el procés seguit en aquests quatre anys i va contestar també les preguntes dels assistents. També vam poder constatar el concepte ampli, obert i renovador amb què l'equip del programa atén l'activitat sardanística. Recordem que *Sardana* s'emet els dissabtes (8.50 h), els diumenges (10.20 h) i els dilluns (12.25 h).

Premis Francesc Basil

El veredict de jurat ha donat guanyador Pau Castanyer, flabiolaire de la cobla Els Unics, de Ceret, per la seva sardana *Puigsacalm*, i el segon premi ha Vicenç Acuña, per la sardana *Fedra*.

Les altres sardanes que han arribat a la final han estat *Mediterrània*, també de Vicenç Acuña; *Record d'infantesa*, de Joan Lluís Moraleda; i *Les olles del Bau-*

bó, de Gil Membrado, que va obtenir el premi popular.

Beca Josep M. Bernat

Per sisè any consecutiu des de la mort del mestre Josep M. Bernat, l'Ajuntament de Bellpuig i els Amics de Josep M. Bernat convoquen la beca per a joves instrumentistes menors de vint anys. El valor de la beca és de 400.000 pessetes i tots els finalistes rebran una assignació garantida de 25.000 pessetes cada un. Els interessats poden sol·licitar les bases a Amics de Josep Maria Bernat, c/ Borrell, 88, pral., 08015 Barcelona, a l'atenció de Jesús Ventura, o a l'Ajuntament de Bellpuig, c/ Homenatge a la Velleja, 6, 25250 Bellpuig.

Josep Ventura

Les primeres galàxies de l'univers

El cosmos, almenys el cosmos «observable», és finit. En això estan d'acord tots els cosmòlegs. I una de les previsions de la ciència astronòmica és poder veure el límit d'aquest cosmos en què vivim, és a dir, contemplar les primeres galàxies que es formaren després del Big Bang, que són també, és clar, les més llunyanes. Es troben a uns 120.000 milions d'anys de llum de distància, que equival a dir que fa 120.000 milions d'anys que es van formar. Cada vegada els astrònoms s'hi acosten més sobretot gràcies al telescopi *Hubble* posat en òrbita, i ens fan saber les conquestes que estan fent.

Al número 201 de *Mundo científico* (maig 1999) un article de Bruno Guiderdoni i François R. Bouchet ens informa de les dades que tenim per dir com serien les galàxies en el seu origen i com van evolucionar. S'ha estudiat la lluminositat del fons còsmic, o «camp profund de *Hubble*», que correspon a la llum emesa per les últimes galàxies i s'ha comparat amb la composició de les conegudes llunyanes i no tan llunyanes. Conclusions? Se'ns diu que Pierre

El rècord de distància d'un objecte còsmic el té el núm. 0140+326RD1, que correspon a quan l'univers només tenia el 6% de l'edat i curiosament porta la marca d'una intensa formació d'estrelles. Què dir-hi? Que cal esperar noves informacions per arribar a certeses. Els astrònoms ja han projectat un successor del *Hubble* que portarà el nom de NGST (*New Generation Space Telescope*). Diuen que ens ho podrà aclarir tot. Esperem poder veure-ho.

Madau, de l'Institut Científic del Telescopi Espacial, en dedueix que les estrelles, dins dels núvols còsmics generadors de galàxies, es formaven primer lentament, quan el cosmos tenia un 10% de l'edat actual, després la formació adquiria un ritme més fort que arribà al màxim quan tenia un 30% de l'edat que ara té, i a continuació anà minvant fins al moment actual que ja només s'origina una desena part de les estrelles que es formaven quan era al màxim. Això té una probabilitat força alta, però resten molts punts per aclarir; la pols intragalàctica, de difícil avaluació, fa bastant imprecises les dades que s'obtenen.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

A actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

Nikola Tesla va imposar-se a Thomas Edison en la qüestió de triar la manera més adequada d'obtenir energia elèctrica de l'energia mecànica (de centrals hidràuliques o tèrmiques), aconseguint que fos el corrent altern el que la societat adoptés per al consum domèstic i industrial, com explicàvem al capítol 24. La raó era clara: els alternadors elèctrics tenen sobretot l'avantatge sobre les dinamos de corrent continu de poder transportar l'electricitat a grans distàncies sense gaire pèrdua del seu poder energètic ja que al corrent altern es poden aplicar els transformadors de tensió que eleven el voltatge i fan que al mateix temps minvi la intensitat i per consegüent també disminueixi l'escalfament del cable conductor (efecte Joule) que és el que origina la pèrdua d'energia; i això no es pot fer amb el corrent continu. D'aquesta manera, amb l'altern, el cost del consum elèctric és més baix, la qual cosa és un factor econòmic que s'ha de tenir molt en compte. Però si bé el corrent altern serveix igual que el continu per a les bombetes elèctriques i els motors de les indústries, no són pas aquestes les úniques aplicacions possibles de l'electricitat. N'hi ha, com els receptors de ràdio, que exigeixen corrent continu. Això planteja el problema de com poder passar a continu, d'una manera fàcil i sense gaires despeses, el corrent altern que arriba de centrals llunyanes. Era el problema dels rectificadors de corrent que no trigà a ser estudiat i solucionat:

John Ambrose Fleming (1849-1945)

No s'ha de confondre aquest enginyer elèctric anglès amb el bacteriòleg escocès Alexander Fleming, descobridor de la penicil·lina. El qui ara ens ocupa, John Ambrose Fleming, va néixer a Lancaster (Lancashire) el 1849. El 1870 ja s'havia graduat a la universitat. El 1877 entrava a formar part de l'equip d'investigadors de Cambridge, on treballà per a Maxwell. El 1885 li concediren la plaça de professor

31 Els primers rectificadors de corrent altern

d'enginyeria tècnica a la universitat de Londres, després d'haver col·laborat també amb Edison en relació amb la indústria del corrent elèctric. A més s'interessà pels descobriments de Marconi i fins i tot treballà amb ell.

El seu invent d'un rectificador de corrent altern va obtenir-lo com una conseqüència de l'efecte Edison. En vam parlar al capítol 19: aquest inventor americà havia constatat que d'un filament molt calent podia sortir corrent elèctric si s'hi acostava un altre filament ben a prop. Edison no hi va veure cap aplicació pràctica a aquest fet; però Fleming volgué estudiar a fons el fenomen. Som al 1904. Feia poc que s'havia introduït el concepte d'electró, després que J. J. Thomson hagués demostrat, el 1897, l'existència real de partícules portadores de càrrega elèctrica negativa. Amb les seves experimentacions Fleming arribà a la conclusió que són electrons els que salten del filament calent a l'altre en l'efecte Edison, com si la calor els augmentés la mobilitat. Ara bé, substituint el filament fred per una placa unida a un terminal positiu d'un generador, els electrons passaven amb gran facilitat atrets per l'electricitat positiva. I això li donà la idea: empalmant la placa a un corrent altern, com que la placa es feia alternativament positiva i negativa resultava que només passava corrent a intermitències, que era quan tenia electricitat positiva, però sempre en un únic sentit, és a dir el corrent altern es convertia en continu. Posant aquella combinació dins d'una bombeta on s'hi havia fet el buit, obtenia un rectificador de corrent.

Fleming perfeccionà el seu invent i el patentà. El nom que se li posà a Anglaterra va ser el de *vàlvula díode*. Com que obria el

pas del corrent en un sentit i el tancava en l'oposat li esqueia el nom de vàlvula, però als Estats Units d'Amèrica se'n començà a dir *tub díode*, i per això entre nosaltres s'han usat les dues denominacions, com també simplement *díode*, denominació referent als dos elèctrodes que conté. Aquest invent tan simple podríem dir que inaugurava el que ara anomenem electrònica. Van venir després molts perfeccionaments derivats de l'invent de Fleming, molts dels quals encara els pogué veure ell perquè visqué fins al 1945, quan li faltava poc per complir els 96 anys. El 1929 havia rebut el títol de Cavaller per la seva troballa.

Lee De Forest (1873-1961)

El primer perfeccionament del díode de Fleming ja es féu dos anys més tard per obra d'un americà que el convertí en el que s'anomenà *tríode*. Es deia Lee De Forest. Havia nascut el 1873 a Council Bluffs (Iowa). S'havia graduat a la universitat de Yale el 1896 i obtingut el doctorat en Física el 1899. Quan encara era estudiant de col·legi ja s'interessà per la telegrafia sense fils descoberta per Marconi. El 1901 inventava un mètode de transmissió de senyals per aquest mitjà que es va fer servir per transmetre notícies a la guerra russojaponesa, el 1904.

L'invent que ens ocupa el va fer el 1906. I el va fer pensant en la utilitat que podria tenir per als receptors de radiodifusió. La seva idea també era senzilla: si s'intercala una reixeta amb càrrega elèctrica positiva entre els dos elèctrodes del díode l'efecte augmentarà, perquè els electrons passaran amb més facilitat, per la major força atractiva a què es veuran sotmesos. Però, a més, hi haurà un altre avantatge: que es podrà

controlar el seu pas fent-lo més o menys intens segons com es reguli la reixeta; la font d'electrons els emetrà amb una intensitat (o velocitat) que dependrà de la càrrega positiva continguda en aquest tercer elèctrode, que és la reixeta. I l'invent s'anomenà tub (o vàlvula) *tríode*, pels tres elèctrodes que el componien. I Lee De Forest observà encara un fet importantíssim en el seu invent: que variant poquíssim el potencial de la reixeta ja variava molt el corrent que es produïa. A més de rectificador era un autèntic amplificador!

El 1910 ja s'aplicava la vàlvula tríode als receptors de radiodifusió. El mateix De Forest establí el 1916 una emissora que transmetia notícies. I no cal dir com l'invent es propagà arreu del món.

Avui dia el tríode és només un record històric. Ha estat superat per l'invent del transistor que féu Shockley el 1948. Però no podem oblidar que durant gairebé quaranta anys va ser insubstituïble en tots els aparells de ràdio. I encara cal afegir-hi que sense la idea del tríode potser no s'hauria arribat al transistor. Cada nou invent es basa en idees o invents anteriors. Es calcula que la indústria dels tríodes mogué uns 90 bilions (amb b!) de dòlars durant els seus anys d'existència. No se li pot treure importància.

De Forest encara va inventar altres coses, com, per exemple, la manera de fer sonores les pel·lícules del cinema amb la banda magnètica lateral que ell ideà el 1923 i des del 1928 s'ha anat posant en pràctica en totes les produccions cinematogràfiques.

S'ha dit que De Forest va ser «el pare de la ràdio», però creiem, amb tots els respectes que, en honor de la veritat, la ràdio ha tingut molts pares. Són tants els físics i inventors que han contribuït a la perfecció actual que té ara aquest invent! Però sí que ell va ser un dels que va ajudar més a la seva realització. I encara que no obtingué ni el premi Nobel ni distincions honorífiques hem de recordar-lo pel seu paper notable en aquesta història dels qui amb el seu enginy han contribuït a treure partit del fenomen de l'electricitat per al progrés de la humanitat.

La claqueta

Vides crepusculars

Un vell coronel (interpretat amb mes-
tria per Fernando Luján) fa vint-i-sis
anys que espera infructuosament que el
Govern mexicà li concedeixi la pensió
assignada als combatents veterans. Tot-
hom —fins i tot ell— sap que la bona
notícia no es produirà mai, però l'altiu
militar, avergonyit de la misèria en què
viu, es presenta, ben mudat, cada diven-

dres al moll per contemplar l'arribada
del vaixell que transporta el correu, tot
anhelant que aquell sigui l'últim dia que
s'hagi de sentir humiliat. El protagonista
no renuncia a aquest somni; una utopia
que esdevé la raó fonamental que dona
sentit a la seva existència anodina.

Basada en la novel·la homònima de
Gabriel García Márquez, publicada el

Fernando Luján en una escena del film.

Paraules de cel·luloide

- «Per què ha de dur les maletes dels altres?»
- «És el meu ofici, senyora»
- «Això no és un ofici. És una injustícia social»
- «Depèn de la propina, senyora»

• Greta Garbo (Nina Yakushova) parla amb un
mosso d'estació a *Ninotchka* (1939), d'Ernst
Lubitsch.

• Sinopsi argumental: Tres comissaris soviètics
(Iranoff, Buljanoff i Kopalski) són enviats a
París per vendre unes joies confiscades que els
permetin adquirir maquinària agrícola, però aviat
es deixen seduir per les comoditats de la vida
occidental i capitalista. Moscou es veu obligat a
reaccionar davant d'aquesta «traïció». És lla-
vors quan entra en escena la inflexible i esquer-

pa camarada Nina Yakushova que, de mica en mica, també ensopegarà amb la
mateixa pedra que els seus col·legues comunistes.

¡Bravo!, uns premis als valors humans i socials

MADRID.— La Comissió Episco-
pal de Mitjans de Comunicació Social va
atorgar el 22 de juny passat els premis
¡Bravo! 1999. L'acte va tenir lloc a la
sala de premsa de la Conferència Episco-
pal espanyola. Amb aquests guardons,
l'Església vol premiar la tasca d'aquells
professionals de la comunicació que s'ha-
gin distingit pel servei a la dignitat de
l'ésser humà, als drets humans i als va-
lors evangèlics. El jurat d'aquests guar-
dons va estar presidit enguany per Mons.
Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona.

Els premiats van ser els següents:
l'articulista Manuel Alcántara en la ca-
tegoria de premsa; l'actor còmic Tony
Leblanc, en cinema; la Setmana de
Música Religiosa de Cuenca, en músi-
ca; el sacerdot dominic i periodista
José Luis Gago, en ràdio, i el periodis-
ta Vicente Romero, en televisió. Per la
seva banda, l'escriptor Miguel Delibes
va obtenir un premi especial pels valors
estètics, humans i cristians que caracte-
ritzen la seva obra literària i periodística.
(C.C.)

Sons celestials

POBLET.— El monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet ha editat *L'orgue de Poblet*, un disc compacte amb disset obres d'autors clàssics —com J. S. Bach, Bernardo Pasquini o Domenico Zipoli— interpretades per l'organista Jordi M. Bou i Simó, monjo de Poblet. Plató afirmava que «la música és la ciència de l'amor vinculada al ritme i a l'harmonia» i la gran professionalitat musical del pare Bou així ho corrobora. (C.C.)

1962, *El coronel no tiene quien le escriba* és una pel·lícula excel·lent que expli-
ca la melodramàtica història d'uns per-
sonatges que es troben immersos en una
espiral lúgubre i estèril de difícil sortida,
on conflueixen sentiments complexos
com el desencís, la malenconia, el fracàs
o la solitud. L'univers literari del colom-
bià García Márquez és plasmat amb molta
fidelitat a la pantalla pel mexicà Arturo
Ripstein gràcies a la bona tasca duta a
terme per la guionista Paz Alicia Garci-
adiego. El talent del cineasta aconse-
gueix transmetre amb tots els ets i uts
l'estat anímic, trist i desesperançat, del
coronel i de la seva esposa Lola (una
creació sublim a càrrec de Marisa Pare-
des).

Decrepitud física i anímica

La tràgica mort del fill, Agustín, mort
en una batussa, aguaita implacablement
i constantment les relacions del matri-
moni. Això és palès en cada escena, en
cada mirada, en cada gest. «Com vols
que estigui la mare d'un mort?», contesta
el coronel a Julia (Salma Hayek), la pro-
stituta que havia estat xicota del fill, quan
aquesta li pregunta per la salut de la seva
dona. Consumida per la fam i l'asma,
Lola s'engrandeix amb una dignitat ex-
traordinària davant de les dificultats a
què ha de fer front, com el pagament de

la hipoteca del pis o els maldecaps que
comporta el gall de brega que, hipotèti-
cament, els ha de salvar de la pobresa. És
una dona que es nodreix dels records, que
només deixen d'angoixar-la quan va al
cinema, la seva única distracció.

El coronel no tiene quien le escriba
és una mena d'elegia sobre el temps
aturat, sobre l'instant de la mort. «Saps a
quin enterrament anirem junts?»,
interpel·la el militar a la seva esposa. «Al
nostre», sentència el coronel. Els nom-
brosos miralls esquerdat, omnipresents
al llarg del film, reflecteixen no tan sols
la decrepitud física dels dos protagonis-
tes, sinó també el seu turment interior.
Ripstein —autor de films com *Principio
y fin*, *Profundo carmesí* i *El evangelio de
las maravillas*— il·lustra amb elegants i
subtils moviments de càmera i un ritme
serè aquesta admirable pel·lícula inti-
mista —en veu baixa, gosàriem dir—,
reflexiva i poètica.

Miquel Àngel Codina

Títol: *El coronel no tiene quien le
escriba*, 1999

Director: Arturo Ripstein

Intèrprets: Fernando Luján, Marisa

Paredes, Salma Hayek, Ernesto

Yáñez, Rafael Inclán

Nacionalitat: Mèxic-Espanya-França

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE
40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba,
l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per
vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene,
alfabetització, educació en la cura del nen, i formació profes-
sional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·labo-
ració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels
pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliura-
ment i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)

Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 07.00-07.05 *Mirant Endins* (petit espai de reflexió)
08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi* (programa cultural per a tots els públics). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
21.30-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazín d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
23.00-00.00 *Planisferi* (actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical), a càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Alberto Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimarts

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (inclou *Mar de Claror*, programa de catequesi)
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Cita Concertada* (espai per a la conversa). Presentat i dirigit per Helena Garcia Melero.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *En Família* (temes al voltant de la família). Presentat i dirigit per Ester Alloza.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
21.00-21.30 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
21.30-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazín d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazín de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (selecció de musicals). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música de jazz). Presentat per Txell Bonet.
01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Pròrroga* (informació esportiva). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
21.30-22.00 *Bojos per la Ciència* (tertúlia científica). Presentat i dirigit per Antoni París i Caterina López.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padollers.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Lourdes Vergés i Rogeli Vázquez.
00.00-02.00 *A Cel Obert* (programa de reflexió i pregària). Presentat i dirigit per Montserrat Esteve.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *Una Setmana Més*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *La Taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

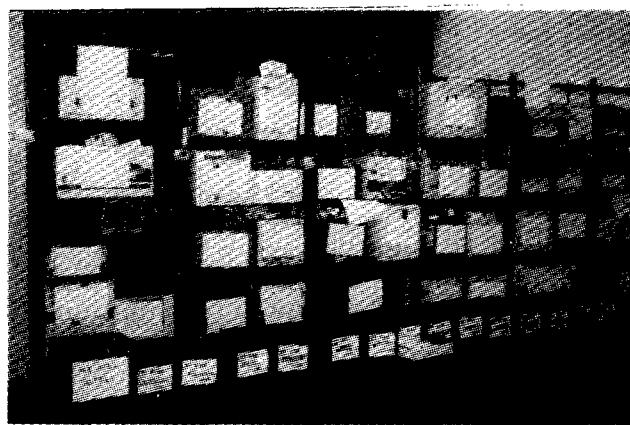
- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.15-22.00 *Senda Sonora*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

- 09.00-10.00 *Senda Sonora* (repetició)
12.00-12.30 *Una Setmana Més* (repetició)
12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
21.00-21.30 *Estels Sobre el Principat* (repetició)

Diumenge

- 08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *Els Nostres Tresors* (repetició)

«Pueblo de Dios» ens ofereix un reportatge sobre la feina que fan dues organitzacions: Càritas Kenya i Càritas Espanyola a Nairobi.

TELEVISIÓ

Diumenge 4

- 08.45 *Tiempo de crear* (programa protestant).
09.30 *Pueblo de Dios*
«En tierra extraña». Cinquanta mil refugiats ruandesos ocupen els barris i els suburbis de Nairobi. Càritas de Kenya i Càritas Espanyola són dues organitzacions que treballen en diferents àmbits: a les escoles, en el programa d'acollida per a les famílies, amb ajuts econòmics i suport alimentari i medicinal als més necessitats.
10.00 *Últimas preguntas*
«Desde Somport, camino de Santiago».
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Misa*
Amb la participació de la Coral Casal Tivoli de Vilafranca del Penedès (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Gregori Martínez.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)
11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 5

- 17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabtes

- 09.20 *Signes dels Temps*
No hi ha programa fins a la segona quinzena de setembre.

Cada divendres

- 20.30 *Creure avui*
(Dirigit per Ramon Safont-Tria.)
Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Traspoder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorai*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorai*; 14.30h *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (i II) a Elisa Vidal Mas,

autora del llibre *Tous, memoria viva*, contes i llegendes de l'Anoia (Ed. Claret); suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» del arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 13.30h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimecres 19.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h.

* **Ràdio Palafrugell** repeteix el programa dimarts a les 2.30 del matí. Les emissores **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM), **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM), **Ràdio Tordera** (107.1 FM) i **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) emetran properament aquest programa.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *El significat de l'Evangeli*. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 15.05h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

* L'emissió que es realitza a les 15.05 a **Onda Rambla Girona** és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí.

L'emeten **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 16.45h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 13.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. * **Ràdio Palafrugell** repeteix *La Cova del Country* els dijous a les 2.30 del matí. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM), **Ràdio Tordera** (107.1 FM) i **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) inclouran properament

aquest programa en la seva programació.

Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dilluns 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA programa mensual de 30 minuts que analitza i aprofundeix temes d'interès. Presenten: Anna Estartús i Josep Casellas.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 15.05h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 15.05h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) últim divendres 15.05h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) sense concretar. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) primer dijous 19.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim dissabte 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h.

* **Ràdio Palafrugell** repeteix aquest espai el primer dissabte de mes a les 3.00 del matí.

PUNT DE TROBADA magazine setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Té les seccions *Dels joves per als joves*, *Costumari Cristià*, i l'últim divendres de mes *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM), **Cope Figueres FM** (88.0 FM), **Cope Costa Brava** (90.3 FM) els divendres a les 15.05.

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.10h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Salt (97.7 FM) *Parròquies de Salt*, dissabte 9.05 matí.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Caritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h.

Ràdio Reus-SER (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h.

(Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h.

Ràdio Cambrils (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Ràdio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gadesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'Evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO DELTA (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

VACANCES

Misses a llocs d'estiueig de l'interior

✓ ALELLA

Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu
de la Mercè
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h,
18.00 h.
Suchs
D.: 8.30 h, 12.30 h.

✓ BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Paller
D.: 10.00 h.
Residència
D.: 9.00 h.

✓ BANYOLES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.00 h, 20.00 h.
Monestir
V.: 19.00 h. D.: 10.00 h.
Sagrada Família
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.

✓ BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h,
Església de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 11.00 h, 12.00 h.

✓ BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 12.00 h.,
20.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 19. h. D.: 11.00 h.

✓ BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ CABRILS

Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00
h, 19.30 h.

✓ CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 11.00 h.
Religioses H. del Sagrat Cor
D.: 9.30 h.

✓ CAMPRODON

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Capella del Carme
D.: 10.00

✓ CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

✓ CASTELLFOLLIT DE LA ROCA

Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.

✓ CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h.,
12.00 h., 20.30 h.
Empúriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

✓ CERDANYA, LA

Alp
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Bellver
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
Bor
D.: 13.00 h.
Das
D.: 10.00 h.
Prats
V.: 18.00 h.
Prullans
D.: 10.30 h.
Urus
V.: 18.30 h

✓ FIGUERES

Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h,
10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de La Immaculada i
St. Pau
V.: 20.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
12.30 20.30 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h. D.: 9.30 h, 19.15 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h,
11.30 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.30 h.
✓ GUARDIOLA DE BERGUEDA
Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ LLANARS

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h.

✓ LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu
dels Àngels
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ MARTINET

Parròquia de Sant Eloi
D.: 12.00 h.

✓ MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de
Maria (Basílica)
V.: 20.15 h. D.: 12.00 h, 18.00 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista
D.: 10.00 h.

✓ OLOT

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h,
20.00 h. (vespres)
Temple del Carme
V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h,
11.30 h, 20.30 h. (vespres)
Santuari del Tura
D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.
Divina Providència
V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres)
El Cor de Maria
V.: 19.00 h. D.: 13.00 h.
Residència del Tura
V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h.
(vespres)

Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts)

D.: 11.00 h.
Sagrat Cor (Caputxins)
V.: 19.00 h. D.: 9.45 h,
Parròquia de Santa Maria
(Batet)
D.: 12.15 h.
Parròquia de Sant Pere Màrtir
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.
Maria Reina
D.: 12.00 h.
Les Planotes
V.: 18.00 h.
Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

✓ PALS

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ PERALADA

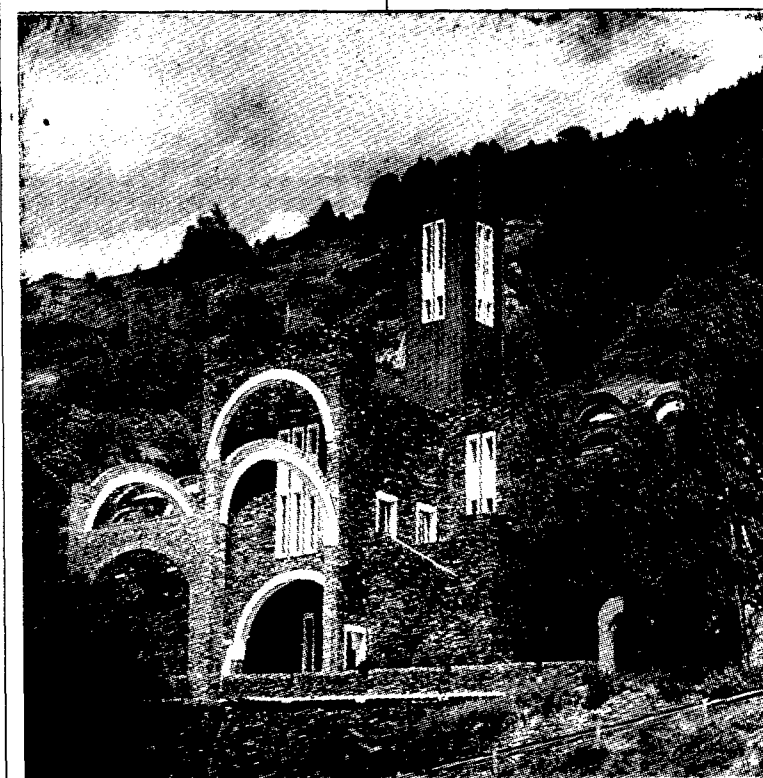
Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.

✓ POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

✓ PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.

✓ PRADES

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.

✓ PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h,
20.00 h.
La Cisa
V.: 18.30 h.

✓ PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h,
11.00 h, 12.00 h, 13.00 h. 20.00 h.

✓ QUERALBS

Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

Santuari de la Mare de Déu de Núria

V.: 19.30 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.

✓ RIBES DE FRESSER

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 (Residència
Geriatrica) 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ RIPOLL

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.
Parròquia de Sant Josep Obrer
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.

✓ SANT HILARI DE SACALM

Parròquia de Sant Hilari
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ SANT JOAN DE LES ABADESSES

Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ SANT JULIÀ DE VILATORTA

Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

Sant Andreu

V.: 18.30 h.
Sant Pere
D.: 9.30 h.

✓ VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant
Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h,
19.30 h.
Bossòst - Parròquia de la
Purificació de N. S. V.: 20.00 h.
D.: 12.00 h.
Salardú - Parròquia de Sant
Andreu D.: 11.00 h.
Les - Parròquia de Sant Joan
Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.
Arties - Parròquia de Santa
Maria D.: 12.30 h.
Betren - Parròquia de Sant
Serni D.: 9.00 h.

✓ VALLS D'ANDORRA

Canillo
D.: 11.30 h.
Soldeu.
D.: 10.00 h.
Santuari de MERITXELL
V.: 18.00 h. D.: 12.30 h.
Encamp
Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h.
Parròquia de Sant Miquel
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h.
Pas de la Casa, El
V.: 19.30 h. D.: 19.30 h.
Ordino
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
La Massana
V.: 20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h.
Arinsal
V.: 19.00 h.
Santa Coloma
D.: 10.30 h.
Sant Julià de Lòria
V.: 19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
19.30 h.
Escaldes, Les
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 19.30 h.

✓ ANDORRA LA VELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h,
12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h.

✓ VALLS D'ÀNEU

Sort
V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.
Rialb
V.: 8.00 h. D.: 12.00 h.
Llavorsí
D.: 12.00 h.
Ribera de Cardós
D.: 12.00 h.
Esterrí d'Àneu
V.: 20.30 h. D.: 12.30 h.
Gerri de la Sal
D.: 13.00 h.

✓ VILADRAU

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ VILASSAR DE DALT

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Hospital de Sant Pere
D.: 10.00

NOTES: V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

Per motius d'espai publicarem de manera alternativa una setmana els llocs d'estiueig de l'interior i l'altra els de la costa.

Des del carrer

Xavier Obach és un periodista independent que viu a Madrid, professor de televisió a la Universitat Ramon Llull, a la Universidad Complutense i a la Universidad Pontificia de Madrid. També dona classes a mestres que ensenyen televisió a nois i noies de secundària. Obach ha escrit dos llibres: «El tratamiento de la información y otras fábulas» i «Com veure la televisió: guia per a infants i joves». Xavier Obach va viure dos anys i mig a El Salvador on donava classes a la Universidad Centroamericana (UCA). Ha fet un reportatge sobre la teologia de l'alliberament emès en el programa la «Noche temática» a La 2 titulat «Y Dios habitó entre los pobres», del qual afirma que «és l'obra de la meua vida».

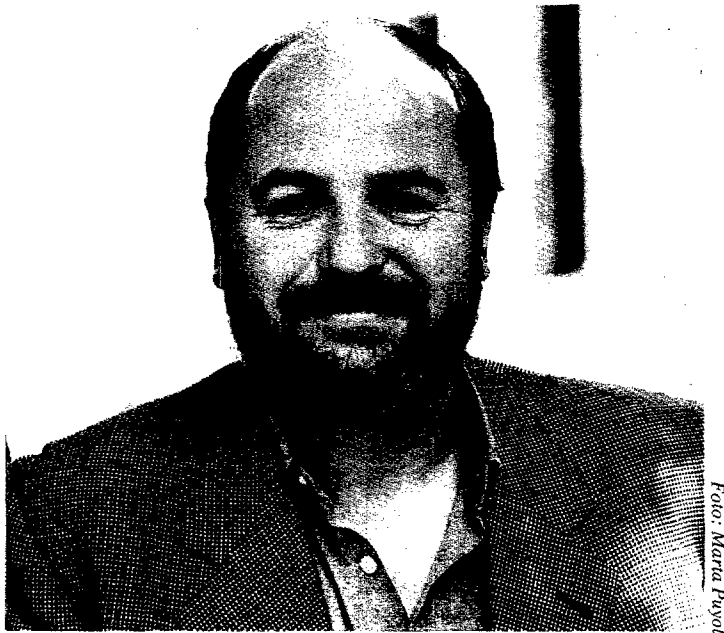

Foto: Marta Puyol

«Vull provocar en els espectadors el debat interior, la reflexió»

—Per què va triar el tema de la teoria de l'alliberament?

—El va escollir Arte Europa; buscaven un especialista en aquest tema i jo reunia les condicions perquè he viscut dos anys a El Salvador i he estat corresponsal religiós per al *Telediario* de TVE. El reportatge parla dels 30 anys de la teologia de l'alliberament i hi surten diversos teòlegs d'aquest moviment: Pere Casaldaliga, Samuel Ruiz, Ernesto Cardenal, Jon Sobrino, Leonardo Boff, Miguel de Escoto.

—Un reportatge com aquest comporta molta feina...

—Vaig estar rodant dos mesos, un a Centreamèrica i l'altre al Brasil. Prèviament quan fas un reportatge d'aquest estil hi ha un treball exhaustiu de documentació que et fa preveure aproximadament què et diran els entrevistats, per tant, el que busques en el rodatge és la seva cara, la seva vivència, els seus sentiments. En aquest cas havia escrit un preguiu de dotze folis,

i en transcriure totes les entrevistes en tenia 90. Vam gravar 25 hores, 15 de les qual eren les entrevistes als teòlegs. La durada final del reportatge és d'una hora i vint minuts.

—És difícil fer un reportatge amb sis teòlegs de països diferents i mantenir un fil conductor?

—Sí i no. La teologia de l'alliberament té un eix de coherència molt clar en la lluita social. Però reduir la seva feina a la reivindicació seria incomplet. Calia que el reportatge atorgués protagonisme a la dimensió religiosa dels seus protagonistes. Com que són creients, quan volen fer sentir la seva veu resen... i per això els vam fer llegir a tots el poema-oració *Canto a la divinidad de la virgen de Araguaia* de Casaldaliga. La televisió té moltes limitacions per intentar transmetre clarament conceptes com la fe i jo m'havia sentit frustrat per aquesta limitació en altres reportatges. La lectura del poema va ser una forma d'intentar treure'm de sobre

una espina. Sense l'oració, la teologia de l'alliberament no s'entén.

—Quina és la tendència actual a l'hora de fer reportatges televisius?

—Hi ha dues tendències, relacionades amb l'audiència: la fragmentació, que tendeix a no allargar un argument més de 6 o 7 minuts, i la personalització, que centra la informació en les històries personals. Crec que és bo combinar-les; amb la fragmentació arribes a un públic més ampli i la personalització amb testimonis té més força que les idees o conceptes.

—Quina finalitat persegueix amb els seus treballs a la televisió?

—Provocar en els espectadors el debat interior, la reflexió. No vull que només pensin «estic d'acord o no». Sempre que faig un reportatge escric una conclusió i quan arribo al final l'estripo i no la hi poso, ja que vull que l'extregui l'espectador.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Record del cardenal Basil Hume

Explica el pare Timoty, general dels dominics, que quan va anar a veure el cardenal Basil Hume, ja en estat greu, ara fa uns quinze dies, aquest li va dir: «Espero amb impaciència la visió de Déu.»

M'han impressionat aquestes paraules. Probablement més que si les hagués dites una persona més donada a la retòrica. En boca de Hume, home d'expressió sobria, sovint orejada pel bon humor, tenen la força d'una confessió que surt del cor. El mateix pare Timoty diu del cardenal, ara finat: «Comprenia els nostres tempteigs a la recerca del bé, els nostres fracassos, i sempre tenia un mot d'encoratjament...» Aquella punta de relativisme, àdhuc de sornegueria, amb què solia parlar, el feia proper i testificava que era a partir d'Ell, de Déu, que podia relativitzar les altres coses. Però ara ja estava impacient per arribar al fons de tot...

Fill de pare anglicà i de mare catòlica —i francesa— va ser sempre una persona sobria i dialogant. Als divuit anys ja havia entrat en l'orde benedictí i els qui l'han conegut de prop, al llarg de la seva vida, diuen que li escau infinitament més el qualificatiu de monjo que el de príncep de l'Església, una expressió mundana, per cert, que popularment fa més mal que bé.

L'esperit dialogant l'ha manifestat Hume especialment en el camp social, en el de les relacions ecumèniques i en el de la gestió de la seva diòcesi.

La seva veu forta va denunciar sempre el tracte que reben al seu país els refugiats i la manca de solidaritat amb els pobres. Val a dir que, en general, els quatre milions de fidels amb què

compta l'Església catòlica anglesa són d'origen més modest que els anglicans. Ara bé, la força espiritual de Hume el va fer transcendir qualsevol barrera: fa quatre anys va acollir la reina Isabel, cap de l'Església anglicana, a la porta de la catedral de Westminster. Això no havia passat mai d'ençà de la Reforma. També és significatiu que, arran de la seva mort, Tony Blair hagi declarat: «Era un home sant, d'una entrega absoluta.»

Pel que fa a l'ecumenisme —una constant del seu ministeri— és ben remarcable el tacte amb què va acollir els preveres anglicans incorporats a l'Església catòlica després de l'ordenació de dones per l'Església d'Anglaterra. Val la pena llegir amb atenció la seva homilia en l'ordenació de preveres anglicans, el mes de maig passat (*Documents d'Església*, 709-710).

Un altre valor que tothom reconeix al cardenal Hume és l'estil espiritual, senzill i col·legial —molt benedictí— que imprimí en la direcció de la seva diòcesi.

Acabo aquesta petita evocació d'un gran home d'Església amb unes paraules del doctor George Carey, arquebisbe de Canterbury i primat de la comunió anglicana: «Hume es va guanyar un lloc singular en el cor d'una infinitat de gent senzilla: catòlics i no catòlics, creients i no creients... gràcies a les seves qualitats personals, sobretot a la seva humilitat i a la seva compassió.»

Impromptu

La pau és obra de la justícia

Diuen que la guerra de Kosovo s'ha acabat. Almenys han cessat els estralls dels bombardeigs aliats i, amb la retirada dels serbis, la terrible «neteja ètnica» a la qual ha estat sotmesa la regió. Però això no és la pau. Perquè la pau continua llunyana, i no serà efectiva, veritable, fins que es facin presents al cor d'uns i altres la humilitat i el perdó.

Perquè cal preguntar-se si els serbis, els veritables provocadors de la guerra, són capaços de renunciar al seu orgull i al seu egoisme, i si els kosovars són capaços d'atorgar el seu perdó. Dues coses veritablement difícils vistes les diferències existents, la més important de les quals és sens dubte la religió que professen. Cal que musulmans i ortodoxos aprenguin a viure l'un al costat de l'altre, amb amor que pot donar ser fills d'una mateixa terra.

Cal no oblidar que la pau és obra de la justícia, i que la justícia haurà de maldar desesperadament per imposar-se. Els kosovars clamen justícia. Els tribunals internacionals seran capaços de fer-la? O, malauradament, també es veuran obligats a cedir a pressions d'uns i altres? Els temps de Nuremberg ja han passat, i només en queda el record. Em fa l'efecte que el seu esperit ha volat molt enllà i que se'n fa difícil el retorn.

Oriol Camps